G. DİMİTROV

FAŞİZM VE İŞÇİ SINIFI

inter
yayınları

GEORGİ DİMİTROV

FAŞİZM
ve
İŞÇİ SINIFI

Bu kitap; Komünist Enternasyonal, Yedinci Kongre'sinin Almanca tutanaklarından Türkçe'ye çevrilmiştir.

Yayınevi

Birinci Basım	Nisan 1996
Dizgi	Dönüşüm (0212) 244 29 97
Baskı	Yaylacık Matbaası
Kapak	İnter Grafik-Tasarım
Kapak Baskı	Yaylacık Matbaası

ISBN 975 - 7349 - 47 - X

İNTER YAYINLARI
Ankara Cd. 31
Fahrettin Kerim Gökay Vakfı İşhanı
No:31 Kat: 4 Daire:51
Cağaloğlu - İSTANBUL
Tel: (0212) 519 16 16

DİMİTROV

FAŞİZM
ve
İŞÇİ SINIFI

Çeviren: **İsmail YARKIN**

OKUYUCUYA!

Elinizdeki kitap, daha önce Ser ve EkimYayınları tarafından yayınlanan "Faşizme Karşı Birleşik Cephe" adlı kitapta yer almaktadır. Ancak 1964 yılı ve daha sonraki kaynaklarda bir dizi çarpıtma ve özelikle Stalin'e ait alıntıları çıkarma gibi tahrifatların yapılması nedeniyle Komünist Enternasyonal'in 7. Kongresi'nin Almanca tutanakları temel alınarak Türkçe'ye çevrilmiştir.

İNTER YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

I — Faşizm ve İşçi Sınıfı 9-34
Faşizmin Sınıf Niteliği 11
Muzaffer Faşizm Kitlelere Ne Sağlar? 16
Faşizmin Zaferi Kaçınılmaz mıdır 21

II — Faşizme Karşı İşçi Sınıfının Birleşik Cephesi 35-96
Birleşik Cephenin Önemi 35
Birleşik Cepheye Karşı Olanların Başlıca Gerekçeleri 37
Birleşik Cephenin Muhtevası ve Biçimleri 41
Anti-Faşist Halk Cephesi Üzerine 45
Birleşik Cephenin Tek Tek Ülkelerdeki Merkezi Sorunları 47
a) Amerika Birleşik Devletleri 48
b) İngiltere 50
c) Fransa 52
Birleşik Cephe ve Faşist Kitle Örgütleri 55
Sosyal-Demokratların Hükümette Bulunduğu Ülkelerde Birleşik Cephe 62
Sendikaların Birliği Uğruna Mücadele 69
Birleşik Cephe ve Gençlik 75
Birleşik Cephe ve Kadınlar 78
Anti-Emperyalist Birleşik Cephe 79
Birleşik Cephe Hükümeti Üzerine 81
Faşizme Karşı İdeolojik Mücadele Üzerine 90

III — Komünist Partilerin Sağlamlaştırılması ve
Proletaryanın Siyasi Birliği Uğruna Mücadele 97-111
Komünist Partilerin Sağlamlaştırılması 97
İşçi Sınıfının Siyasi Birliği 102
Sonuçlar 108

Notlar 113-118

FAŞİZMİN SALDIRISI VE FAŞİZME KARŞI İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ İÇİN MÜCADELEDE KOMÜNİST ENTERNASYONAL'İN GÖREVLERİ

Komünist Enternasyonal VII. Dünya Kongresi'ne*[1] *Rapor

2 Ağustos 1935

I
FAŞİZM VE İŞÇİ SINIFI

Yoldaşlar! Komünist Enternasyonal daha VI. Kongresi'nde, dünya proletaryasını yeni bir faşist saldırının olgunlaşmakta olduğu konusunda uyarmış ve faşizme karşı mücadeleye çağırmıştı. Kongre, "faşist eğilimlerin ve faşist hareketin tohumlarının az çok gelişmiş şekillerine hemen her yerde rastlanabileceğine" işaret etmişti.

Çok derin bir iktisadi buhranın patlaması, kapitalizmin genel buhranının şiddetle keskinleşmesi ve emekçi kitlelerin devrimcileşmesi koşullarında, faşizm geniş bir saldırıya girişti. Egemen burjuvazi emekçilere karşı en azgın soygun tedbirlerini yürürlüğe koymak, emperyalist bir yağma savaşına hazırlanmak, Sovyetler Birliği'ne saldırmak, Çin'i köleleştirip paylaşmak ve bütün bu önlemler sayesinde devrimi önlemek için, kurtuluşunu gittikçe daha çok faşizmde aramaktadır.

Emperyalist çevreler, buhranın ***bütün*** yükünü emekçilerin omuzlarına yüklemeye çalışmaktadırlar. ***İşte bu yüzden faşizme ihtiyaçları vardır.***

Onlar, pazarlar meselesini zayıf halkları köleleştirerek, sömürgeler üzerindeki baskıyı artırarak ve dünyayı savaş yoluyla yeniden paylaşarak halletmeye çalışmaktadırlar. ***İşte bu yüzden faşizme ihtiyaçları vardır.***

Onlar, işçilerin ve köylülerin devrimci hareketini bastırarak ve dünya proletaryasının kalesi Sovyetler Birliği'ne karşı askeri bir saldırıya girişerek devrim güçlerinin gelişmesini önlemeye çalışmaktadırlar. ***İşte bu yüzden faşizme ihtiyaçları vardır.***

Bu emperyalist çevreler, bir dizi ülkede ve özellikle Almanya'da kitlelerin devrime kesin yönelmesinden ***önce***, proletaryayı yenilgiye uğratmayı ve faşist diktatörlüğü kurmayı başardılar.

Fakat faşizmin bu başarısı, bir yandan sosyal-demokrasinin bölücü siyaseti ve burjuvaziyle yaptığı işbirliği yüzünden dezorganize olan ve felce uğrayan proletaryanın zayıflığını göstermektedir. Diğer yandan, işçi sınıfının mücadele birliğinin kurulmasından, devrimden korkan ve kitleler üzerindeki diktatörlüğünü artık burjuva demokrasisinin ve parlamentarizmin eski metodlarıyla sürdüremeyecek bir durumda olan burjuvazinin zayıflığını ortaya koymaktadır.

Stalin yoldaş, Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) XVII. Parti Kongresi'nde şöyle diyordu:

> "Almanya'da faşizmin zaferini sadece, işçi sınıfının zayıflığının bir işareti ve sosyal-demokrasinin, faşizmin işini kolaylaştıran, işçi sınıfına ihanetinin bir sonucu olarak görmemek gerekir. Bu zafer aynı zamanda burjuvazinin zayıflığının işareti olarak, burjuvazinin artık parlamentarizmin ve burjuva demokrasisinin eski metodlarıyla hakimiyetini sürdürememesinin ve bu yüzden iç siyasette terörcü hükümet tedbirlerine başvurmak

zorunda kalmasının işareti olarak, artık şimdiki durumdan barışçı bir dış politika temelinde bir çıkış yolu bulacak durumda olmamasının ve bundan dolayı savaş siyasetine sarılmak zorunda olmasının işareti olarak görülmek zorundadır."*

Faşizmin Sınıf Niteliği

Yoldaşlar, Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi 13. Plenumunun doğru olarak tanımladığı gibi, iktidardaki faşizm, ***finans kapitalin en gerici, en şoven ve en emperyalist unsurlarının açık terörcü diktatörlüğüdür.***

Faşizmin en gerici çeşidi, ***Alman tipi*** faşizmdir. Alman faşizmi, sosyalizmle hiçbir ortak yanı olmadığı halde, kendisine nasyonal-sosyalizm adını verecek kadar yüzsüzdür. Hitler faşizmi, sadece burjuva milliyetçiliği değil, aynı zamanda gaddar şovenizm demektir. O, siyasi haydutluğun yönetim sistemidir. İşçi sınıfına karşı, köylülüğün, küçük-burjuvazinin ve aydınların devrimci unsurlarına karşı bir provokasyonlar ve işkenceler sistemidir. O, Ortaçağ barbarlığı ve canavarlığıdır, diğer halklara ve ülkelere karşı dizginsiz saldırıdır.

Alman faşizmi, ***uluslararası karşı-devrimin hücum kıtası, emperyalist savaşın baş kundakçısı ve bütün dünya emekçilerinin büyük anayurdu Sovyetler Birliği'ne karşı haçlı seferinin tahrikçisi*** rolünü oynamaktadır.

Faşizm örneğin, Otto Bauer'in ileri sürdüğü gibi, sözümona "her iki sınıfının, proletarya ve burjuvazinin üzerinde" duran bir devlet iktidarı biçimi değildir. İngiliz sosyalisti Brailsford'un açıkladığı gibi, "devlet cihazını ele geçiren, başkaldırmış küçük burjuvazi" de değildir. Hayır, faşizm, ne sınıflar üstünde yer

* *(J. V. Stalin, Eserler, Cilt 13, s. 261-262)*

alan bir iktidar, ne de küçük-burjuvazinin veya lumpen proletaryanın finans kapital üzerindeki iktidarıdır. Faşizm, finans kapitalin iktidarının ta kendisidir. İşçi sınıfıyla, köylülüğün ve aydınların devrimci kesimiyle teröristçe hesaplaşmanın örgütlenmesidir. Dış siyasette faşizm, diğer halklara karşı hayvanca nefreti körükleyen şovenizmin en vahşi biçimidir.

Faşizmin bu gerçek karakterinin altını özellikle çizmek gerekir. Çünkü sosyal demagoji maskesi, faşizme, bir dizi ülkede buhrandan dolayı ne yapacağını şaşıran küçük-burjuva kitlelerini ve hatta proletaryanın en geri tabakalarının bazı kesimlerini peşinden sürükleme imkânı vermiştir. Oysa bunlar, faşizmin gerçek sınıf niteliğini ve gerçek özünü kavrasalardı, asla onun peşine takılmazlardı.

Faşizmin gelişmesi ve bizzat faşist diktatörlük, ilgili ülkenin tarihi, sosyal ve iktisadi şartlarına, milli özelliklerine ve uluslararası durumuna göre, çok çeşitli ülkelerde ***çeşitli biçimlere*** bürünür. Bazı ülkelerde, herşeyden önce de faşizmin geniş bir kitle temeline sahip olmadığı ve bizzat faşist burjuva kamp içindeki gruplar arasında mücadelenin epey güçlü olduğu ülkelerde, faşizm parlamentoyu hemen tasfiye etmez, diğer burjuva partilere ve bu arada sosyal-demokrasiye de belirli bir meşruluk tanır. İktidardaki burjuvazinin devrimin ***yakın*** bir zamanda patlak vermesinden korktuğu diğer ülkelerde faşizm, ya hemen sınırsız tekelci siyasi hakimiyetini kurar ya da bütün rakip partilere ve gruplara karşı terör ve hesaplaşmayı gittikçe arttırır. Bu, faşizmin durumunun ***özellikle*** zorlaştığı zamanlarda, tabanını genişletmek için ve sınıfsal özünü değiştirmeksizin, açık terörcü diktatörlüğünü kabaca sahteleştirilmiş bir parlamentarizmle ***birleştirmek*** için çaba harcamasını dışlamaz.

Faşizmin iktidara gelmesi, bir burjuva hükümetinin yerini bir diğerinin ***alması gibi basit*** bir değişiklik değildir. Bilakis burjuvazinin sınıf hakimiyetinin bir devlet biçiminin —burjuva demokrasisinin—, başka bir devlet biçimi ile —burjuvazinin açık terörcü diktatörlüğü ile— ***değiştirilmesidir.*** Bu farkı görmezlikten gelmek; faşistlerin iktidarı ele geçirme tehlikesine karşı, devrimci proletaryanın kent ve kırın en geniş emekçi tabakalarını mücadeleye seferber etmesini ve burjuva kampı içindeki mevcut çelişmelerden yararlanmasını önleyen ciddi bir hata olurdu. Aynı şekilde faşist diktatörlüğün kurulması için burjuvazinin şimdi ***burjuva demokratik ülkelerde aldığı ve gittikçe keskinleşen gerici tedbirlerin***; emekçilerin demokratik hürriyetlerini baskı altına alan, parlamentonun haklarını tahrif edip kısıtlayan ve devrimci harekete karşı baskı önlemlerini keskinleştiren tedbirlerin ***önemini küçümsemek*** de, en az bunun kadar ciddi ve tehlikeli bir hatadır.

Yoldaşlar, faşizmin iktidara gelmesi, finans kapitalin herhangi bir komitesinin belli bir günde, faşist diktatörlüğü kurma kararı alması gibi düz ve basit bir şekilde düşünülmemelidir. Gerçekte faşizm, genellikle, faşizmle eşki burjuva partileri veya bu partilerin belli kesimleri arasında karşılıklı ve zaman zaman da şiddetlenen bir mücadele sonucu, hatta Almanya'da, Avusturya'da ve diğer ülkelerde gördüğümüz gibi, bizzat faşist kamp içinde bile bazen silahlı çatışmalara kadar varan bir mücadele sonucu iktidara gelir. Fakat bütün bunlar, faşist bir diktatörlük kurulmadan önce, burjuva hükümetlerin, kural olarak bir dizi hazırlık aşamasından geçmesi ve faşizmin iktidara gelişini doğrudan teşvik eden bir dizi gerici tedbirler alması olgusunun önemini azaltmaz. Bu hazırlık aşamalarında, burjuvazinin gerici

tedbirlerine karşı, gelişen faşizme karşı mücadele etmeyen bir kimse, ***faşizmin zaferini önleyemez, aksine kolaylaştırır.***

Sosyal-demokrat önderler faşizmin gerçek sınıf niteliğini örtbas edip kitlelerden gizlediler, burjuvazinin gittikçe şiddetlenen gerici tedbirlerine karşı mücadele çağrısı yapmadılar. Faşist saldırının belirleyici anında, Almanya'nın ve faşist diğer bir dizi ülkenin emekçi kitlelerinin önemli bir kesiminin faşizmde kendisinin en azılı düşmanını, kan emici ve soyguncu finans kapitali görmemesinde ve bu kitlelerin karşı koymaya hazır olmamasında büyük ***tarihi sorumluluğu*** sosyal-demokrat önderler taşımaktadır.

Faşizmin kitleler üzerindeki etkisinin kaynağı nedir? Faşizm, kitlelerin ***en acil ihtiyaçlarını ve taleplerini*** demagoji yoluyla istismar ettiği için onları kazanmayı başarmaktadır. Faşizm, kitleler içinde derin kökleri olan önyargıları körüklemekle kalmamakta, aynı zamanda kitlelerin en iyi duygularını, adalet duygularını ve hatta bazen devrimci geleneklerini istismar etmektedir. Büyük burjuvazinin uşakları ve sosyalizmin can düşmanı olan Alman faşistleri, niçin kendilerini kitlelere "sosyalist" olarak tanıtmakta ve iktidara gelişlerini "devrim" olarak göstermektedirler? Çünkü Almanya'nın geniş emekçi kitlelerinin kalbinde yatan devrim inancını ve sosyalizm özlemini istismar etmeye çalışmaktadırlar.

Faşizm, aşırı emperyalistlerin menfaatlerini temsil eder, fakat kitlelerin karşısına hor görülen bir milletin koruyucusu maskesiyle çıkar ve mesela "Versay'a hayır" sloganıyla küçükburjuva kitleleri peşinden sürükleyen Alman faşizminin yaptığı gibi, yaralanmış milli duygulara hitap eder.

Faşizm, kitlelerin en azgın bir şekilde sömürülmesi hedefini güder, fakat kitlelere usta bir anti-kapitalist demagojiyle yakla-

şır. Emekçilerin soyguncu burjuvaziye, bankalara, tröstlere ve mali kodamanlara duyduğu derin nefretten faydalanır ve uygun anda siyasi bakımdan olgunlaşmamış kitleler için en çekici sloganlar atar: Almanya'da: "Toplumsal refah, bireysel refahtan önce gelir", İtalya'da: "Bizim devletimiz kapitalist değil, korporatif bir devlettir", Japonya'da: "Sömürünün olmadığı bir Japonya", Amerika Birleşik Devletleri'nde: "Zenginlikler paylaşılmalıdır", vs.

Faşizm, halkı en rüşvetçi ve en satılık unsurların en kötü sömürüsüne teslim eder, fakat halkın karşısına "dürüst ve satın alınmaz bir hükümet" talebiyle çıkar. Kitlelerin burjuva demokratik hükümetlerden duyduğu derin hayal kırıklığını istismar eden faşizm, ikiyüzlü bir şekilde rüşvetçiliğe karşı çıkar (mesela Almanya'da Barmak ve Sklarek, Fransa'da Staviski skandalları ve diğer bir dizi skandal).

Faşizm, burjuvazinin en gerici çevrelerinin menfaatleri doğrultusunda, hayal kırıklığına uğrayan, eski burjuva partilere sırt çeviren kitleleri kendi ağına düşürür. Burjuva hükümetlere karşı ***şiddetli saldırıları*** ve burjuvazinin eski partilerine karşı uzlaşmaz tavrıyla kitlelere kendini kabul ettirir.

Kinizmi ve ikiyüzlülüğüyle burjuva gericiliğinin tüm diğer çeşitlerini gölgede bırakan ***faşizm***, demagojisini her ülkenin milli ***özelliklerine***, hatta aynı ülkedeki çeşitli toplumsal tabakaların özelliklerine ***uydurur***. Ve küçük-burjuva kitleler, hatta yokluktan, işsizlikten ve yarına güveni olmayışından umutsuzluğa sürüklenen işçilerin bir kesimi, faşizmin sosyal ve şoven demagojisinin kurbanı olur.

Faşizm, proletaryanın devrimci hareketine, kaynayan halk kitlelerine ***saldıran bir parti*** olarak iktidara gelir. Fakat iktidara gelişini, "bütün millet" adına ve milletin "kurtuluşu" için bur-

juvaziye karşı "devrimci" bir hareket olarak gösterir. Mussolini'nin Roma üzerine "yürüyüşü"nü, Pilsudski'nin[2] Varşova üzerine "yürüyüşü"nü, Hitler'in Almanya'daki nasyonal-sosyalist "devrim"ini vs. hatırlayalım.

Fakat faşizm hangi maskeye bürünürse bürünsün, hangi biçimde ortaya çıkarsa çıksın, iktidara hangi yoldan gelirse gelsin:

Faşizm, sermayenin emekçi kitlelere en gaddarca saldırısıdır.

Faşizm, en sınırsız şovenizm ve yağma savaşıdır.

Faşizm, kudurmuş gericilik ve karşı-devrimdir.

Faşizm, işçi sınıfının ve bütün emekçilerin en azgın düşmanıdır!

Muzaffer Faşizm Kitlelere Ne Sağlar?

Faşizm, işçilere "adil bir ücret" vaat etti, fakat gerçekte onlara daha düşük, yoksul bir hayat seviyesi getirdi. Faşizm, işsizlere iş vaat etti, fakat gerçekte onlara daha da büyük açlık sıkıntısı, kölece çalışma, mecburi çalışma getirdi. Faşizm, gerçekte işçileri ve işsizleri kapitalist toplumun bütün haklardan yoksun paryalarına dönüştürür. Onların sendikalarını ortadan kaldırır, grev hakkını gaspeder ve işçi basınını yasaklar. Onları faşist örgütlere girmeye zorlar. Sosyal sigorta fonlarını yağmalar. İşletmeleri ve fabrikaları, kapitalistlerin sınırsız keyfi hakimiyetinin hüküm sürdüğü kışlalar haline getirir.

Faşizm, emekçi ***gençliğe***, parlak geleceğe uzanan geniş bir yol açacağını vaat etti. Gerçekte gençliği kitle halinde fabrikalardan çıkardı. Onlara mecburi çalışma kampları, bir yağma savaşı için ardı arkası kesilmeyen askeri talimler getirdi.

Faşizm, ***hizmetlilere, küçük memurlara ve aydınlara***, yarınlarını garanti edeceğini, tröstlerin mutlak kudretine ve banka sermayesinin vurgunculuğuna son vereceğini vaat etti. Gerçekte ise onları daha da ümitsizliğe ve güvensizliğe düşürdü. Faşizm, onları en sadık taraftarlarından oluşan yeni bir bürokrasinin boyunduruğu altına soktu. Faşizm, tröstlerin tahammül edilmez diktatörlüğünü kurmakta, rüşveti ve yozlaşmayı şimdiye kadar görülmemiş ölçüde yaymaktadır.

Faşizm, perişan ve yoksul ***köylülere***, borç köleliğine son vereceğini, yarıcılık kirasını kaldıracağını, hatta asillerin topraklarına, topraksız ve mahvolma yolundaki köylüler yararına tazminatsız el koyacağını vaat etti. Gerçekte ise, emekçi köylülerin şimdiye kadar eşi görülmemiş bir şekilde tröstler ve faşist devlet cihazı tarafından köleleştirilmesine yol açar ve köylülüğün ana kitlelerinin büyük bankalar ve tefeciler tarafından sömürülmesini son haddine vardırır.

Hitler, "Almanya ya bir köylü ülkesi olacak, ya da hiç olmayacaktır" şeklinde resmi bir açıklamada bulunmuştu. Peki, Hitler yönetimi altındaki Almanya'da köylülerin eline ne geçti? Artık yürürlükten kaldırılmış olan moratoryum[3] mu? Yoksa milyonlarca köylü oğlunu ve kızını köylerinden süren, onları dilencilere dönüştüren Çiftlik Veraset Kanunu mu? Tarım işçileri yarı serf durumuna getirildiler, hatta istedikleri yerde yerleşme gibi temel haklarından bile yoksun bırakıldılar. Emekçi köylülerin ürünlerini pazarda satma imkânı ortadan kaldırıldı.

Ya Polanya'da?

"Polonya köylüsü", diye yazıyor Polonya gazetesi "Czas", "ancak Ortaçağ döneminde uygulanan metod ve araçları kulla-

nıyor. Ateşi sobasında muhafaza edip, komşusuna ödünç veriyor, kibriti birçok parçaya bölüyor. Köylüler kirli sabunlu suyu birbirlerine veriyor. Ringa balığı fıçılarını kaynatıp tuzlu su elde ediyorlar. Bu masal değildir. Doğruluğuna herkesin inanabileceği köydeki gerçek durumdur."

Ve bunu, yoldaşlar, Komünistler değil, gerici bir Polonya gazetesi yazıyor!

Fakat bununla da bitmiyor.

Her gün işçi sınıfının en iyi evlatları, devrimci köylüler ve insanlığın daha güzel geleceği uğrunda savaşanlar, faşist Almanya'nın toplama kamplarında, Gestapo (Alman Gizli Polisi –ÇN) mahzenlerinde, Polonya'da yeraltı hücrelerinde, Bulgar ve Fin gizli polisinde, Belgrad'da "Glavnyaç"ta, Romanya'da "Siguranza"da ve İtalyan adalarında, Çarlık gizli polisinin (Okhrana[4] –ÇN) en iğrenç ve alçakça hareketlerinin bunların yanında sönük kaldığı işkence ve aşağılamalara maruz kalmaktadırlar. Cani Alman faşizmi, erkekleri, karılarının gözü önünde kanlı külçe haline getirmekte, öldürdükleri oğullarının küllerini paketle annelerine postalamaktadır. Kısırlaştırma, bir siyasi mücadele aracı haline getirilmiştir. Tutuklu anti-faşistlere işkence odalarında zorla zehirli iğne yapılmakta, kolları kırılmakta, gözleri oyulmakta, asılmakta, vücutlarına su pompalanmakta, derilerine gamalı haç kazınmaktadır.

Uluslararası Kızıl Yardım Teşkilatı'nın hazırladığı elimdeki belgede, Almanya, Polonya, İtalya, Avusturya, Bulgaristan ve Yugoslavya'da öldürülenler, yaralananlar, tutuklananlar, sakat bırakılanlar ve işkence edilerek öldürülenler hakkında istatistiki bilgiler var. Yalnızca Almanya'da Nasyonal-Sosyalistlerin haki-

miyeti sırasında 4200 kişi öldürülmüş, 317.800 kişi tutuklanmış ve işçi, köylü, hizmetli, aydın, komünist, sosyal-demokrat ve muhalif hıristiyan örgütlere üye 218.600 anti-faşist yaralanmış ve vahşice işkenceye uğratılmıştır. Avusturya'da geçen yılki Şubat çatışmalarından bu yana "Hıristiyan" faşist hükümet 1900 kişiyi öldürmüş, 10.000 kişiyi yaralamış ve sakat bırakmış ve 40.000 devrimci işçiyi tutuklamıştır. Ve, yoldaşlar, bu liste bir hayli eksiktir.

Şu anda bir dizi faşist ülkede emekçilerin uğradığı işkenceleri düşündükçe, duyduğumuz tüm öfkeyi dile getirecek söz bulmakta güçlük çekiyorum. Açıkladığımız rakamlar ve olgular, çeşitli kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfının günlük hayatını dolduran, beyaz terörün uyguladığı sömürü ve işkencelerin ***yüzde birini bile yansıtmamaktadır.*** Faşizmin emekçilere uyguladığı sayısız vahşetin eksiksiz bir manzarası ciltlere sığmaz.

Hayatlarını faşizme karşı mücadelede feda eden unutulmaz yoldaşlarımız, Almanya'da John Scheer[5], Fiete Schultze[6] ve Lüttgens[7], Avusturya'da Koloman Wallisch ve Münichreiter, Macaristan'da Sallai[8] ve Fuerst[9], Bulgaristan'da Kofarçiev[10], Lütibrodski[11] ve Voykov'un[12] anısına ve binlerce ve onbinlerce komünist, sosyal-demokrat ve partisiz işçinin, köylünün ve ilerici aydınların temsilcilerinin anısına, yüreklerimiz faşist cellatlara karşı derin bir kin ve nefretle dolu olarak Komünist Enternasyonal'in bayrağını yarıya indiririz.

Bu kürsüden, Alman proletaryasının önderi ve Kongremizin fahri başkanı Thälman yoldaşı selamlarız. *(Şiddetli alkışlar.* Herkes yerinden kalkar.) Rakosi, Gramsci *(şiddetli alkışlar,* herkes yerinden kalkar), Antikainen ve Yanko Panov yoldaşları

selamlarız. Karşı-devrimciler tarafından hapse atılan İspanyol sosyalistlerinin önderi Caballero'yu, on sekiz yıldır hapishanede yatan Tom Mooney'yi ve sermayenin ve faşizmin daha binlerce esirini selamlarız. *(Şiddetli alkışlar.)* Ve onlara şöyle sesleniyoruz: "Mücadele arkadaşlarımız! Silah arkadaşlarımız! Sizleri unutmadık! Sizinle beraberiz! Kurtuluşunuz uğruna, bütün emekçilerin bu rezil faşist rejimden kurtuluşu uğruna, hayatımızın her saatini, kanımızın her damlasını vermeye hazırız." *(Şiddetli alkışlar, herkes ayağa kalkar.)*

Yoldaşlar! Lenin, burjuvazinin emekçilerin üzerine en vahşi terörle saldırabileceğine ve gelişen devrim güçlerine şu ya da bu kısa süre için karşı koymayı başarabileceğine, fakat buna rağmen yok olmaktan kurtulamayacağına işaret etmişti. Lenin şöyle yazmıştı:

> "Hayat kendini kabul ettirecektir. Bırakın burjuvazi tepinsin, öfkesinden kudursun, boyundan büyük işlere kalkışsın, aptallıklar yapsın, Bolşeviklerden peşinen intikam alsın ve dünün ya da yarının yüzlerce, binlerce, yüzbinlerce Bolşeviğini boğazlasın (Hindistan, Macaristan, Almanya vb.): Burjuvazi böyle yapmakla, tarihin yok olmaya mahkûm ettiği bütün sınıflar gibi davranıyor. Komünistler, geleceğin her halükârda kendilerine ait olduğunu bilmelidirler. Bu yüzden, muazzam devrimci mücadelede en büyük coşkuyla, burjuvazinin çılgınlıklarının en serinkanlı değerlendirmesini birleştirebiliriz ve birleştirmeliyiz."*

Evet, biz ve tüm dünya proletaryası Lenin ve Stalin'in bize gösterdiği yoldan şaşmaz bir şekilde yürürsek, ne olursa olsun, burjuvazi yok olacaktır. *(Alkışlar.)*

---

* *(V. İ. Lenin, Bütün Eserler, Cilt 25, s. 291.)*

Faşizmin Zaferi Kaçınılmaz mıdır?

Faşizm, niçin ve nasıl zafere ulaştı?

Faşizm, işçi sınıfının ve emekçilerin en amansız düşmanıdır. Faşizm, Alman halkının, Avusturya halkının ve diğer faşist ülkelerin halklarının onda dokuzunun düşmanıdır. Öyleyse, bu en amansız düşman nasıl oldu da başarı kazanabildi?

Faşizm, ***her şeyden önce***, sosyal-demokrat önderlerin izlediği burjuvaziyle işbirliği siyasetinin bir sonucu olarak, işçi sınıfı ***bölünmüş*** olduğu için, saldıran burjuvazi karşısında ***siyasi ve örgütsel olarak silahsız*** kaldığı için iktidara gelebildi. Komünist partiler ise, sosyal-demokratlar olmadan ve onlara karşı, kitleleri harekete geçirecek ve faşizme karşı tayin edici mücadelede kitleleri yönetecek ***güçte değildi.***

Durum gerçekten böyledir! Bugün Komünist kardeşleriyle birlikte faşist barbarlık altında acı çeken milyonlarca sosyal-demokrat işçi, şunları ciddi bir şekilde düşünmelidir: 1918 yılında Almanya'da ve Avusturya'da devrim patlak verdiğinde Avustarya ve Alman proletaryası, Avusturya'da Otto Bauer, Friedrich Adler) ve Karl Renner'in[13], Almanya'da Ebert[14] ve Scheidemann'ın[15] sosyal-demokrat önderliğini izleyecek yerde, Rus Bolşeviklerinin yolunu, Lenin ve Stalin'in yolunu izlemiş olsalardı, bugün ne Avusturya ve Almanya'da, ne İtalya ve Macaristan'da, ne de Polonya ve Balkanlar'da faşizm olmazdı. Avrupa'da burjuvazi değil, uzun zamandır işçi sınıfı egemen olurdu. *(Alkışlar.)*

Mesela, ***Avusturya*** sosyal-demokrasisini alalım. 1918 Devrimi onun muazzam bir şekilde gelişmesine yol açtı. İktidarı

ele geçirdi. Orduda ve devlet mekanizmasında güçlü mevziler elde etti. Avusturya Sosyal-Demokrat Partisi bu mevzilere dayanarak, faşizmi daha başlangıçta yok edebilirdi. Fakat o, işçi sınıfının mevzilerini hiçbir direnme göstermeden birbiri ardına teslim etti. Burjuvazinin iktidarını sağlamlaştırmasına, anayasayı kaldırmasına, devlet mekanizmasını, orduyu ve polisi sosyal-demokrat fonksiyonerlerden temizlemesine ve işçilerin elindeki silah depolarını almasına müsaade etti. Faşist haydutların sosyal-demokrat işçileri öldürmesinin yanlarında kalmasına müsaade etti ve faşist unsurlara fabrika kapılarını açan Hüttenberg Paktının[16] şartlarını kabul etti. Aynı zamanda, sosyal-demokrat önderler işçilerin aklına Linz programını[17] soktular. Bu program, burjuvaziye karşı şiddete başvurma ve proletarya diktatörlüğünün kurulması alternatifini öngörüyordu. Hakim sınıfların işçi sınıfına karşı şiddete başvurması halinde, partinin buna genel grev ve silahlı mücadele çağrısı ile cevap vereceği şeklinde, işçilere teminat veriliyordu. Sanki işçi sınıfına faşist saldırı hazırlığı siyaseti, anayasaya uygun bir şekle büründürülen şiddet hareketleri aynı zincirin halkaları değildi! Avusturya sosyal-demokrasisinin önderliği hatta Şubat çatışmaları arifesinde ve esnasında bile, yiğitçe savaşan Schutzbund'un[18] geniş kitlelerden kopuk bir şekilde mücadele etmesine izin vererek Avusturya proletaryasını yenilgiye mahkûm etti.

Almanya'da faşizmin zaferi kaçınılmaz mıydı? Hayır, Alman işçi sınıfı faşizmi önleyebilirdi.

Fakat bunun için anti-faşist proleter birleşik cephenin kurulmasını kabul ettirmesi, sosyal-demokrat önderleri Komünistlere karşı giriştikleri kampanyayı durdurmaya ve Komünist Partinin defalarca tekrarladığı faşizme karşı eylem birliği tekliflerini kabul etmeye zorlaması gerekirdi.

Faşizm saldırıya geçtiğinde ve burjuvazi, burjuva demokratik hürriyetleri tedricen tasfiye etmeye başladığında, Alman işçi sınıfı sosyal-demokrasinin güzel kararlarıyla yetinmemeli, bilakis, Alman burjuvazisinin faşist planlarını gerçekleştirmesini güçleştirecek gerçek bir kitle mücadelesiyle karşılık vermeliydi.

Alman işçi sınıfı, Kızıl Cephe Savaşçıları Birliği'nin Braun -Severing[19] hükümeti tarafından yasaklanmasına müsaade etmemeli, bilakis Kızıl Cephe Savaşçıları Birliği ile bir milyona yakın üyesi olan Reichsbanner[20] arasında mücadele bağları kurarak, Braun ve Severing'i, faşist çetelere karşı direnmek ve onları ezmek için bu örgütleri silahlandırmaya zorlamalıydı.

Alman işçi sınıfı, Prusya'da hükümetin başında bulunan sosyal-demokrat önderleri, faşizme karşı savunma tedbirleri almaya, faşist önderleri tutuklamaya, faşist basını yasaklamaya, faşistlerin maddi kaynaklarına ve faşist hareketi parayla destekleyen kapitalistlerin kaynaklarına el koymaya, faşist örgütleri dağıtmaya ve silahlarını ellerinden almaya vs. zorlamalıydı.

Bütün bunların yanı sıra, bankaları ve tröstleri vergilendirmeye tabi tutarak, her türden sosyal hizmetlerin yeniden kurulmasını ve genişletilmesini, buhran dolayısıyla perişan olan köylülere borçlarını erteleme hakkının tanınmasını ve buhran tazminatı verilmesini sağlamalı ve böylece emekçi köylülerin desteğini kazanmalıydı. Alman sosyal-demokrasisinin hatası yüzünden bunlar yapılamadı ve faşizmin zaferi mümkün oldu.

Proleter ayaklanmanın güçlerinin, bir köylü savaşıyla böylesine elverişli bir şekilde birleştiği ***İspanya***'da[21] burjuvazinin ve aristokrasinin zafere ulaşması kaçınılmaz mıydı?

İspanyol sosyalistleri, Devrimin ilk gününden itibaren hükümette yer alıyorlardı. Komünistler ve anarşistler dahil, tüm siyasi yönelimlerden işçi örgütleri arasında mücadele bağları kurdular mı? İşçi sınıfını tek bir sendika örgütünde birleştirdiler mi? Köylüleri devrime kazanmak için çiftlik sahiplerinin, kilisenin ve manastırların bütün topraklarına köylüler yararına el konmasını talep ettiler mi? Katalonyalıların ve Basklıların kendi ulusal kaderlerini tayini için ve Fas'ın kurtuluşu için mücadeleye giriştiler mi? Orduyu monarşist ve faşist unsurlardan temizleyip, ordunun işçilerin ve köylülerin safına geçişini hazırladılar mı? Bütün halk hareketlerinin celladı olan ve halkın nefret ettiği Sivil Muhafızları dağıttılar mı? Gil Robles'in[22] faşist partisine ve katolik kilisesinin nüfuzuna darbe indirdiler mi? Hayır, bunların hiçbirini yapmadılar. Burjuva-junker gericiliğinin ve faşizmin saldırısına karşı eylem birliğini kurmak için Komünistlerin tekrar tekrar yaptığı teklifleri geri çevirdiler. Gericilerin Cortes'de (parlamento) çoğunluğu ele geçirmesini mümkün kılan seçim kanunları çıkardılar. Halk hareketlerini cezalandırmayı öngören kanunlar çıkardılar. Bu kanunlara dayanılarak Asturyalı yiğit maden işçileri mahkûm edilmektedir. Toprak için mücadele eden köylüleri Sivil Muhafızlara vurdurdular, vb.

Yoldaşlar, sosyal-demokrasi faşizme iktidarın yolunu hem Almanya'da ve Avusturya'da, hem de İspanya'da işte böyle hazırladı, işçi sınıfının saflarını dağıttı ve böldü.

Yoldaşlar, faşizmin zafer kazanmasının bir sebebi de, proletaryanın kendi tabii müttefiklerinden tecrit olmasıdır. Faşizm, sosyal-demokratların, işçi sınıfı adına, esas itibariyle köylü düşmanı bir siyaset izlemesi olgusu sayesinde ***geniş köylü kitlelerini*** peşinden sürüklemeyi başararak zafer kazandı. Köylü, ikti-

darda bir dizi sosyal-demokrat hükümet gördü. Bu hükümetler, köylülerin gözünde işçi sınıfı iktidarının bir ifadesiydi. Fakat bunlardan bir tanesi bile köylülerin perişan durumuna son vermedi, köylülere toprak vermedi. Almanya'da sosyal-demokrasi büyük toprak sahiplerinin kılına dokunmadı. Tarım işçilerinin grevlerine karşı mücadele açtı. Bunun sonucunda Almanya'nın tarım işçileri Hitler iktidara gelmeden çok önce reformcu sendikaları terkettiler ve büyük kısmı Stahlhelm'in[23] ve Nasyonal-Sosyalistlerin tarafına geçti.

Faşizmin zafer kazanmasının bir diğer sebebi de, faşizm ***gençlik*** saflarına sızmayı başarırken, sosyal-demokrasinin işçi gençliği sınıf mücadelesinden uzaklaştırması, devrimci proletaryanın ise gençlik arasında gerekli eğitim çalışmasını geliştirmemesi ve gençliğin özel menfaatleri ve talepleri için mücadeleye yeterince özen göstermemesiydi. Faşizm, gençlik içinde özellikle gelişmiş olan militan faaliyet dürtüsünü kavradı ve gençliğin geniş bir kesimini kendi savaş müfrezelerine çekti. Kadın ve erkek gençliğin yeni nesli savaşın dehşetini yaşamadı. İktisadi buhranın, işsizliğin ve burjuva demokrasisinin çöküşünün bütün yükünü omuzlarında hissediyor. Gençliğin önemli kesimleri kendileri için bir gelecek perspektifi görmediğinden, faşizm zafer kazandığında kendilerine parlak bir gelecek vaat eden faşist demagojiye özellikle duyarlıydı.

Bu bağıntıda, faşizme karşı mücadelemizi kösteklemiş olan bir dizi hatayı, ***Komünist Partilerin*** bir dizi ***hatasını*** görmezlikten gelemeyiz.

Saflarımızda, affedilmez bir şekilde, bugüne kadar dahi henüz her yerde yok edilememiş olan faşizm tehlikesini küçümse-

me vardı. Önceleri partilerimizde, "Almanya, İtalya değildir"; faşizm İtalya'da zafer kazanmış olabilir, ama Almanya gibi sanayi ve kültür alanlarında çok gelişmiş ve kırk yıllık bir işçi sınıfı hareketi geleneğine sahip bir ülkede faşizm imkânsızdır, faşizmin zafer kazanması söz konusu olamaz anlamında görüşler vardı. Veya şimdi "klasik" burjuva demokrasisinin hakim olduğu ülkelerde faşizmin ortam bulamayacağı şeklindeki görüşe rastlanmaktadır. Böyle görüşler, faşizm tehlikesine karşı uyanıklığın azalmasına ve proletaryayı faşizme karşı mücadeleye seferber etmenin güçleşmesine yol açabilmiştir ve yol açabilir.

Faşist darbelerin komünistleri gafil avlaması konusunda da örnekler az değildir. Partimiz yönetiminin 9 Haziran 1923'teki hükümet darbesi karşısında "tarafsız", ama özünde oportünist bir tavır takındığı Bulgaristan'ı düşünün; Mayıs 1926'da, Komünist Partisi yönetiminin, Polonya devriminin itici güçlerini doğru değerlendiremediği, Pilsudski darbesinin faşist niteliğini farkedemediği ve olayların gerisinde kaldığı Polonya'yı düşünün; Partimizin, yavaş ve tedrici bir faşistleşme yanlış düşüncesinden hareket ettiği, burjuvazinin önder grubu tarafından hazırlanan ve Partiyi ve işçi sınıfını hazırlıksız yakalayan faşist darbeyi gözden kaçırdığı Finlandiya'yı düşünün.

Almanya'da Nasyonal-Sosyalizm artık tehdit edici bir kitle hareketi haline geldiği sırada, Brüning hükümetini faşist diktatörlüğün bir hükümeti olarak gören Heinz Neumann gibi yoldaşlar, böbürlenerek şunu açıklıyorlardı: "Hitler'in 'Üçüncü Reich'ı eğer ola ki gelirse, ancak yerin altında bir buçuk metreye gelecektir, yerin üstünde ise biz işçilerin muzaffer iktidarı olacaktır."[2]

Almanya'daki yoldaşlarımız, kitlelerin zedelenen milli duygularını ve Versay Barış Anlaşması'na duydukları öfkeyi uzun süre yeterince dikkate almadılar. Köylülüğün ve küçük-burjuvazinin yalpalamalarını küçümsediler. Sosyal ve milli kurtuluş programını ortaya koymakta geç kaldılar. Ortaya koyduklarında ise, kitlelerin somut ihtiyaçlarına ve seviyesine uygun olarak tatbik edemediler. Hatta programı kitlelere geniş ölçüde mal etmeyi bile başaramadılar.

Bir dizi ülkede faşizme karşı geliştirilmesi zorunlu olan kitle mücadelesinin yerine, "genelde" faşizmin niteliği üzerine boş ***tartışmalar*** ve Partinin güncel siyasi görevlerini ortaya koyma ve çözmede ***sekter bir dar görüşlülük*** geçiriliyordu.

Yoldaşlar! Faşizmin zaferinin sebeplerinden söz ederken, sosyal-demokrasinin işçi sınıfının yenilgisinde taşıdığı tarihi sorumluluğa işaret ederken ve aynı zamanda faşizme karşı mücadelede kendi hatalarımızı da ortaya koyarken, niyetimiz sadece geçmişi deşmek değildir. Biz hayattan kopuk tarihçiler değiliz; biz, milyonlarca işçinin kafasını meşgul eden ***faşizmin zaferi önlenebilir mi, önlenebilirse nasıl önlenebilir*** sorusunun cevabını vermekle yükümlü olan işçi sınıfının militan önderleriyiz. Ve işte bu milyonlarca işçiye cevap veriyoruz: Evet yoldaşlar, faşizmin yolu kapatılabilir. Bu, tamamen mümkündür. Bu bizzat bize bağlıdır, işçilere, köylülere, bütün emekçilere bağlıdır!

Faşizmin zaferini önlemek, ***her şeyden önce***, bizzat işçi sınıfının militan faaliyetine, onun kuvvetlerinin sermayenin ve faşizmin saldırısına karşı yekvücut bir orduda birleştirilmesine bağlıdır. Mücadele birliğini kuran proletarya, faşizmin köylülük, şehir küçük-burjuvazisi, gençlik ve aydınlar üzerindeki et-

kisini kırabilir, bunların bir kısmını tarafsızlaştırabilir ve diğerlerini kendi saflarına kazanabilir.

Faşizmin zaferini önlemek, ***ikinci olarak***, emekçilerin faşizme karşı mücadelesini doğru bir şekilde yöneten güçlü bir devrimci partinin varlığına bağlıdır. İşçileri, sistemli olarak, faşizm karşısında geri çekilmeye çağıran ve faşist burjuvazinin mevzilerini sağlamlaştırmasına izin veren bir parti, işçileri kaçınılmaz olarak yenilgiye sürükler.

Faşizmin zaferini önlemek, ***üçüncü olarak***, işçi sınıfının köylülüğe ve şehirlerdeki küçük-burjuva kitlelerine karşı doğru bir siyaset izlemesine bağlıdır. Bu kitleler, olmalarını istediğimiz şekilde değil, oldukları gibi ele alınmalıdır. Onlar kararsızlık ve yalpalamalarını, ancak ve yalnız mücadele içinde alt edeceklerdir. Ancak onların kaçınılmaz yalpalamaları karşısında sabırlı davranılırsa ve proletarya onları siyasi olarak desteklerse, onlar daha yüksek bir devrimci bilinç ve faaliyet seviyesine yükseleceklerdir.

Faşizmin zaferini önlemek, ***dördüncü olarak***, devrimci proletaryanın uyanıklığına ve zamanlı eylemlerine bağlıdır. Faşizme gafil avlanmamalı, inisiyatifi faşizme terketmemeli, daha kuvvetlerini toplamaya fırsat bulamadan faşizme kesin darbeler indirmeli, faşizmin konumunu sağlamlaştırmasına izin vermemeli, her nerede ve ne zaman ortaya çıkarsa çıksın, faşizme karşı direnmeliyiz. İşte Fransa proletaryasının başarıyla yapmaya çalıştığı budur. *(Alkışlar)*

Faşizmin gelişmesini ve iktidara gelmesini önlemenin en önemli şartları bunlardır.

Faşizm – Zalim Fakat Kalıcı Olmayan Bir İktidar

Burjuvazinin faşist diktatörlüğü zalim, fakat kalıcı olmayan bir iktidardır.

Faşist diktatörlüğün kalıcı olmayan bir diktatörlük olmasının başlıca sebepleri nelerdir?

Burjuvazinin kampındaki fikir ayrılıklarını ve zıtlıkları aşmaya soyunan faşizm, bunları daha da keskinleştirir. Faşizm, kendi siyasi tekelini kurmaya çalışır ve diğer siyasi partileri zor yoluyla ortadan kaldırır. Fakat kapitalist sistemin mevcudiyeti, çeşitli sınıfların varlığı ve sınıf çelişmelerinin şiddetlenmesi, faşizmin siyasi tekelinin kaçınılmaz olarak sarsılmasına ve parçalanmasına yol açar. Bu, proletarya diktatörlüğünün de hakeza siyasi tekelini kuran bir parti tarafından gerçekleştirildiği, ve fakat bu siyasi tekelin milyonlarca emekçinin menfaatine uygun olduğu ve gittikçe daha çok sınıfsız bir toplumun inşasına dayandığı bir Sovyet ülkesi değildir. Faşist bir ülkede faşistlerin partisi tekelini uzun süre koruyamaz, çünkü o, sınıfları ve sınıf çelişmelerini ortadan kaldırmayı önüne görev olarak koyamaz. Burjuva partilerin legal varlıklarına son verir; fakat bu burjuva partilerin bir kısmı illegal olarak da varlıklarını sürdürürler, ve Komünist Partisi illegal şartlarda da ileriye doğru yol alır, çelikleşir ve proletaryanının faşist diktatörlüğe karşı mücadelesini yönetir. Bu tarzla, faşizmin siyasi tekeli, sınıf çelişmelerinin darbeleri altında parçalanmak zorundadır.

Faşist diktatörlüğün sağlam olmayışının bir başka sebebi, faşizmin anti-kapitalist demagojisi ile, tekelci burjuvaziyi en haydutça yollardan zenginleştirme siyaseti arasındaki zıtlığın, faşizmin sınıfsal özünün teşhirini kolaylaştırması ve faşizmin kitle temelinin sarsılmasına ve zayıflamasına yol açmasıdır.

Faşizmin zaferi, bunlardan başka, kitlelerin derin nefret ve öfkesini uyandırır, kitlelerin devrimcileşmesini kolaylaştırır ve proletaryanın faşizme karşı birleşik cephesine güçlü bir itilim verir.

Faşizm, iktisadi milliyetçilik (otarki) siyasetiyle ve milli gelirin en büyük kısmına savaş hazırlığı için el koyma yoluyla ülkenin bütün iktisadını batırır ve kapitalist devletler arasındaki iktisadi savaşı şiddetlendirir. Faşizm, burjuvazi içinde ortaya çıkan çatışmalara şiddetli ve sık sık kanlı bir çarpışma karakteri verir ve bu da halkın gözünde faşist devlet iktidarının sağlamlığı fikrini yıkar. Geçen yılın 30 Haziran'ında[24] Almanya'da olduğu gibi, kendi taraftarlarını katleden bir devlet iktidarı, faşist burjuvazinin diğer bir kesiminin silahlı mücadelesiyle karşı karşıya bulunan bir faşist devlet iktidarı (Avusturya'daki Nasyonal-Sosyalist darbe ve Polonya, Bulgaristan, Finlandiya ve diğer ülkelerde tek tek faşist grupların faşist hükümete şiddetle karşı çıkmaları), — böyle bir devlet iktidarı, geniş küçük-burjuva kitlelerinin gözünde otoritesini uzun zaman sürdüremez.

İşçi sınıfı, burjuva kampı içindeki çelişmelerden ve çatışmalardan yararlanmayı bilmeli, fakat faşizmin kendi kendini yok edeceği hayaline kapılmamalıdır. Faşizm kendiliğinden yıkılmaz. Sadece işçi sınıfının devrimci faaliyeti, burjuva kampında kaçınılmaz olarak ortaya çıkan çatışmalardan, faşist diktatörlüğü zayıflatmak ve yıkmak için faydalanmaya yardım edecektir.

Burjuva demokrasisinin kalıntılarını ortadan kaldırmakla ve açık şiddeti bir hükümet sistemi haline getirmekle faşizm, demokrasi hayallerini ve emekçi halkın gözünde meşruiyet otori-

tesini temelinden sarsar. Bu, özellikle Avusturya ve İspanya gibi işçilerin faşizme karşı silah elde savaştığı ülkelerde gerçekleşmektedir. Avusturya'da Schutzbund'un ve Komünistlerin kahramanca mücadelesi, aldıkları yenilgiye rağmen, faşist diktatörlüğün sağlamlığını daha baştan sarsmıştır. İspanya'da burjuvazi, emekçi halkın ağzını faşizmle gemlemeyi başaramadı. Avusturya ve İspanya'daki silahlı mücadeleler, işçi sınıfının gittikçe daha geniş kitlelerinin devrimci sınıf mücadelesinin gerekliliğini kavramasına yol açtı.

Ancak İkinci Enternasyonal'in en kıdemli teorisyeni Karl Kautsky[25] gibi inanılmaz darkafalılar ve burjuva uşakları, işçiler Avusturya ve İspanya'da silaha sarılmamalıydı deyip onları suçlayabilir. Bu ülkelerin işçi sınıfı Kautsky'lerin haince öğütlerine kulak asmış olsaydı, Avusturya ve İspanya'da işçi sınıfı hareketinin durumu şimdi nasıl olurdu acaba? Hiç şüphe yok ki, işçi sınıfı saflarında derin bir moral bozukluğu hüküm sürerdi.

> "Halklar içsavaş okulundan boşuna geçmiyorlar —der Lenin—. Bu, zorlu bir okuldur ve onun tam programında kaçınılmaz olarak karşı-devrimin zaferleri, kudurgan gericilerin çılgınlıkları ve eski iktidarın isyancılara karşı vahşi intikam eylemleri vb. de vardır. Fakat halkların bu çetin okuldan geçmelerinden ancak iflah olmaz ukalalar ve akıldan yoksun mumyalar sızlanabilir. Bu okul ezilen sınıflara içsavaş yürütmeyi öğretir; onlara, devrimde zafer kazanmayı öğretir. Bu okul, modern köle kitlelerinde ezilmiş, uyuşuk ve cahil kölelerin ezelden beri içlerinde taşıdıkları ve köleliklerinin zilletini kavradıklarında onları en büyük tarihsel kahramanlıklara götüren nefreti yoğunlaştırır."*

* *(V. İ. Lenin, Tüm Eserler, Cilt 12, s. 380.)*

Almanya'da faşizmin zaferi, bilindiği gibi, beraberinde Avustarya'da Dollfuss provokasyonuna, İspanya'da karşı-devrimin kitlelerin devrimci kazanımlarına karşı yeni saldırılara geçmesine, Polonya'da anayasanın faşist reforma tabi tutulmasına yol açan; Fransa'da ise Şubat 1934'te faşistlere silahlı müfrezeleriyle bir hükümet darbesine teşebbüs etme cesaretini veren yeni bir faşist saldırı dalgasını getirdi. Fakat bu zafer ve faşist diktatörlüğün bu kudurganlığı, faşizme karşı uluslararası çapta bir proleter birleşik cephe karşı hareketini ortaya çıkardı. Faşizmin işçi sınıfına karşı genel saldırısı için işaret olan Reichstag'ın kundaklanması, sendikaların ve diğer işçi örgütlerinin yağma ve talanı, işkence altındaki anti-faşistlerin faşist kışlaların zindanlarından ve temerküz kamplarından yükselen feryatları, saldıran faşizme karşı Komünistlerin ortak mücadele tekliflerini redden Alman sosyal-demokrasinin önderlerinin gerici bölücü faaliyetlerinin neye yol açtığını kitlelere açıkça göstermekte ve kitleleri faşizmi yıkmak için işçi sınıfının bütün güçlerini birleştirmesi gerektiğine ikna etmektedir.

Hitler'in zaferi, Fransa'da da faşizme karşı işçi sınıfının birleşik cephesinin kurulmasına güçlü bir itilim verdi. Hitler'in zaferi, işçilerde Alman işçilerinin kaderi karşısında sadece korku yaratmakla, Alman sınıf kardeşlerinin cellatlarına karşı sadece kin uyandırmakla kalmadı, aynı zamanda, Almanya'da işçi sınıfının başına gelenlere kendi ülkelerinde hiçbir şekilde izin vermeme kararlılıklarını da artırdı.

Bütün kapitalist ülkelerde birleşik cephe yönündeki güçlü akın, yenilgiden çıkarılan derslerin hiç de boşa gitmediğini göstermektedir. İşçi sınıfı ***yeni bir tarzda*** davranmaya başlamaktadır. Birleşik cephenin örgütlenmesinde Komünist Partinin inisi-

yatifi, faşizme karşı mücadelede Komünistlerin ve devrimci işçilerin sınırsız fedakârlıkları, Komünist Enternasyonal'in otoritesini görülmemiş derecede artırdı. Aynı zamanda, İkinci Enternasyonal içinde derin bir buhran gelişmektedir. Almanya Sosyal-Demokrat Partisi'nin iflası buna sinyal olmuştur.

Sosyal-Demokrat işçiler, olanca vahşeti ve barbarlığıyla faşist Almanya'nın, son tahlilde, ***sosyal-demokrasinin burjuvaziyle işbirliği siyasetinin bir sonucu olduğunu*** gittikçe daha açık kavrayabilirler. Bu kitleler, Alman sosyal-demokrat önderlerin proletaryayı sürüklediği yolun bir daha izlenmemesi gerektiğini gittikçe daha açık bir şekilde kavramaktadırlar. İkinci Enternasyonal saflarında hiçbir zaman şimdiki gibi büyük bir fikrî kargaşa görülmemiştir. Tüm sosyal-demokrat partilerde bir farklılaşma cereyan etmektedir. Sosyal-demokrat partilerin saflarında ***iki ana kamp*** ortaya çıkmaktadır: Sosyal-demokratların burjuvaziyle kurdukları bloku bütün imkânlarıyla korumaya çalışan ve Komünistlerle bir birleşik cephe kurulmasını hiddetle reddeden gerici unsurların mevcut kampının yanısıra, ***burjuvaziyle işbirliği siyasetinin doğruluğundan şüphe eden, Komünistlerle bir birleşik cephe kurmaktan yana olan ve gittikçe daha güçlü bir şekilde devrimci sınıf mücadelesi görüşünü benimsemeye başlayan devrimci unsurların kampı oluşmaya başlamaktadır.***

Kapitalist sistemin çöküşünün bir sonucu olarak ortaya çıkan faşizm, böylece son tahlilde ***onun daha da parçalanmasının*** faktörü olmaktadır. Böylece, Marksizmin ve devrimci işçi hareketinin kökünü kazıma görevini üstlenen faşizm, hayatın ve

sınıf mücadelesinin diyalektiğinin bir sonucu olarak, kendi mezar kazıcıları, yani kapitalizmin mezar kazıcıları olması zorunlu ***güçlerin daha da gelişmesine yol açmaktadır.*** *(Alkışlar.)*

II
FAŞİZME KARŞI İŞÇİ SINIFININ BİRLEŞİK CEPHESİ

Yoldaşlar! Kapitalist ülkelerdeki milyonlarca işçi ve emekçi şu soruyu sormaktadır: Faşizmin iktidara gelmesi nasıl önlenebilir ve iktidara geldikten sonra faşizm nasıl altedilebilir? Komünist Enternasyonal'in cevabı şudur: ***Birinci olarak yapılması gereken iş, başlanması gereken ilk iş, her fabrikada, her ilçede, her bölgede, her ülkede ve tüm dünyada işçilerin birleşik cephesini kurmak ve eylem birliğini sağlamaktır. Ulusal ve uluslararası çapta proletaryanın eylem birliği, işçi sınıfını sadece başarılı bir savunma için değil, aynı zamanda faşizme, sınıf düşmanına karşı başarılı bir karşı-saldırı için de yetkin kılan güçlü bir silahtır.***

Birleşik Cephenin Önemi

İki Enternasyonal'in, yani Komünist Enternasyonal ve İkinci Enternasyonal'in parti ve örgütlerinin taraftarlarının ortak ey-

lemlerinin, kitlelerin faşist saldırıyı geri püskürtmesini kolaylaştıracağı ve işçi sınıfının siyasi ağırlığını artıracağı açık değil midir?

İki Enternasyonal'in partilerinin faşizme karşı ortak eylemleri ise, sadece bu partilerin bugünkü taraftarlarını, yani sadece komünistleri ve sosyal-demokratları etkilemekle kalmayacak; aynı zamanda ***hıristiyan, anarşist ve örgütsüz işçiler üzerinde, hatta faşist demagojinin geçici olarak tuzağına düşenler üzerinde de güçlü*** bir etki sağlayacaktır.

Evet, dahası: Proletaryanın güçlü birleşik cephesi, ***emekçi halkın bütün diğer tabakaları üzerinde***, köylülük, şehir küçükburjuvazisi ve aydınlar üzerinde de korkunç bir etki sağlardı.

Birleşik cephe, bocalayan tabakaları işçi sınıfının gücüne inandırırdı.

Fakat mesele bu kadarla da kalmaz. Emperyalist ülkelerin proletaryası, sadece kendi ülkesinin emekçileri şahsında değil, aynı zamanda ***ezilen halkların, sömürgelerin ve yarı-sömürgelerin*** şahsında da potansiyel müttefiklere sahiptir. Proletaryanın ulusal ve uluslararası alanda bölünmüş olması, proletaryanın bir kısmının burjuvaziyle işbirliği siyasetini, özellikle burjuvazinin sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdeki baskı rejimini desteklemesi gerçeği, sömürge ve yarı-sömürgelerin ezilen halklarını işçi sınıfından uzaklaştırmakta ve uluslararası anti-emperyalist cepheyi zayıflatmaktadır. Emperyalist anavatanların proletaryasının, sömürge halkların kurtuluş mücadelesini desteklemeyi amaçlayan eylem birliği yolunda atacağı her adım, sömürge ve yarı-sömürgelerin, dünya proletaryasının esas yedeklerinden biri haline getirilmesi demektir.

Son olarak, proletaryanın uluslararası eylem birliğinin, proleter devletin, sosyalizm ülkesinin, yani Sovyetler Birliği'nin durmadan büyüyen gücüne dayandığını düşünecek olursak, proletaryanın eylem birliğinin sağlanmasıyla ulusal ve uluslararası alanda ne kadar geniş perspektifler açılacağını görürüz.

Hangi parti ya da örgütten olursa olsun, işçi sınıfının bütün kesimlerinin eylem birliğinin sağlanması, ***işçi sınıfının çoğunluğu daha kapitalizmin yıkılması ve proleter devrimin zaferi uğruna mücadelede birleşmemiş olsa bile zorunludur.***

Proletaryanın bu eylem birliğini tek tek ülkelerde ve bütün dünyada gerçekleştirmek mümkün müdür? Evet, mümkündür, hatta derhal mümkündür. Komünist Enternasyonal, ***eylem birliği için, bütün işçilerin kabul edebileceği gibi, temel ve tek şartın dışında hiçbir şart ileri sürmemektedir. Bu şart, eylem birliğinin faşizme, sermayenin saldırısına, savaş tehlikesine ve sınıf düşmanına karşı yönelmesidir.*** Bizim şartımız budur.

Birleşik Cepheye Karşı Olanların Başlıca Gerekçeleri

Birleşik cephe karşıtlarının itirazları ne olabilir ve ne gibi itirazlarda bulunmaktadırlar?

Bazıları şöyle demektedir: "Komünistler için birleşik cephe sloganı sadece bir manevradır." Biz de diyoruz ki, eğer mesele böyle ise, niçin birleşik cepheye dürüst bir şekilde katılarak bu "komünist manevra"yı teşhir etmiyorsunuz? Açıkça şunu söylüyoruz: Biz, işçi sınıfının eylem birliğini, proletaryanın burjuvaziye karşı mücadelesinde güçlenmesi, böylece saldırgan sermayeye ve faşizme karşı bugün günlük menfaatlerini savunan pro-

letaryanın, yarın nihai kurtuluşunun şartlarını yaratabilmesi için istiyoruz.

Bazıları da, "Komünistler bize saldırıyor" demektedir. İyi dinleyin, şunu defalarca açıkladık: Biz, sınıf düşmanına karşı işçi sınıfının birleşik cephesinden yana olan ne şahıslara, ne örgütlere ya da partilere, hiç kimseye saldırmayacağız. Buna karşılık, işçilerin eylem birliğini köstekleyen şahısları, örgütleri ve partileri eleştirmek, proletaryanın ve onun davasının menfaati icabıdır, görevimizdir.

Üçüncü bir grup ise şöyle demektedir: "Farklı bir programları olduğu için Komünistlerle birleşik cephe kuramayız" Halbuki siz burjuva partilerin programlarından farklı bir programınız olduğunu söylediğiniz halde, bu durum, sizin bu partilerle koalisyon kurmanıza engel teşkil etmedi ve etmiyor da.

Birleşik cepheye karşı olan ve burjuvaziyle koalisyonu savunanlar ise, "Burjuva demokratik partiler, faşizme karşı Komünistlerden daha iyi müttefiklerdir" demektedir. Peki, Almanya tecrübesi neyi göstermektedir? Orada Sosyal-Demokratlar bu "daha iyi" müttefiklerle bir blok kurdular. Ve bunun sonucu ne oldu?

Ayrıca sık sık şunları işitiyoruz: "Eğer Komünisterle birleşik cephe kurarsak, küçük-burjuvalar 'kızıl tehlike'den ürkecek ve faşistlerin safına geçecektir." Birleşik cephe, köylüleri, küçük tüccarları, zanaatkârları ve emekçi aydınları mı tehdit ediyor? Hayır, birleşik cephe büyük burjuvaziyi, mali kodamanları, junkerleri ve diğer sömürücüleri tehdit etmektedir; bu sömürücülerin rejimi bütün bu tabakaları toptan felakete sürüklemektedir.

Bir dizi sosyal-demokrat önderler de, "Sosyal-demokrasi demokrasiden yanadır, Komünistler ise diktatörlükten yana; bu yüzden Komünistlerle birleşik cephe kuramayız" demektedirler. Peki, biz bugün size proletarya diktatörlüğünü ilan etmek için mi bir birleşik cephe teklifinde bulunuyoruz?

Hayır, şimdilik böyle bir teklifte bulunmuyoruz.

"Komünistler demokrasiyi tanısın, onun savunucusu olarak ortaya çıksın, ancak ondan sonra birleşik cepheye hazırız." Buna da cevabımız şudur: Biz Sovyet demokrasisinin, yani emekçilerin demokrasisinin, dünyanın en tutarlı demokrasisinin taraftarlarıyız. Fakat biz, kapitalist ülkelerde faşizm ve burjuva gericiliğin saldırdığı burjuva demokratik özgürlüklerin her katresini savunuruz ve savunacağız da. Çünkü proletaryanın sınıf mücadelesinin menfaatleri bunu emretmektedir.

Mesela, İngiltere'deki İşçi Partisinin önderleri şöyle demektedirler: "Küçük Komünist partilerin, İşçi Partisinin kurduğu birleşik cepheye katılmakla hiçbir katkıları olmaz." Hatırlarsanız, Avusturyalı sosyal-demokrat önderler de küçük Avusturya Komünist Partisi için aynı şeyi iddia etmişlerdi. Olaylar neyi gösterdi? Otto Bauer ve Karl Renner'in başında bulunduğu Avusturya Sosyal-Demokrat Partisi haklı çıkmadı. Haklı çıkan bilakis, Avusturya'da faşist tehlikeye tam zamanında işaret eden ve işçileri mücadeleye çağıran küçük Avusturya Komünist Partisi oldu. İşçi hareketinin bütün tecrübeleri göstermiştir ki, Komünistler sayıca nisbi azlıklarına rağmen, proletaryanın militan faaliyetinin motorudur. Ayrıca şu husus unutulmamalıdır: Avusturya veya İngiltere Komünist Partisi, sadece bu partilerin taraftarı olan on binlerce işçiyi temsil etmekle kalmaz. Aynı zaman-

da bunlar uluslararası komünist hareketin birer ***parçası***; ***Komünist Enternasyonal'in birer seksiyonudur,*** onun önder partisi ki, dünyanın altıda birinde şimdiden zafer kazanmış ve iktidarı elinde tutan bir proletaryanın partisidir.

Gene birleşik cepheye karşı olanlar, şu itirazı öne sürüyorlar: "Fakat birleşik cephe faşizmin Saar Bölgesi'nde zafer kazanmasını önleyemedi." Bu bayların garip bir mantığı var! İlk önce faşizmin zaferini güven altına almak için her türlü çabayı gösteriyorlar, sonra da ancak en son anda lütfen katıldıkları birleşik cephe işçileri zafere ulaştıramadı diye memnunlukla ellerini oğuşturuyorlar.

Bazı ülkelerin hükümetlerinde yer alan sosyal-demokrat önderler ise, "Komünistlerle birleşik cephe kurmak isteseydik, koalisyondan çekilmek zorunda kalacaktık ve böylece hükümete gerici ve faşist partiler girecekti" diyorlar. Peki, Alman sosyal-demokrasisi koalisyon hükümetinde miydi? Evet! Avusturya sosyal-demokrasisi hükümette miydi? Evet! İspanyol sosyalistleri burjuvazi ile aynı hükümette miydi? Onlar da evet! Bu ülkelerde Sosyal-Demokrat Partilerin burjuva koalisyon hükümetlerine katılması faşizmin proletaryaya saldırmasını önledi mi? Hayır, önlemedi. O halde Sosyal-Demokrat bakanların burjuva hükümetlere katılmalarının, faşizm için bir ***engel teşkil etmediği*** gün gibi açıktır.

"Komünistler diktatörce davranıyor, her şeyde bize talimat vermek ve emretmek istiyorlar." Hayır. Biz ne talimat veriyoruz, ne de emrediyoruz. Biz sadece gerçekleştirilmesinin emekçi halkın menfaatine olduğuna inandığımız tekliflerimizi yapıyoruz. Bu, işçiler adına hareket eden herkesin sadece hakkı değil,

aynı zamanda yükümlülüğüdür de. Siz komünistlerin "diktatörlüğü"nden mi korkuyorsunuz? Öyleyse gelin hem sizin hem de bizim tekliflerimizi işçilere ortaklaşa sunalım, hepsini bütün işçilerle birlikte tartışalım ve işçi sınıfının davası için en yararlı olan teklifleri seçelim.

Görülüyor ki, birleşik cepheye karşı olan bütün bu gerekçeler ***en küçük bir eleştiri karşısında bile ayakta duramamaktadır***. Aslında bunlar, burjuvaziyle birleşik cepheyi proletaryanın birleşik cephesine tercih eden gerici Sosyal-Demokrat önderlerin sudan bahanelerinden başka bir şey değildir.

Hayır, bu bahanelerin hiçbir geçerliliği yoktur! Uluslararası proletarya, işçi hareketindeki bölünmenin sonuçlarına yeterince katlanmıştır ***ve proletaryanın hem ülke çapında, hem de uluslararası çapta eylem birliğinin, birleşik cephesinin acilen zorunlu ve tamamen mümkün olduğunu gittikçe daha fazla kavramaktadır.***

Birleşik Cephenin Muhtevası ve Biçimleri

Bugünkü aşamada birleşik cephenin esas muhtevası nedir ve ne olmalıdır? İşçi sınıfının acil siyasi ve iktisadi menfaatlerinin savunulması, işçi sınıfının faşizme karşı savunulması, bütün kapitalist ülkelerde birleşik cephenin ***çıkış noktasını ve esas muhtevasını*** oluşturmalıdır.

Biz sadece proletarya diktatörlüğü uğruna mücadele çağrıları yapmakla yetinmemeliyiz. Bilakis kitlelerin hayati ihtiyaçlarına ve kitlelerin ilgili gelişme aşamasındaki mücadele yeteneğine uygun sloganlar ve mücadele biçimleri bulup önermeliyiz.

Kitlelere, kendilerini kapitalist yağmacılık ve faşist barbarlıktan korumaları için, ***bugün*** ne yapmaları gerektiğini göstermeliyiz.

Emekçi kitlelerin hayati menfaatlerini korumak için, farklı eğilimlerden işçi örgütlerinin ortak eylemleri yoluyla en geniş birleşik cephenin kurulması uğruna çaba göstermeliyiz.

Bu, ***birinci olarak,*** buhranın sonuçlarını gerçekten hakim sınıfların sırtına, kapitalistlerin ve toprak ağalarının, tek kelimeyle, zenginlerin sırtına yüklemek için ortak mücadele demektir.

İkinci olarak, bu, faşist saldırının tüm biçimlerine karşı, emekçilerin kazanımlarını ve haklarını savunmak için ve burjuva-demokratik özgürlüklerin kaldırılmasına karşı ortak mücadele demektir.

Üçüncü olarak, bu, yaklaşan emperyalist savaş tehlikesine karşı ortak mücadele demektir, böyle bir savaşın tezgâhlanmasını güçleştirecek bir mücadele demektir.

İşçi sınıfını yorulmak bilmeksizin, şartlar değiştiğinde, ***mücadele biçimlerinin ve metodlarının da süratle değişeceğine*** hazırlamalıyız. Hareket geliştiği ve işçi sınıfının birliği güçlendiği ölçüde, daha da ileri gitmeli, ***sermayeye karşı savunmadan saldırıya*** geçişi hazırlamalı ve ***siyasi kitle grevini örgütlemeye*** yönelmeliyiz. Böyle bir grevin mutlak önşartı, ilgili ülkenin bellibaşlı sendikalarının bu greve katılması olmalıdır.

Hiç şüphesiz, Komünistler, kitleleri komünistçe aydınlatmak, örgütlemek ve seferber etmek için yürüttükleri kendi ***bağımsız çalışmalarından*** bir an bile vazgeçemezler ve vazgeç-

memelidirler. Fakat işçilere eylem birliğinin yolunu garantilemek için, aynı zamanda, ***sosyal-demokrat partilerle, reformist sendikalarla ve emekçilerin diğer örgütleriyle*** proletaryanın sınıf düşmanlarına karşı ***ortak eylemler***'için gerek kısa vadeli gerekse uzun vadeli anlaşmalar yapmaya çalışmak gerekir. Burada esas dikkat, mahalli anlaşmalar temelinde ***alt örgütler tarafından yürütülecek*** tek tek bölgelerde ***kitle eylemlerinin*** geliştirilmesine verilmelidir.

Onlarla yapılan bütün anlaşmaların şartlarını sadakatle yerine getireceğiz. Fakat aynı zamanda ortak eylemlerin birleşik cepheye katılan kişi ve örgütler tarafından her türlü sabotajını amansızca teşhir edeceğiz. Anlaşmaları bozmak üzere girişilecek her türlü çabaya —ki böyle çabaların olması mümkündür—, kitlelere başvurarak ve bozulan eylem birliğinin yeniden sağlanması için mücadeleyi yılmadan sürdürerek cevap vereceğiz.

Tabii ki, birleşik cephenin somut olarak gerçekleşmesi çeşitli ülkelerde ***farklı biçimlerde*** olacaktır. Bu cephe işçi örgütlerinin durumuna, niteliğine ve siyasi seviyesine göre, söz konusu ülkenin somut durumuna göre ve uluslararası işçi hareketindeki değişikliklere vs. göre çeşitli şekiller alacaktır.

Bu biçimler örneğin şunlar olabilir: İşçilerin tek tek talepler için veya ortak bir platform temelinde somut nedenlerden hareket ederek ***duruma göre*** kararlaştırılan ortak eylemleri; ***tek tek işletmelerde veya sanayi kollarında*** kararlaştırılan eylemler; ***mahalli, bölgesel, ülke veya uluslararası çapta*** kararlaştırılan eylemler; işçilerin ***iktisadi mücadelelerinin*** örgütlenmesi, siyasi kitle eylemlerinin yapılması ve faşist saldırılara karşı ortak ***özsavunmanın*** örgütlenmesi için kararlaştırılan eylemler; ***tu-***

tutukluları ve ailelerini desteklemek için, ***sosyal gericiliğe*** karşı mücadele için kararlaştırılan eylemler; ***gençliğin ve kadınların menfaatlerinin*** savunulması için; ***kooperatifçilik, kültür, spor*** vs. vs. alanlarında ortak eylemler.

Ortak eylem için bir anlaşma yapmakla ve mesela Fransa'da olduğu gibi, birleşik cepheye katılan partilerden ve örgütlerden bir temas komisyonu kurmakla yetinmek yetersiz kalacaktır. Bu sadece birinci adımdır. Anlaşma ortak eylemin gerçekleştirilmesi için yardımcı bir araçtır, ama henüz birleşik cephenin bizzat kendisi değildir. Komünist ve Sosyalist Partilerin yönetimleri arasında ortak eylemlerin gerçekleşmesini kolaylaştırmak için bir temas komisyonu gereklidir, fakat aslında bu da birleşik cepheyi gerçekten geliştirmeye, en geniş kitleleri faşizme karşı mücadeleye sokmaya yeterli değildir.

Komünistler ve bütün devrimci işçiler, ***fabrikalarda, işsizler*** arasında, ***işçi mahallelerinde, kentlerin ve kırın alt tabakaları*** içinde, ***birleşik cephenin*** seçimle iş başına gelen (faşist diktatörlüğün mevcut olduğu ülkelerde birleşik cephe hareketinin en saygıdeğer unsurlarından meydana gelen) ***partilerüstü sınıf organlarının*** kurulması için çalışmalıdırlar. Ancak böyle organlar vasıtasıyla örgütsüz muazzam emekçi kitlelerinin birleşik cephe hareketi tarafından kucaklanması mümkün olabilir. Ancak böyle organlar sermayenin saldırısına, faşizme ve gericiliğe karşı mücadelede kitlelerin inisiyatifinin gelişmesini teşvik edebilir ve bu temelde, ***birleşik cephe için gerekli geniş bir işçi fonksiyonerler kadrosunu*** yaratmaya ve kapitalist ülkelerde yüzlerce, binlerce partisiz Bolşevik eğitmeye ***katkıda bulunabilir.***

Örgütlü işçilerin ortak eylemleri işin başlangıcıdır, temelidir. Fakat örgütsüz kitlelerin, işçilerin ezici çoğunluğunu oluşturduğunu gözden ırak tutmamalıyız. Mesela ***Fransa'da*** örgütlü işçilerin, Komünistlerin, Sosyalistlerin, çeşitli eğilimlerden sendika üyelerinin sayısı toplam ***yaklaşık bir milyondur***, toplam işçi sayısı ise ***on bir milyondur***. ***İngiltere'de*** yaklaşık ***beş milyon*** işçi çeşitli eğilimlerden sendikalara ve partilere mensup. Buna karşılık toplam işçi sayısı ***on dört milyon***. ***Kuzey Amerika Birleşik Devletleri***'nde yaklaşık ***beş milyon*** örgütlü işçi var, oradaki toplam işçi sayısı ise ***38 milyon***. Daha bir dizi başka ülkede de aşağı yukarı aynı oranlar geçerli. "Normal" zamanlarda bu kitle öz olarak siyasi hayatın dışındadır. Fakat bugün bu muazzam kitle gittikçe hareketleniyor, siyasi hayatın içine çekiliyor, siyasi arenaya çıkıyor.

Partilerüstü sınıf organları yaratmak, en geniş kitlelerin derinliklerinde birleşik cepheyi kurmanın, genişletmenin ve güçlendirmenin ***en iyi biçimidir***. Bu organlar, aynı zamanda, birleşik cephe karşıtlarının işçi sınıfının kurulmuş eylem birliğini bozma yönündeki tüm çabalarına karşı da en iyi kale olacaktır.

Anti-Faşist Halk Cephesi Üzerine

Emekçi halk kitlelerinin faşizme karşı mücadeleye seferber edilmesinde, ***proleter birleşik cephe temeli üzerinde geniş bir anti-faşist halk cephesinin*** kurulması, özellikle önemli bir görevdir. Proletaryanın tüm mücadelesinin başarısı, proletaryanın emekçi köylülükle ve gelişmiş sanayi ülkelerinde bile nüfusun büyük çoğunluğunu meydana getiren şehir küçük-burjuvazisinin ana kütlesi ile mücadele ittifakının kurulmasına sıkı sıkıya bağlıdır.

Bu kitleleri kazanmak isteyen faşizm, ajitasyonunda, kent ve kırdaki emekçi kitleleri devrimci proletaryanın karşısına çıkarmaya ve küçük-burjuvaziyi "kızıl tehlike" hayaletiyle korkutmaya çalışır. Biz, ***bu silahı geri çevirmeli*** ve emekçi köylülere, zanaatkârlara ve emekçi aydınlara, kendilerini tehdit eden gerçek tehlikenin nereden geldiğini göstermeliyiz. Köylünün sırtına vergi ve harçları kimin yüklediğini ve faizcilik yoluyla ***köylünün sırtından kimlerin*** fahiş kârlar elde ettiğini; en iyi toprağa ve her türlü zenginliğe sahipken, köylüyü ve ailesini toprağından sürenin ve onları işsizliğe ve sefalete mahkûm edenin kim olduğunu onlara ***somut olarak göstermeliyiz.*** Zanaatkârı ve esnafı vergilerle, harçlarla, yüksek dükkân kiralarıyla ve dayanılması imkânsız bir rekabetle felakete sürükleyenin kim olduğunu; kimin geniş emekçi aydın kitlelerini sokağa attığını ve işsiz bıraktığını somut olarak göstermeli ve sabırla ve inatla anlatmalıyız.

Fakat bu ***yetmez.***

Anti-faşist halk cephesinin kurulması için temel, en tayin edici şey, ***devrimci proletaryanın***, bu halk kesimlerinin, özellikle emekçi köylülüğün taleplerini savunmak uğruna yürüttüğü ***kararlı eylemidir***. Proletaryanın temel çıkarlarına uygun olan bu talepler, mücadele süreci içinde, işçi sınıfının talepleri ile birleştirilmelidir.

Anti-faşist halk cephesinin kurulmasında, üyelerinin büyük çoğunluğu emekçi köylülükten ve şehir küçük-burjuvazisinden meydana gelen örgütlere ve partilere doğru bir şekilde yaklaşmak büyük önem taşır.

Kapitalist ülkelerde bu partilerin ve —gerek siyasi gerekse de iktisadi— örgütlerin çoğunluğu, hâlâ burjuvazinin etkisi al-

tındadır ve onun peşinden gitmektedir. Bu partilerin ve örgütlerin sosyal bileşimi homojen değildir. İçlerinde zengin büyük köylülerin yanı sıra topraksız köylüleri, büyük işadamlarının yanı sıra küçük bakkalları barındırırlar; fakat önderlik, birincilerin, yani büyük sermayenin ajanlarının elindedir. Bu bizi, bu örgütlere ***farklı*** şekillerde yaklaşmakla, üye kitlesinin çoğu zaman kendi önderlerinin gerçek siyasi çehresini tanımadıklarını göz önüne almakla yükümlendirir. Belli şartlar altında çabalarımızı, bu partileri ve örgütleri veya bunların bazı kesimlerini burjuva önderliklerine rağmen anti-faşist halk cephesine kazanmaya yöneltebiliriz ve yöneltmek zorundayız. Örneğin, şu sırada Fransa'da Radikal Parti'de, Birleşik Amerika'da çeşitli çiftçi örgütlerinde, Polonya'da Stronistvo Ludove'de,[26] Yugoslavya'da Hırvat Köylü Partisi'nde, Bulgaristan'da Çiftçi Birliği'nde ve Yunanistan'da Tarımcılarda vb. durum böyledir. Fakat bu partileri ve örgütleri halk cephesine kazanma şansı olup olmamasından bağımsız olarak, ***her şart altında*** taktiğimiz, bunların üyesi olan küçük köylüleri, zanaatkârları, esnafları vb. anti-faşist halk cephesine sokmaya yönelik olmalıdır.

Gördüğünüz gibi, pratiğimizde sık sık ortaya çıkan, köylülerin, zanaatkârların ve şehir küçük-burjuva kitlelerinin çeşitli örgütlerine ve partilerine değer vermemeye ve aşağılayıcı bir tavır takınmaya artık son vermek zorundayız.

Birleşik Cephenin Tek Tek Ülkelerdeki Merkezi Sorunları

Her ülkede, belli bir aşamada en geniş kitleleri harekete geçiren ve birleşik cephenin kurulması mücadelesini geliştiren ***merkezi sorunlar*** vardır. Bu merkezi noktaları, bu merkezi so-

runları doğru kavramak, birleşik cephenin kurulmasını güvence altına almak ve hızlandırmak demektir.

a) Amerika Birleşik Devletleri

Örneğin, kapitalist dünyanın ***Amerika Birleşik Devletleri*** gibi çok önemli bir ülkesini alalım. Buhran bu ülkede milyonlarca kitleyi harekete geçirmiştir. Kapitalizmi reorganize etme programı karaya oturmuştur. Çok geniş kitleler, burjuva partilerine sırt çevirmeye başlamışlardır ve şu anda bir yol ayrımında bulunmaktadırlar.

Henüz doğmakta olan Amerikan faşizmi, bu kitlelerin hayal kırıklığını ve hoşnutsuzluğunu, gerici faşist bir yola yöneltmeye çalışmaktadır. Amerikan faşizminin gelişme özelliği, bugünkü aşamada öncelikle, "Amerikan olmayan", dışardan ithal edilmiş bir akım olarak faşizme karşı muhalefet şeklinde ortaya çıkmasıdır. Anayasa düşmanı sloganlarla ortaya çıkan Alman faşizminden farklı olarak Amerikan faşizmi, kendini Anayasanın ve "Amerikan demokrasisi"nin savaşçısı olarak göstermeye çalışmaktadır. O, henüz doğrudan bir tehlike oluşturan bir güç değildir. Fakat eski burjuva partiler tarafından hayal kırıklığına uğratılan geniş kitlelere nüfuz etmeyi başarırsa, çok yakın bir gelecekte ciddi bir tehlike haline gelebilir.

Faşizmin Birleşik Amerika'da zafere ulaşması ne anlama gelecektir? Emekçi kitleler için elbette sömürü rejiminin görülmemiş derecede şiddetlendirilmesi ve işçi hareketinin parampar-ça edilmesi anlamına gelecektir. Peki, faşizmin bu zaferinin uluslararası anlamı ne olacaktır? Birleşik Amerika tabii ki ne bir

Macaristan'dır, ne bir Finlandiya, ne bir Bulgaristan, ne de bir Letonya. Faşizmin Birleşik Amerika'da zafer kazanması, bütün uluslararası durumu çok önemli ölçüde değiştirecektir.

Bu şartlar altında Amerikan proletaryası, sadece, devrimci yolu izlemeye hazır sınıf bilinçli öncüsünü örgütlemekle yetinebilir mi? Hayır.

Çok açıktır ki, Amerikan proletaryasının çıkarları, proletaryanın bütün güçlerinin kapitalist partilerden bir an önce koparılmasını gerektirmektedir. Faşizmin, hoşnutsuzluk içindeki geniş emekçi kitleleri pençesine almasını zamanında önlemek için yollar ve uygun biçimler bulunmalıdır. Ve burada şunu söylemeliyiz: Emekçilerin bir kitle partisinin, bir ***"İşçi ve Çiftçi Partisi"***nin kurulması, Amerika'nın şartlarında uygun bir biçim olabilir. ***Böyle bir parti Amerika'da kitlelerin halk cephesinin özgül bir biçimi olurdu***, tröstlerin ve bankaların partilerine ve gelişen faşizme karşı çıkarılacak bir cephe. Hiç şüphesiz, böyle bir parti ***ne*** sosyalist ***ne de*** komünist bir partidir. Ama faşizme karşı bir parti ***olmalı***, komünizme karşı bir parti ***olmamalıdır.*** Bu partinin programı, bankalara, tröstlere ve tekellere, halkın acılarını istismar eden halkın başdüşmanlarına karşı yönelmelidir. Böyle bir parti, ancak işçi sınıfının acil taleplerini savunursa, gerçek sosyal haklar ve işsizlik sigortası uğruna mücadele ederse, beyaz ve siyah ortakçıların toprağa kavuşmaları ve sırtlarındaki borç yükünden kurtulmaları için savaşırsa, çiftçilerin borçlarının iptalini sağlamaya çalışırsa, zencilerin hak eşitliği için, harp malüllerinin taleplerinin ve serbest meslek sahiplerinin, küçük işadamlarının ve zanaatkârların çıkarlarının korunması için mücadele ederse görevlerini yerine getirebilir. Vesaire.

Böyle bir partinin, kendi adaylarını yerel özyönetim kurumlarına, tek tek federal devletlerin temsili organlarına ve Kongre ve Senato'ya seçtirmek için mücadele edeceği kendiliğinden anlaşılırdır.

Birleşik Amerika'daki yoldaşlarımız böyle bir partinin kurulması için inisiyatifi ele almakla doğru hareket ettiler. Fakat böyle bir partinin kurulmasının bizzat kitlelerin kendi davası haline gelmesi için daha etkili tedbirler almak zorundadırlar. Bir "İşçi ve Çiftçi Partisi"nin kurulması sorunu ve onun programı, kitle toplantılarında tartışılmalıdır. Bu partinin kurulması için geniş bir hareket geliştirmek ve bu hareketin başına geçmek gereklidir. Partinin örgütlenmesinde inisiyatifin, her iki burjuva partiden —Demokrat ve Cumhuriyetçi Parti— de hayal kırıklığına uğrayan milyonlarca kitlenin hoşnutsuzluğunu istismar ederek Birleşik Amerika'da bir "üçüncü parti", devrimci harekete karşı yönelen anti-komünist bir parti kurmak isteyen unsurlara kaptırılmasına hiçbir şekilde izin verilmemelidir.

b) İngiltere

İngiltere'de İngiliz işçilerinin kitle eylemleri sonucunda Mosley'in faşist örgütü geçici olarak arka plana itilmiştir. Fakat sözde "Milli Hükümet"in işçi sınıfına karşı yönelen çeşitli gerici tedbirler aldığını, bunun sonucu olarak da İngiltere'de burjuvazinin gerektiğinde faşist bir rejime geçişini kolaylaştıracak şartları yarattığını asla gözden kaçırmamalıyız. Bugünkü aşamada İngiltere'de faşizm tehlikesine karşı savaşmak, herşeyden önce "Milli Hükümet"e, onun gerici tedbirlerine karşı, sermayenin saldırısına karşı savaşmak, işsizlerin taleplerini savunmak için, ücretlerin düşürülmesine karşı ve İngiliz burjuvazisinin onlar

yardımıyla kitlelerin hayat düzeyini düşürdüğü bütün yasaların iptal edilmesi için savaşmak demektir.

Fakat işçi sınıfının "Milli Hükümet"e karşı gittikçe artan nefreti, gittikçe daha geniş kitleleri İngiltere'de ***yeni bir Labour*** (İşçi Partisi –ÇN) ***hükümetinin kurulması*** sloganı altında birleştirmektedir. Komünistler, ***Labour*** hükümetine olan inancını hâlâ koruyan geniş kitlelerin bu eğilimini gözardı edebilirler mi? Hayır yoldaşlar! Bu kitlelere yaklaşmanın yolunu bulmalıyız. İngiltere Komünist Partisi 13. Kongresi'nin söylediği gibi, onlara açıkça şunu söylüyoruz: Biz Komünistler, işçileri sermayenin boyunduruğundan kurtarabilecek tek güç olan Sovyet iktidarından yanayız. Fakat siz bir Labour Hükümeti mi istiyorsunuz? İyi. "Milli Hükümet"in yenilgisi için sizinle omuz omuza mücadele ettik ve ediyoruz. Daha önce işbaşına gelen her iki Labour hükümeti de İşçi Partisi'nin işçi sınıfına yaptığı vaatleri yerine getirmediği halde, yeni bir İşçi Hükümeti'nin kurulması için verdiğiniz mücadeleyi desteklemeye hazırız. Bu hükümetten, sosyalist tedbirler almasını beklemiyoruz. Fakat, milyonlarca işçi adına ***ondan***, işçi sınıfının ve bütün emekçilerin en acil iktisadi ve siyasi çıkarlarını koruması ***talep ediyoruz***. Bu taleplerin yer aldığı ortak programı birlikte tartışmak ve "Milli Hükümet"in gerici saldırısına, sermayenin ve faşizmin saldırısına ve yeni bir savaş için yapılan hazırlıklara karşı direnebilmek için, proletaryanın ihtiyaç duyduğu eylem birliğini gerçekleştirmek istiyoruz. İngiliz yoldaşlar, bu esas üzerinde, önümüzdeki parlamento seçimlerinde "Milli Hükümet"e ve aynı zamanda İngiliz burjuvazisinin çıkarları uğruna kitleleri işçi sınıfının davasına karşı kendi peşine takmaya çalışan Lloyd George'a[27] karşı İşçi Partisi örgütleriyle işbirliği yapmaya hazırdırlar.

İngiliz komünistlerinin bu tavrı doğrudur. Bu tavır, onların İngiliz sendikalarının ve İşçi Partisi'nin milyonlarca üyesiyle birleşik mücadele cephesini kurmasını kolaylaştıracaktır.

Her zaman, savaşan proletaryanın en ön saflarında yer alan ve kitlelere tek doğru yolu, yani burjuvazinin hakimiyetinin devrimle yıkılması ve bir Sovyet iktidarının kurulması için mücadele yolunu gösteren Komünistler, güncel siyasi görevlerinin tespitinde kitle hareketinin zorunlu aşamalarını atlamamalıdırlar. Emekçi kitleler, bu aşamaların seyri içinde kendi tecrübeleri temelinde hayallerini yenecek ve komünizm saflarına geçecektir.

c) Fransa

Fransa, bilindiği gibi, faşizme karşı nasıl savaşılması gerektiği konusunda işçi sınıfının bütün uluslararası proletaryaya örnek olduğu ülkedir. Fransa Komünist Partisi, birleşik cephe taktiğinin nasıl uygulanması gerektiği konusunda Komünist Enternasyonal'in bütün seksiyonlarına örnek olmakta, Sosyalist işçiler, diğer kapitalist ülkelerin sosyal-demokrat işçilerinin şimdi faşizme karşı mücadelede ne yapmaları gerektiği konusunda örnek olmaktadırlar. (Alkışlar.) Bu yılın 14 Temmuzu'nda Paris'te yapılan ve yarım milyon kişinin katıldığı anti-faşist gösterinin ve Fransa'nın diğer şehirlerinde yapılan çok sayıdaki gösterinin önemi muazzamdır. Bu artık, işçilerin bir birleşik cephe hareketi değil, Fransa'da faşizme karşı geniş bir genel halk cephesinin başlangıcıdır.

Bu birleşik cephe hareketi, işçi sınıfının kendi güçlerine inancını güçlendirmekte; onda, işçi sınıfının köylülük, şehir küçük-burjuvazisi ve aydınlar karşısındaki önder rolü bilincini

güçlendirmekte; Komünist Partisinin işçi kitleleri içindeki nüfuzunu genişletmekte ve böylece faşizme karşı savaşta proletaryayı güçlendirmektedir. Bu hareket, kitlelerin faşizm tehlikesine karşı uyanıklığını zamanında seferber etmektedir. Faşizme karşı mücadelenin diğer kapitalist ülkelerde gelişmesi için harekete geçirici bir örnek olacak ve faşist diktatörlüğün baskısı altındaki Alman proleterleri üzerinde cesaretlendirici bir etki yapacaktır.

Bu şüphesiz büyük bir zaferdir; fakat henüz anti-faşist mücadelenin sonucunu belirlemez. Fransa halkının ezici çoğunluğu hiç şüphesiz faşizme karşıdır. Fakat burjuvazi, silahlı gücün yardımıyla halkların iradesinin ırzına geçmeyi bilmektedir. Tekelci sermayenin, burjuva devlet aygıtının, Fransız ordusu genelkurmayının ve her türlü gericiliğin kalesi Katolik kilisesinin gerici yöneticilerinin faal desteğiyle faşist hareket tamamen serbestçe gelişmektedir. En güçlü faşist örgüt olan ***Ateşten Haç'***ın (Croix de Feu) emrinde şu sırada, bel kemiğini 60 bin ihtiyat subayının oluşturduğu 300 bin silahlı adam vardır. Bu örgüt polis, jandarma, ordu, hava kuvvetleri ve bütün devlet aygıtında güçlü mevkilere sahiptir. Son komünal seçimler, Fransa'da sadece devrimci güçlerin değil, aynı zamanda faşist güçlerin de gelişmekte olduğunu göstermektedir. Eğer faşizm geniş köylü kitlelerine nüfuz etmeyi ve ordunun bir kesimini tarafsızlaştırıp diğer kesiminin de desteğini kazanmayı başarırsa, Fransız emekçi kitleleri faşistlerin iktidara gelmesini önleyemeyecektir. Faşist saldırının başarısını kolaylaştıran Fransız işçi hareketinin örgütsel zayıflığını unutmayın yoldaşlar. Fransa'da işçi sınıfının ve bütün anti-faşistlerin elde edilen sonuçlardan memnun kalması için hiçbir sebep yoktur.

Fransa işçi sınıfının önündeki görevler nelerdir?

Birincisi, sermayenin saldırısına karşı mücadeleyi örgütlemek amacıyla birleşik cepheyi sadece siyasi alanda değil, iktisadi alanda da kurmak; yapacağı baskıyla, reformcu sendika konfederasyonu (CGT) yöneticilerinin birleşik cepheye karşı direnişini kırmak.

İkincisi, Fransa'da sendikal birliği sağlamak: Sınıf mücadelesi zemininde birleşik sendikalar.

Üçüncüsü, geniş köylü kitleleri, küçük-burjuva kitleleri anti-faşist hareketin içine çekmek ve bunların acil taleplerine anti-faşist halk cephesinin programında özel bir yer vermek.

Dördüncüsü, anti-faşist halk cephesinin kitlesel çapta, partilerüstü, seçimle işbaşına gelen organlarını, Fransa'da emekçilerin mevcut parti ve örgütlerinin etkilediğinden daha geniş kitleleri etkileyecek organları kurarak, başlatılan anti-faşist hareketi örgütsel bakımdan sağlamlaştırmak ve genişletmek.

Beşincisi, birleşik cephenin baskısıyla Cumhuriyetin yeminli düşmanı ve Hitler'in Fransa'daki ajanları olan faşist örgütlerin dağıtılmasını ve silahsızlandırılmasını sağlamak.

Altıncısı, devlet aygıtının, ordunun ve polisin faşist bir darbe hazırlayan komploculardan temizlenmesini sağlamak.

Yedincisi, Fransız faşizminin en önemli kalelerinden biri olan Katolik kilisesinin gerici kliklerinin önderlerine karşı mücadeleyi geliştirmek.

Sekizincisi, anayasaya aykırı bir hükümet darbesi için orduyu kullanmak isteyenlere karşı orduda Cumhuriyeti ve anaya-

sayı koruma komiteleri kurarak, orduyu anti-faşist hareketle birleştirmek *(Alkışlar)*; Fransa'daki gerici güçlerin, Alman faşizminin saldırısına karşı barış davasını savunan Fransız-Sovyet anlaşmasını yıkmasına izin vermemek.

Ve eğer Fransa'daki anti-faşist hareket, Fransız faşizmine karşı lafta değil, fiiliyatta gerçek bir mücadele yürütecek ve anti-faşist halk cephesi programının taleplerini gerçekleştirecek bir hükümetin kurulmasına yol açacak olursa, her türlü burjuva hükümetlerin uzlaşmaz düşmanı ve Sovyet iktidarının taraftarları olarak kalmaya devam eden Komünistler, büyüyen faşizm tehlikesi karşısında, yine de böyle bir hükümeti desteklemeye hazır olacaklardır. *(Alkışlar.)*

Birleşik Cephe ve Faşist Kitle Örgütleri

Önümüzdeki meselelerin belki de en önemlisi, yoldaşlar, faşizmin iktidarda olduğu ülkelerde birleşik cephenin kurulması için mücadeledir. Buralarda mücadele, hiç şüphesiz, legal işçi hareketinin olduğu ülkelerden çok daha zor şartlar altında yürümektedir. Halbuki faşist ülkelerde, faşist diktatörlüğe karşı mücadele içinde gerçek bir anti-faşist Halk Cephesi geliştirmenin bütün önşartları vardır, çünkü örneğin Almanya'da Sosyal-Demokrat, Katolik ve diğer işçiler, faşist diktatörlüğe karşı Komünistlerle birlikte bir mücadele yürütmenin zorunluluğunu daha kolay kavrayabilirler. Faşist yönetimin acı meyvalarını tatmış olan küçük-burjuvazinin ve köylülüğün geniş tabakaları arasında hoşnutsuzluk ve hayal kırıklığı her geçen gün daha fazla artmakta ve bu da onları anti-faşist halk cephesi içine çekmeyi kolaylaştırmaktadır.

Faşist ülkelerde, özellikle faşizmin kendine bir kitle temeli yaratmayı başardığı, işçileri ve diğer emekçileri zorla kendi örgütlerine soktuğu Almanya ve İtalya'da başlıca görev, faşist diktatörlüğe karşı dışarıdan mücadeleyi, faşist kitle örgütlerini ve organlarını içerden baltalama faaliyetiyle ustaca birleştirmektir. Bu ülkelerin somut şartlarına uygun olarak, faşizmin kitle temelini çabucak parçalamayı kolaylaştıran ve faşist diktatörlüğün yıkılışını hazırlayan özel yöntem ve biçimler incelenmeli, benimsenmeli ve uygulanmalıdır. Bütün bunları incelemeli, benimsemeli ve uygulamalıyız. Sadece "Kahrolsun Hitler" ve "Kahrolsun Mussolini" diye bağırmakla yetinmemeliyiz. Evet incelemeli, benimsemeli ve uygulamalıyız!

Bu, güç ve karmaşık bir görevdir. Faşist diktatörlükle başarıyla savaşmadaki tecrübemizin çok sınırlı olması, bu görevi daha da güçleştirmektedir. Örneğin İtalyan yoldaşlarımız, yaklaşık on üç yıldır faşist diktatörlük şartlarında mücadele etmektedirler. Fakat faşizme karşı gerçek bir kitle mücadelesini geliştirmeyi hâlâ başaramamışlar ve bu yüzden faşist ülkelerdeki diğer komünist partilerine ne yazık ki, bu konuda olumlu tecrübeyle pek az yardımcı olabilmişlerdir.

Alman ve İtalyan komünistleri ve diğer faşist ülkelerin komünistleri ve Komünist Gençlik Birlikleri'nin üyeleri kahramanlık destanları yarattılar. Onlar her gün sayısız kurban verdiler ve veriyorlar. Bu kahramanlık ve fedakârlık karşısında hepimiz saygıyla eğiliriz. Fakat tek başına kahramanlık yetmez. *(Alkışlar.)* Bu kahramanlık, kitleler arasındaki günlük çalışmayla, faşizme karşı elle tutulur sonuçlar alacak somut bir mücadeleyle birleştirilmelidir. Faşist diktatörlüğe karşı mücadele-

mizde isteklerimizi gerçeklerin yerine koymak özellikle tehlikelidir. Gerçeklerden, gerçek somut durumdan hareket etmeliyiz.

Örneğin bugün Almanya'da gerçek durum nedir?

Kitleler arasında faşist diktatörlüğün siyasetinden duyulan hoşnutsuzluk ve hayal kırıklığı, kısmi grevlere ve daha başka eylemlere dönüşmektedir. Tüm çabalarına rağmen faşizm, işçi sınıfının ana kitlelerini siyasi bakımdan kendine kazanmayı başaramamıştır. Taraftar kaybetmektedir ve eski taraftarlarını bile gittikçe daha fazla kaybedecektir. Yine de, faşist diktatörlüğü yıkmanın mümkün olduğuna inanan ve bugün bu uğurda faal olarak mücadele etmeye hazır işçilerin hâlâ azınlıkta olduğunu akıldan çıkarmamalıyız. Bunlar, biz komünistlerden ve sosyaldemokrat işçilerin devrimci kesiminden meydana gelmektedir. Buna karşılık emekçilerin çoğunluğu bu diktatörlüğü yıkmanın gerçek ve somut imkânlarını ve yollarını henüz kavramamıştır ve hâlâ bir bekleyiş içindedir. Bu noktayı Almanya'da faşizme karşı mücadelede görevlerimizin tespitinde gözönünde bulundurmalıyız. Aynı şekilde, Almanya'daki faşist diktatörlüğü sarsmak ve yıkmak için özel yöntemleri araştırıp inceler ve uygularken, bunu bir an olsun aklımızdan çıkarmamalıyız.

Faşist diktatörlüğe etkin bir darbe indirmek için onun en zayıf yerini bilmeliyiz. Faşist diktatörlüğün en zayıf yeri neresidir? Olağanüstü çeşitlilik gösteren toplumsal tabanıdır. Bu taban, toplumun çeşitli sınıflarını ve çeşitli tabakalarını kapsamaktadır. Faşizm, kendisini, nüfusun bütün sınıf ve tabakalarının: fabrikatörün ve işçinin, milyonerin ve işsizin, toprak aristokratının (junker) ve küçük köylünün, büyük kapitalistin ve zanaatkârın tek temsilcisi ilan etmiştir. ***Bütün*** bu tabakaların

çıkarlarını, milletin çıkarlarını savunuyormuş gibi yapmaktadır. Fakat faşizm büyük burjuvazinin diktatörlüğü olduğundan ve daha da önemlisi, büyük parababaları takımı ile halkın ezici çoğunluğu arasındaki sınıf çelişmeleri faşist diktatörlük altında en açık bir şekilde ortaya çıktığından, faşizm, toplumsal kitle tabanıyla kaçınılmaz olarak çatışmak zorundadır.

Kitleleri faşist diktatörlüğün yıkılması için tayin edici mücadeleye sokmamız, ancak ve ancak, faşist örgütlere zorla sokulan veya yetersiz sınıf bilincinden dolayı üye olan işçilerin kendi iktisadi, siyasi ve kültürel çıkarlarını korumak için ***en temel hareketlere*** katılmalarını sağlamakla mümkündür. İşte bu yüzden komünistler, bu örgütlerde bulunan işçilerin, kendileri için daha fazla hak talep etmeye ve çıkarlarını savunmaya başladıkları ölçüde faşist diktatörlükle kaçınılmaz olarak çatışacaklarını bir an bile akıldan çıkarmadan, bu örgütlerdeki üye kitlelerinin günlük çıkarlarının en iyi savunucuları olarak çalışmalıdır.

Kent ve kırdaki emekçi kitlelerin en acil ve ilk başlarda en temel çıkarlarını savunurken, sadece bilinçli anti-faşistlerle değil, aynı zamanda hâlâ faşizm taraftarı olan, fakat onun siyasetinden hayal kırıklığına uğrayan ve hoşnutsuz olan, hoşnutsuzluklarını dile getirmek için homurdanarak uygun bir fırsat arayan emekçilerle de ortak bir dil bulmak nispeten daha kolaydır. Genel olarak, faşist diktatörlük ülkelerindeki bütün taktiğimizin, faşizmin sıradan taraftarlarını kendimizden itmemeye, onları tekrar faşizmin kollarına terk etmemeye, aksine faşist yöneticiler ile hayal kırıklığına uğramış faşizmin emekçi taraftarlarından meydana gelen kitle arasındaki uçurumu derinleştirmeye yönelmesi gerektiğini kavramalıyız.

Yoldaşlar, eğer günlük çıkarları uğrunda seferber edilen bu kimseler, kendilerinin siyaset dışı ve hatta faşizm taraftarı olduğuna inanıyorlarsa, umutsuzluğa kapılmamalıyız. Bizim için önemli olan, onları harekete katmaktır; bu hareket başlangıçta açıktan açığa henüz faşizme karşı mücadele şiarlarıyla yürümese bile, sırf bu kitleleri faşist diktatörlüğe karşı çıkardığı için nesnel olarak faşizme karşı bir harekettir.

Tecrübeler bize, faşist diktatörlük ülkelerinde legal ya da yarı-legal bir şekilde ortaya çıkmanın ***kesinlikle mümkün olmadığı*** görüşünün zararlı ve yanlış olduğunu öğretiyor. Böyle bir görüşte diretmek, pasifizme saplanmak ve gerçek kitle çalışmasından tamamen vazgeçmek demektir. Şüphesiz faşist diktatörlük şartlarında legal veya yarı-legal olarak ortaya çıkmanın yöntem ve biçimlerini bulmak güç ve karmaşık bir görevdir. Fakat diğer birçok meselede olduğu gibi, burada da hayatın kendisi ve bizzat kitlelerin inisiyatifi, izlenecek yolu göstermektedir. Bunun, öğretilerini genelleştirmek, örgütlü ve amaca uygun olarak hayata geçirmek zorunda olduğumuz birçok örneği vardır. Faşist kitle örgütlerinde çalışmayı küçümsemeye kesinlikle son verilmelidir. Gerek İtalya'da ve Almanya'da, gerekse de diğer bir dizi faşist ülkede yoldaşlarımız, kendi pasifliklerini ve sık sık da pratikte faşist kitle örgütlerinde çalışmayı açıkça reddedişlerini, faşist kitle örgütlerinde çalışmanın karşısına fabrikalarda çalışmayı çıkararak örtbas etmeye çalıştılar. Fakat aslında, bu şematik ayrım hem faşist kitle örgütlerindeki, hem de fabrikalardaki çalışmanın fevkalade güçsüz olmasına ve hatta bazen hiç yapılmamasına yol açtı.

Oysa faşist ülkelerdeki komünistler için, kitlelerin bulunduğu her yerde olmak son derece önemlidir. Faşizm, işçileri kendi

legal örgütlerinden yoksun bırakmıştır. Onlara faşist örgütleri dayatmıştır ve işte kitleler, zorla ya da kısmen gönüllü de olsa, orada ***bulunuyorlar***. Bu faşist kitle örgütleri, bizim kitlelerle ilişkiye geçtiğimiz legal veya yarı-legal etki alanımız olabilir ve olmalıdır. Bu örgütler, bizim için kitlelerin günlük çıkarlarını savunmanın legal veya yarı-legal hareket noktaları haline gelebilir ve gelmelidir. Kitlelerle bağ kurmak üzere Komünistler, bu olanaklardan yararlanmak için faşist kitle örgütlerinde seçim yoluyla kazanılabilir mevkileri ele geçirmelidirler. Ve böyle bir faaliyetin bir devrimci işçi için yakışık almadığı ve ona yaraşmadığı önyargısını kafalarından tamamen söküp atmalıdırlar.

Almanya'da örneğin, "işletme temsilcileri konseyi" denilen bir sistem var. Fakat bu örgütlerin tekelini faşistlere bırakmamız gerektiği nerede yazılıdır? "İşletme temsilcileri konseyi" seçimlerinde işverenin açık ajanlarının isimlerinin listeden silinip, onların yerine işçilerin güvenine sahip olan diğer adayların geçirilmesi için fabrikalardaki komünist, sosyal-demokrat, katolik ve diğer anti-faşist işçileri birleştirmeyi deneyemez miyiz? Pratik, bunun mümkün olduğunu göstermiştir.

Ve gene pratik, sosyal-demokrat ve diğer hoşnut olmayan işçilerle birlikte "işletme temsilcileri konseyi"nden işçilerin çıkarlarını gerçekten savunmasını talep etmenin mümkün olduğunu öğretmiyor mu?

Almanya'daki "***Emek Cephesi***"ni ya da İtalya'daki faşist sendikaları alalım. "Emek Cephesi" fonksiyonerlerinin atanması değil, seçilmesi talep edilemez mi? Mahalli grupların yönetici organlarının, üye toplantılarında rapor vermesi için diretilemez mi? Grubun kararıyla birlikte bu talepleri patrona, "Emek Yedi-

emini"ne, "Emek Cephesi"nin üst mercilerine sunmak mümkün değil midir? Bu, devrimci işçilerin gerçekten "Emek Cephesi"nde çalışması ve orada mevkiler elde etmesi şartıyla mümkündür.

Benzer çalışma yöntemleri, diğer faşist kitle örgütlerinde de mümkün ve zorunludur: Hitler Gençliği'nde, spor örgütlerinde, "Kraft durch Freude"[28] örgütünde, İtalya'da "Dopo Lavoro"da[29], kooperatiflerde vb.

Yoldaşlar, Truva'nın alınması hakkındaki eski destanı anımsarsınız. Truva, aşılmaz duvarları sayesinde saldırgan ordulara karşı kendini koruyordu. Saldıran ordu birçok kayıp vermesine rağmen, ünlü Truva Atı'nın yardımıyla şehrin içine, düşmanın kalbine girinceye kadar zafere ulaşamadı.

Bana öyle geliyor ki, biz devrimci işçiler de, kendisini halka karşı kiralık katillerden meydana gelen canlı bir duvarla koruyan faşist düşmanımız karşısında aynı taktikleri kullanmaktan çekinmemeliyiz. *(Alkışlar.)*

Faşizm karşısında bu taktiğin kullanılmasının gerekliliğini kavramayan, böyle bir tavrı "aşağılık" bir tavır olarak gören bir kişi, en mükemmel bir yoldaş bile olsa, söylememe izin veriniz, bir devrimci değil, bir gevezedir ve faşist diktatörlüğü yıkma yolunda kitlelere önderlik edemez. *(Alkışlar.)*

Almanya, İtalya ve faşizmin kitle tabanına sahip olduğu diğer ülkelerde faşist örgütlerin ***içinde ve dışında,*** en sıradan taleplerin savunulmasından hareket eden, mücadele biçimlerini ve sloganlarını, yaygınlaşan ve gelişen mücadeleye göre değiştiren kitlesel bir birleşik cephe hareketi doğmaktadır. Bu kitle hareke-

ti, faşist diktatörlüğün, bugün birçok kimseye yıkılmaz görünen kalesini paramparça eden bir ***şahmerdan*** olacaktır.

Sosyal-Demokratların Hükümette Bulunduğu Ülkelerde Birleşik Cephe

Birleşik Cepheyi kurma mücadelesi, ortaya çok önemli başka bir meseleyi, sosyal-demokrat hükümetlerin ya da sosyalistlerin katıldığı koalisyon hükümetlerinin iktidarda olduğu Danimarka, İsveç, Norveç, Çekoslovakya ve Belçika gibi ülkelerde birleşik cephe meselesini çıkarmaktadır.

Burjuvazi ile uzlaşma hükümetleri olan sosyal-demokrat hükümetlere karşı mutlak menfi tavrımız bilinmektedir. Fakat yine de biz, ***sosyal-demokrat bir hükümetin*** veya sosyal-demokratların burjuva partileriyle bir koalisyon hükümetinin mevcudiyetini, sosyal-demokratlarla belli meselelerde bir birleşik cephe kurulması için ***aşılmaz*** bir engel olarak düşünmüyoruz. Böyle bir durumda da, emekçi halkın hayati menfaatlerini korumak için ve faşizme karşı mücadele için birleşik cephenin tamamen ***mümkün ve gerekli*** olduğu görüşündeyiz. Sosyal-demokrat parti temsilcilerinin hükümette yer aldığı ülkelerde, sosyal-demokrat önderliğin proleter birleşik cepheye karşı en güçlü ***direnişi*** göstermesi anlaşılırdır. Bu, tamamen anlaşılabilir bir husustur. Çünkü, hoşnut olmayan işçi kitlelerini kontrol altında tutmayı ve onları komünizmin etkisinden korumayı herkesten daha iyi ve daha ustaca bildiklerini burjuvaziye göstermek istemektedirler. Sosyal-demokrat bakanların proleter birleşik cepheye karşı tavır almaları olgusu, tek başına bu olgu, ***komünist-***

lerin, proleter birleşik cepheyi kurmak için hiçbir çaba harcamamalarını asla haklı gösteremez.

İskandinav ülkelerindeki yoldaşlarımız, kendilerini ***sosyal-demokrat hükümetleri teşhir propagandasıyla sınırlayarak*** çoğu zaman en asgari direnme yolunu izliyorlar. Bu bir hatadır. Mesela ***Danimarka***'da, sosyal-demokrat önderler on yıldan beri hükümette bulunuyorlar ve Komünistler de bunun burjuva, kapitalist bir hükümet olduğunu on yıldan beri her gün tekrarlıyorlar. Danimarkalı işçilerin bu propagandayı bildikleri kabul edilmelidir. Buna rağmen önemli bir çoğunluğun oylarını sosyal-demokrat hükümet partisine vermesi, Komünistlerin hükümeti sadece propaganda yoluyla teşhirinin ***yetersiz kaldığını*** gösterir. Fakat bu, yüzbinlerce işçinin sosyal-demokrat bakanların hükümet önlemlerinin tümünden memnun olduğunu ***göstermez***. Hayır, onlar sözde "buhran anlaşması"yla sosyal-demokrat hükümetin işçilere ve yoksul köylülere değil, ***büyük kapitalistlere ve büyük toprak sahiplerine*** hizmet etmesinden ***memnun değildir***. Hükümetin Ocak 1933'teki kararnamesiyle ***grev hakkını*** kaldırmasından memnun değildir. Sosyal-demokrat önderliğin (milletvekillerinin sayısını önemli ölçüde azaltan) tehlikeli bir ***anti-demokratik seçim reformu*** tasarısından memnun değildir. Danimarka işçilerinin yüzde doksan dokuzunun, sosyal-demokrat önderlerin ve bakanların bu siyasi tedbirlerini ***onaylamadığını*** iddia edersem, herhalde hiç de yanılmış olmam.

Komünistlerin, Danimarka'daki sendikaları ve sosyal-demokrat örgütleri bu aktüel meselelerin bazılarını tartışmaya, bu meselelere ilişkin fikirlerini açıklamaya ve işçi taleplerinin kabul ettirilmesi amacıyla birlikte proleter birleşik cepheyi kurma-

ya çağırmaları mümkün değil midir? Danimarkalı yoldaşlarımız, geçen yılın Ekim ayında, sendikaları işsizlik yardımının kısaltılmasına karşı tavır almaya ve sendikaların demokratik haklarını savunmaya çağırdığı zaman, yüz kadar mahalli sendika örgütü birleşik cepheye katılmıştı.

İsveç'te bir sosyal-demokrat hükümet üçüncü defa iktidardadır, fakat İsveç Komünistleri pratikte uzun bir süredir birleşik cephe taktiğini uygulamaktan kaçınmışlardır. Niçin? Birleşik cepheye karşı oldukları için mi? Tabii ki hayır; onlar prensip itibariyle, ***genel anlamda*** birleşik cepheden yanaydılar, fakat bir proleter birleşik cephenin hangi sebepten, hangi meseleler etrafında, hangi talepleri savunarak başarıyla kurulabileceğini, yani işin neresinden ve nasıl tutacaklarını kavrayamamışlardı. Sosyal-demokrat hükümetin kurulmasından birkaç ay önce, seçim kampanyası sırasında, Sosyal-Demokrat Parti, tam da proleter birleşik cephenin platformuna kabul edilebilecek bir dizi talebi ihtiva eden bir platformla ortaya çıktı. Mesela, şöyle sloganlar vardı: ***"Gümrük vergisine hayır", "Militarizme hayır", "İşsizlik sigortasının sürüncemede bırakılmasına son", "Yaşamaya yeterli bir emekli maaşının garanti edilmesi", "Munch Corps"*** (faşist bir örgüt) ***"gibi örgütlere izin verilmemelidir", "Kahrolsun burjuva partilerin talep ettiği sendikalara karşı sınıf kanunları"***.

1932 yılında İsveç'te bir milyonu aşkın emekçi, sosyal-demokratların öne sürdüğü bu taleplere oy verdi ve artık bu taleplerin gerçekleştirileceği umuduyla, 1933'te sosyal-demokrat bir hükümetin kurulmasını sevinçle karşıladı. Böyle bir durumda, Komünist Partisi'nin bütün sosyal-demokrat ve sendikal örgütleri, ***Sosyal-Demokrat Parti tarafından öne sürülen bu talep-***

lerin gerçekleştirilmesi için ortak eylemler yapmaya çağırmasından daha tabii ve işçi kitlesinin isteklerine daha büyük oranda uygun düşen ne olabilirdi?

Eğer bizzat sosyal-demokratların ileri sürdüğü böyle taleplerin gerçekleşmesi için geniş kitleleri gerçekten seferber etmek, sosyal-demokrat ve komünist işçi örgütlerini bir birleşik cephede toplamak başarılsaydı, hiç şüphesiz ***İsveç işçi sınıfı*** bundan sadece kazançlı çıkacaktı. Tabii, İsveç'in Sosyal-Demokrat bakanları bundan hiç de memnun kalmayacaklardı. Zira bu durumda hükümet bu taleplerin en azından bir kısmını yerine getirmek zorunda kalacaktı. Herhalükârda, bugün olanlar olmayacaktı; hükümet, gümrük vergisini kaldıracağı yerde onu ***yükseltmeyecek***, militarizmi kısıtlayacağı yerde askeri bütçeyi artırmayacak ve sendikalara karşı yöneltilmiş her kanunu reddeceği yerde, parlamentoya bizzat ***kendisi*** böyle bir kanun tasarısı getirmeyecekti. Doğrusu, İsveç Komünist Partisi, son mesele ile ilgili olarak, proleter birleşik cephenin ruhuna uygun bir kitle kampanyası yürüttü ve bunun sonucunda parlamentodaki Sosyal-Demokrat grup bile hükümetin karar tasarısına karşı oy kullanmak zorunda kaldı ve tasarı şimdilik düştü.

Norveçli Komünistler 1 Mayısta, İşçi Partisi örgütlerini ortak yürüyüşler düzenlemeye çağırmakla ve Norveç İşçi Partisi'nin seçim platformunda mevcut olan taleplere esas olarak uygun düşen bir dizi talepler ileri sürmekle doğru hareket ettiler. Birleşik cephe lehinde atılan bu adım çok hazırlıksız olmasına ve Norveç İşçi Partisi yönetiminin karşı çıkmasına rağmen, ***otuz ayrı yerde birleşik cephe yürüyüşleri*** yapıldı.

Bir zamanlar birçok Komünist, sosyal-demokratların ***her***

kısmi talebine iki misli radikal taleplerle karşı çıkmadıkları takdirde bunun oportünizmin bir ifadesi olacağından korkardı. Bu, safça bir hataydı. Mesela, sosyal-demokratlar faşist örgütlerin feshedilmesini istediklerinde bizim kalkıp da, "Devlet polisi de dağıtılsın" diye eklememize hiç de gerek yoktur. (Çünkü bu talep ancak başka bir durumda ortaya atıldığı takdirde amaca uygundur.) Bunun yerine biz, sosyal-demokrat işçilere şunu söylemeliyiz: Sizin partinizin bu talebini proletaryanın birleşik cephesinin talebi olarak kabul etmeye ve bunun gerçekleşmesi için sonuna kadar mücadele etmeye hazırız. Mücadele için el ele verelim!

Çekoslavakya'da da işçi sınıfının birleşik cephesinin kurulması için Çek ve Alman sosyal-demokratlarının ve reformist sendikaların öne sürdükleri belli taleplerden yararlanılabilir ve yararlanılmalıdır. Sosyal-demokratlar, örneğin işsizlere iş veya (1927'den bu yana yaptıkları gibi) belediyelerin kendi kendini yönetmesini kısıtlayan kanunların kaldırılmasını talep ettikleri takdirde, bu talepler her yörede, her beldede somut bir hale getirilmeli ve bunların praktikte gerçekleşmesi için sosyal-demokrat örgütlerle omuz omuza mücadele edilmelidir. Veya sosyal-demokrat partiler devlet cihazındaki faşizm ajanlarına karşı "genel" bir teşhire geçtikleri zaman, her yerde ***somut*** faşist sözcülerin ortaya çıkarmaya ve sosyal-demokrat örgütlerle birlikte bunların devlet kurumlarından uzaklaştırılmasına çalışmalıdır.

Belçika'da, başlarında Emil Vandervelde olmak üzere Sosyalist Parti önderleri koalisyon hükümetine girdiler. Bu "başarı"ya, şu iki temel talep için yürüttükleri uzun süreli yaygın kampanya sayesinde ulaştılar: ***1) Sıkıyönetim kararnamelerinin kaldırılması, 2) de Man Planı'nın***[30] ***gerçekleştirilmesi.***

Birinci mesele çok önemlidir. Bundan önceki hükümet, emekçi halkın belini büken 150 gerici sıkıyönetim kararnamesi çıkarmıştı. Bunlar bir an önce kaldırılmalıydı. Bu, Sosyalist Parti'nin bir talebiydi. Fakat yeni hükümet bu sıkıyönetim kararnamelerinin birçoğunu kaldırdı mı? Hayır, bunların bir tekini bile kaldırmadı. Belçikalı sosyalist önderlerin cömert vaatlerine karşılık bir tür "sembolik ödeme"de bulunmak için sadece bazı sıkıyönetim kararnamelerini yumuşatmıştır (tıpkı bazı Avrupa devletlerinin Amerika Birleşik Devletleri'ne milyonlarca dolarlık savaş borçlarının karşılığı olarak teklif ettikleri "sembolik dolar" gibi).

Geniş ölçüde reklamı yapılan de Man Planı'nın gerçekleşmesine gelince, bu mesele emekçi kitleler için beklenmedik bir yönde gelişti: Sosyalist bakanlar, ***ilkönce iktisadi buhranın altedilmesi gerektiğini*** ve de Man Planı'nın sadece sanayicilerin ve bankaların durumunu düzeltecek kısımlarının gerçekleştirilmesi gerektiğini, işçilerin durumunu düzeltecek tedbirlerin alınmasının ise ancak bundan sonra mümkün olabileceğini açıkladılar. İşçiler de Man Planı'nda vaat edilen "refah"tan ***kendi*** paylarını almak için daha ***ne kadar*** bekleyecektir? Belçikalı bankerler gerçek bir ***altın yağmuruna*** tutulmuştur. Belçika frangının değeri yüzde yirmi sekiz oranında düşürülmüştür. Bankerler bu dalavere sayesinde ücretlilerin ve bankalarda az miktarda parası bulunanların sırtından 4,5 milyar frank vurmuşlardır. Bu de Man Planı'nın muhtevasına ne derece uygun düşmektedir? Planın lafzına inanacak olursak, plan, "tekelci suiistimallere ve spekülatif dalaverelere karşı zecri tedbirler" vaat etmektedir.

Hükümet, de Man Planı gereğince, bankaları denetlemek için bir komisyon tayin etmiştir. Fakat bu komisyon şimdi kendi

kendilerini sevinç ve huzur içinde denetleyecek olan ***bankerlerden meydana gelmektedir!***

De Man Planı, ***"işgünün kısaltılması", "ücretlerin ayarlanması", "asgari ücret",*** "herkesi kapsayan bir ***sosyal sigorta*** sisteminin kurulması", "yeni ***konut yapımı*** sayesinde yaşam şartlarının düzeltilmesi" gibi daha başka iyi şeyler de vaat etmektedir. Bütün bunlar, biz Komünistlerin destekleyebileceği taleplerdir. Belçika'daki işçi örgütlerine gitmeli ve onlara şöyle demeliyiz: Kapitalistler yeterince, hatta fazlasıyla kazandılar. Sosyal-demokrat bakanların işçilere yaptıkları vaatleri yerine getirmelerini talep edelim. Kendi menfaatlerimizi ***başarıyla savunmak*** için ***birleşik cephede*** toplanalım. Bakan Vandervelde! ***Sizin*** platformunuzdaki işçi taleplerini destekliyoruz. Fakat açıkça şunu ilan ederiz: Bu talepleri ciddiye alıyoruz, boş laf değil, eylem istiyoruz ve bundan dolayı biz yüzbinlerce işçi bu talepler uğrunda ***mücadele için*** birleşiyoruz!

Komünistler, sosyal-demokrat hükümetlerin iktidarda olduğu ülkelerde, bizzat sosyal-demokrat partilerin platformlarındaki tek tek uygun talepleri ve sosyal-demokrat bakanların seçim vaatlerini sosyal-demokrat parti ve örgütlerle ortak eyleme girişmek için çıkış noktası olarak yararlandıklarında, sermayenin saldırısına, faşizme ve savaş tehlikesine karşı mücadele içinde ve kitlelerin bir dizi diğer talepleri temelinde bir birleşik cephe kurulması için kampanyayı daha kolay yürüteceklerdir.

Bundan başka şunlara dikkat edilmelidir: Genelde sosyal-demokrat partiler ve örgütlerle girişilen ortak eylemler, Komünistlerden, burjuvazi ile işbirliğinin pratiği ve ideolojisi olarak sosyal-demokrasiyi ciddi ve gerekçeli bir şekilde eleştirmek ve

sosyal-demokrat işçileri bıkmadan usanmadan, komünizmin program ve sloganları hakkında dostça aydınlatmak görevini talep ettiğinde; bu görev, sosyal-demokrat hükümetlerin iktidarda olduğu ülkelerde, birleşik cephe uğruna mücadelede özellikle önem taşımaktadır.

Sendikaların Birliği Uğruna Mücadele

Yoldaşlar! Birleşik cepheyi sağlamlaştırmada en önemli aşamalardan biri, hem ülke çapında, hem de uluslararası çapta sendikaların birliğinin gerçekleştirilmesi olmalıdır.

Bilindiği gibi, reformist önderlerin bölücü taktikleri sendikalarda en sert bir şekilde uygulandı. Bu anlaşılabilir de: reformist önderlerin işçi kitlelerinin hayati menfaatleri pahasına burjuvazi ile işbirliği siyaseti, pratik tamamlanmasını doğrudan fabrikada buldu. Tabii bu, Komünistlerin önderliğindeki devrimci işçilerin bu uygulamaya karşı sert eleştirisine ve direnmesine yol açtı. Bundan dolayıdır ki; komünizm ile reformizm arasında en şiddetli mücadele sendikal alanda ortaya çıktı.

Kapitalizmin durumu daha güç ve daha karmaşık hale geldikçe, Amsterdam sendikaları yöneticilerinin izledikleri siyaset o kadar gerici bir niteliğe büründü, sendikalar içindeki bütün muhalif unsurlara karşı aldıkları tedbirler o kadar saldırganlaştı. Hatta Almanya'da faşist diktatörlüğün kurulması ve sermayenin saldırısının bütün kapitalist ülkelerde artması bile bu saldırganlığı azaltmadı. Yalnızca 1933 yılında İngiltere, Hollanda, Belçika ve İsveç'te Komünistlerin ve devrimci işçilerin sendikalardan ihracını amaçlayan en utanç verici genelgelerin gönderilmesi bile karakteristik değil mi?

1933'te İngiltere'de yerel sendikal grupların savaş aleyhtarı örgütlere ve diğer devrimci örgütlere girmesini yasaklayan bir genelge yayınlandı. Bu, Sendikalar Genel Konseyi'nin "komünist örgütlerle şu ya da bu şekilde ilişkisi bulunan" kimseleri delege kabul eden bütün sendika birliklerini kanundışı ilan eden ünlü "Kara Genelge"sinin başlangıcıydı. Ya sendikalardaki devrimci unsurlara karşı sürekli baskı tedbirleri uygulayan Alman sendika yöneticilerine ne demeli!

Bizim taktiğimiz, bu tavır sınıf mücadelesi için ne kadar büyük zorluklar yaratırsa yaratsın, Amsterdam sendikalarının tek tek yöneticilerinin tavrından değil, aksine ***işçi kitlelerinin nerede bulunduğundan***, herşeyden önce bu olgudan yola çıkmalıdır. Ve burada şunu açıkça ilan etmeliyiz: Sendikalarda çalışma, bütün Komünist Partilerin en canalıcı meselesidir. Sendika çalışmasında gerçek bir atılım yapmalı ve sendikal birlik uğruna mücadele meselesini merkeze koymalıyız.

Stalin Yoldaş bundan on yıl önce bize şunları söylüyordu:

> "Batı'da sosyal-demokrasisinin gücü nerede yatmaktadır?
>
> Sendikalara dayanmasında.
>
> Batı'da bizim komünist partilerimizin zayıflığı nerede yatmaktadır?
>
> Daha hâlâ sendikalarla sıkı bir bağ kurmamış olmalarında ve bu komünist partilerin belli unsurlarının, sendikalarla sıkı bağ kurmayı hiç istememelerinde.
>
> Bu yüzden, içinde bulunduğumuz anda Batı'daki komünist partilerin baş görevi, sendikal hareketin birliği uğruna kampanyayı geliştirmek ve sonuna kadar götürmek, sendikalara girmeyi, orada işçi sınıfının sermayeye karşı birliğinin çıkarları doğ-

rultusunda sistemli, sabırlı bir çalışma yapmayı ve böylece komünist partilerin sendikalara dayanabilmesini sağlamayı istisnasız tüm komünistlere şart koşmaktır."*

Stalin yoldaşın bu talimatı yerine getirildi mi? Hayır, yoldaşlar, yerine getirilmedi.

Birçok yoldaşımız, işçilerin sendikalara girme isteğini görmezden geldiler ve Amsterdam sendikalarında çalışmanın güçlükleri karşısında bu karmaşık göreve yan çizdiler. Durmadan, Amsterdam sendikalarının örgütsel buhranından, işçilerin sendikaları terkedişinden söz ettiler ve belli bir düşüşten sonra dünya iktisadi buhranının başlangıcında sendikaların yeniden gelişmeye başladığını gözden kaçırdılar. Sendikal hareketin özelliği, tam da, burjuvazinin sendikal haklara saldırısının, bir dizi ülkede (Polonya, Macaristan vb.) sendikaları "hizaya getirme" çabalarının, sosyal sigortanın kırpılması, ücretlerin düşürülmesinin, reformist sendika yöneticileri bu saldırılara karşı direniş göstermemelerine rağmen, işçileri daha da sıkı bir şekilde bu sendikaların etrafında birleşmeye zorlamasından ibaretti. Çünkü işçiler sendikada, kendi en önemli sınıf menfaatlerinin mücadeleye hazır savunucusunu görmek istiyorlardı ve hâlâ da görmek istemektedirler. Amsterdam sendikalarının çoğunluğunun —Fransa, Çekoslovakya, Belçika, İsveç, Hollanda, İsviçre vb.de— son yıllarda üye sayısını artırması olgusu bununla açıklanır. Amerikan Sendikalar Birliği de son iki yılda üye sayısını önemli ölçüde artırmıştır.

Alman yoldaşlar, ***Thälmann*** yoldaşın kendilerine defalarca anlattığı sendikal çalışma görevini daha iyi kavrasalardı, hiç

* *(J. V. Stalin, Eserler, Cilt 7, s. 93. İnter Yayınları)*

şüphesiz sendikalarda faşist diktatörlüğün iktidara geldiği andakinden daha iyi bir duruma sahip olurduk. Komintern Altıncı Kongresi'nden sonra Komünistler tam bir dizi greve önderlik ettikleri halde, 1932 yılı sonunda Parti üyelerinin sadece yaklaşık ***yüzde onu*** sendikalara üyeydi. Yoldaşlarımız basında, güçlerimizin yüzde doksanının sendikalarda çalışmaya ayrılması gerektiğini yazıyorlardı, fakat pratikte her şey gerçekte sendikaların yerini almayı amaçlayan Devrimci Sendikal Muhalefet üzerinde yoğunlaştırıldı. Ya Hitler iktidarı ele geçirdikten sonra ne oldu? Yoldaşlarımızdan birçoğu, iki yıl boyunca Hür Sendikaların yeniden kurulması için mücadele gibi doğru bir sloganı kabul etmemekte inatla ve sistemli bir şekilde direndiler.

Hemen hemen bütün diğer kapitalist ülkelerden buna benzer örnekler verebilirim.

Fakat Avrupa ülkelerinde, sendikal hareketin birliği için mücadelede şimdiden ilk ciddi başarıyı elde etmiş bulunuyoruz. Bundan Komünist Partisi'nin inisiyatifiyle illegal bir sendika hareketi için temelin yaratıldığı küçük Avusturya'yı kastediyorum. Şubat mücadelelerinden sonra, başlarında Otto Bauer'in bulunduğu sosyal-demokratlar şu sloganı ortaya attılar: "Hür Sendikalar ancak faşizm yıkıldıktan sonra yeniden kurulabilir." Komünistler, ***sendikaların yeniden kurulması çalışmasına başladılar.*** Bu çalışmanın her aşaması Avusturya proletaryasının yaşayan birleşik cephesinin bir parçasıydı. İllegalite şartlarında Hür Sendikaların başarıyla yeniden kurulması, faşizm için ciddi bir yenilgi oldu. Sosyal-Demokratlar bir yol ayrımında bulunuyorlardı. Bir kısmı hükümetle görüşmeler yapmayı denedi. Diğer kısmı, bizim başarılarımız karşısında aynı şekilde kendi illegal paralel sendikalarını kurdular. Fakat sadece bir tek yol

olabilirdi: ***Ya faşizme teslimiyet; ya da faşizme karşı ortak mücadele içinde sendikal birlik.*** Eski sendika yöneticileri tarafından kurulan paralel sendikaların bocalayan yönetimi, kitlelerin baskısı altında, birleşmeye karar verdi. Bu birleşmenin temeli, sermayenin saldırısına ve faşizme karşı uzlaşmaz mücadele ve sendikalarda demokrasinin teminat altına alınmasıdır. Yoldaşlar, sendikaların birleşmesini memnunlukla karşılıyoruz. Savaştan sonra resmen bölünen sendika hareketi bu türde ilk defa birleşmektedir ve bu nedenle ***uluslararası bir önem taşımaktadır.***

Fransa'da birleşik cephe, hiç şüphesiz, sendikaların birliğinin gerçekleşmesinde büyük bir itici güç oldu. Genel İş Konfederasyonu'nun yöneticileri esas mesele olan sendikaların sınıf siyaseti meselesine karşı bu meseleye bağlı ikinci derecedeki, tali veya biçimsel önemdeki meseleleri öne çıkararak, birliğin gerçekleştirilmesini her yolla köstekliediler ve köstekliyorlar. Sendikaların birliği için mücadelenin su götürmez bir başarısı da mahalli çapta ***sendika birliklerinin*** kurulması olmuştur. Bunlar demiryolu işçileri örneğinde olduğu gibi her iki sendikanın üye kitlesinin hemen hemen dörtte üçünü kapsıyordu.

Biz kesinlikle ***her ülkede ve uluslararası çapta sendikaların birliğinin*** yeniden kurulmasından yanayız. ***Biz her üretim kolunda bir birleşik sendikadan yanayız. Biz her ülkede bir sendika konfederasyonundan yanayız. Biz her üretim kolu için bir uluslararası sendika federasyonundan yanayız. Biz sınıf mücadelesi esasına dayanan bir sendika enternasyonalinden yanayız. Biz sermayenin saldırısına ve faşizme karşı işçi sınıfının en önemli kalelerinden biri olan birleşik sınıf sendikalarından yanayız.*** Sendikaları birleştirmek için öne sürdüğü-

müz tek şart şudur: ***Sermayeye karşı, faşizme karşı mücadele ve sendika içi demokrasi.***

Zaman beklemiyor. Hem ülke çapında hem de uluslararası çapta sendika hareketinin birliği meselesi, bizim için, sınıf düşmanına karşı sınıfımızı birleşik güçlü sendika örgütlerinde birleştirmek gibi büyük bir davadır.

Bu yılın 1 Mayısı arifesinde Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin Amsterdam Enternasyonali'ne yaptığı, uluslararası sendika hareketinin birleştirilmesinin şartları, metotları ve biçimleri meselesini ortak bir şekilde ele alma teklifini memnunlukla karşılıyoruz. Amsterdam Enternasyonali yöneticileri, sendika hareketinin birliğinin ancak Amsterdam Enternasyonali saflarında mümkün olacağı şeklinde klişeleşmiş bir gerekçeyle bu teklifi reddettiler. Oysa Amsterdam Enternasyonali sadece Avrupa ülkelerinin bir kısmının sendikal örgütlerini içinde barındırmaktadır.

Fakat sendikalarda çalışan Komünistler, sendika hareketinin birliği uğruna mücadeleyi yorulmak bilmeksizin sürdürmelidirler. Kızıl Sendikaların ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin görevi, sermayenin saldırısına ve faşizme karşı bütün sendikaların ortak mücadele saatinin mümkün olduğu kadar çabuk gelmesi için, Amsterdam Sendikalar Enternasyonali'nin gerici önderlerinin inatçı direnişine rağmen sendikal hareketin birliğinin gerçekleşmesi için ellerinden gelen herşeyi yapmaktır. Kızıl Sendikalar ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali bu konuda bütünlüklü desteğimizi almalıdır.

Küçük Kızıl Sendikaların mevcut olduğu ülkelerde bu sendikaların büyük reformist sendikalara girmeleri için çalışmayı,

fakat öte yandan da kendi görüşlerini serbestçe açıklama hakkını ve ihraç edilen üyelerin yeniden alınmasını talep etmelerini salık veririz. Hem büyük kızıl, hem de büyük reformist paralel sendikaların bulunduğu ülkelerde, sermayenin saldırısına karşı mücadele ve ***sendika demokrasinin*** teminat altına alınması platformu temelinde ***birleşme kongrelerinin*** düzenlenmesini salık veririz.

Kendi mesleği ile ilgili kitle sendikasına üye olmayan, reformist sendikayı gerçek bir sınıf sendikası örgütüne dönüştürmek için mücadele etmeyen, sınıf mücadelesi temelinde sendika hareketinin birliği için mücadele etmeyen bir Komünist işçinin, bir devrimci işçinin, en önemli proleter görevini yerine getirmediği kesin bir şekilde vurgulanmalıdır. *(Alkışlar.)*

Birleşik Cephe ve Gençlik

Yoldaşlar! Gençliğin faşist örgütlere çekilmesinin faşizmin zaferinde oynadığı rolü daha önce belirtmiştim. Gençlikten söz ederken şunu açıkça ortaya koymalıyız: Biz emekçi gençlik kitlelerini sermayenin saldırısına, faşizme ve savaş tehlikesine karşı mücadeleye kazanma görevimizi ihmal ettik; bu görevimizi birçok ülkede ihmal ettik. Faşizme karşı mücadelede gençliğin muazzam önemini küçümsedik. Gençliğin kendine has iktisadi, siyasi ve kültürel menfaatlerini daima gözönünde bulundurmadık. Gençliğin devrimci eğitimine de gerekli dikkati göstermedik.

Faşizm bütün bunlardan çok ustaca yararlandı. Birtakım ülkelerde, özellikle Almanya'da gençliğin geniş kesimlerini kan-

dırarak proletarya aleyhtarı yola yöneltti. Faşizmin gençliği sadece askeri romantizmle elde etmediğini akıldan çıkarmamalıyız. Faşizm, bazı gençleri askeri müfrezelerde besler ve giydirir, bazısına iş temin eder. Hatta gençlik için sözde kültür kurumları kurar ve emekçi gençlik kitlelerine ekmek ve elbise verecek, onları okutacak ve iş bulacak güçte olduğunu ve bunları gerçekten yapmak istediği inancını onların kafalarına yerleştirmeye çalışır.

Çoğu kapitalist ülkelerdeki Komünist Gençlik Birliklerimiz daha hâlâ genellikle sekter ve kitlelerden kopuk örgütlerdir. Onların esas zayıflığı, daha hâlâ Komünist Partilerini, onların faaliyetlerinin biçim ve metotlarını kopya etmeye çalışmaları ve Komünist Gençlik Birliği'nin ***gençliğin Komünist Partisi olmadığını*** unutmalarıdır. Komünist Gençlik Birliği'nin kendi özel görevleri olan bir örgüt olduğu gerçeğini yeterince göz önüne almıyorlar. Onun çalışma, eğitim ve mücadele tarzı ve metodları, gençliğin somut taleplerine ve seviyesine uygun olmalıdır.

Komünist Gençlik Birliği'nden yoldaşlarımız faşist şiddete ve burjuva gericiliğine karşı mücadelede unutulmaz kahramanlık örnekleri verdiler. Fakat onların gençlik kitlelerini düşman etkilerden kurtarmak için inatçı ve somut bir şekilde mücadele yetenekleri hâlâ eksiktir. Faşist kitle örgütlerinde çalışmaya karşı direncin hâlâ altedilememiş oluşu ve sosyalist gençliğe ve komünist olmayan diğer gençliğe karşı her zaman doğru olmayan yaklaşım bunu göstermektedir.

Tabii ki, bütün bunlardan Komünist Gençlik Birliği'nin çalışmasını yönetmek ve onu desteklemek zorunda olan Komünist Partileri de büyük ölçüde sorumludur. Çünkü gençlik meselesi, sadece Komünist Gençlik Birliği'nin meselesi değildir. ***Bir bü-***

tün olarak komünist hareketin meselesidir. Komünist Partiler ve Komünist Gençlik Birliği örgütleri, gençlik uğruna mücadele alanında gerçek ve kararlı bir atılım yapmalıdırlar. Kapitalist ülkelerdeki komünist gençlik hareketinin başlıca görevi, emekçi genç nesli örgütleyip birleştirme yolunda, ***birleşik cepheyi*** gerçekleştirme yolunda korkusuzca yürümektir. Bu görevin devrimci gençlik hareketi için ne muazzam önemde olduğunu, son zamanlardaki ***Fransa*** ve ***Amerika Birleşik Devletleri*** örnekleri göstermektedir. Bu ülkelerde, birleşik cephenin kurulması meselesini ele almak, hemen önemli başarılar elde etmeye yetti. Uluslararası birleşik cephe alanında Paris'teki Savaş ve Faşizm Aleyhtarı Komite'nin, ***faşist olmayan*** bütün gençlik örgütlerinin uluslararası işbirliğini sağlamadaki başarılı teşebbüsü de dikkate şayandır.

Gençliğin birleşik cephe hareketinin son zamanlardaki bu başarılı adımları, gençlik birleşik cephesi biçimlerinin basmakalıp biçimde uygulanmaması ve Komünist Partilerin uygulamasında alışılan biçimleri aynen kopye etmemesi gerektiğini de göstermektedir. Komünist Gençlik Birlikleri, faşizme, gençliğin görülmemiş bir şekilde bütün haklardan yoksun kılınmasına, gençliğin militaristleştirilmesine karşı ve genç kuşağın iktisadi ve kültürel hakları uğruna, fabrikalarda, mecburi çalışma kamplarında, bürolarda, kışlalarda, donanmada, okullarda veya çeşitli spor ve kültür örgütlerinde ve diğer örgütlerde nerede olursa olsunlar, bu gençliğin anti-faşist cephe için kazanılması uğruna çeşitli ortak örgütler kurmak da dahil, faşist olmayan bütün gençlik kitle örgütlerini her bakımdan birleştirmeye çalışmalıdırlar.

Komünist Gençlik Birliği'nden yoldaşlarımız aynı zamanda, Komünist Gençlik Birliği'ni geliştirmek ve kuvvetlendirmek için, sınıf mücadelesi temelinde, komünist ve sosyalist gençlik birliklerinin anti-faşist ortaklığının (dernekler, birleşik örgütler) kurulması için çalışmalıdırlar.

Birleşik Cephe ve Kadınlar

Yoldaşlar! Emekçi kadınlar, işçi kadınlar, işsiz kadınlar ve ev kadınları arasında çalışma konusunda da, en az gençlik arasındaki çalışma kadar küçümseme görüldü. Faşizm, gençliği herkesten daha fazla istismar ederken, yarınlarından emin olmayan anaların, ev kadınlarının, yalnız yaşayan işçi kadınların en derin duygularını istismar ederek kadınları hayasızca ve küstahça köleleştirir. Bir velinimet kisvesine bürünen faşizm, açlıktan ölen ailelerin önüne birkaç kırıntı atar. Böylece faşizmin bilhassa emekçi kadınlara getirdiği görülmemiş köleliğin yarattığı sefaleti hafifletmeye çalışır. İşçi kadınları fabrikalardan sürer. Yoksul genç kızları zorla köylere gönderir ve onları, zengin çiftçilerin ve büyük toprak sahiplerinin boğaz tokluğuna hizmetçiliğine mahkûm eder. Kadınlara mutlu bir yuva vaat etmesine rağmen, kadınları herhangi bir kapitalist rejimden çok daha fazla fuhuşa sürükler.

Komünistler ve hepsinden önce de Partili kadın yoldaşlarımız, kadınların geniş kitleleri mücadeleye kazanılmadıkça, faşizme ve savaşa karşı başarılı bir mücadele verilemeyeceğini hiçbir zaman unutmamalıdırlar. Fakat bu salt ajitasyonla olmaz. Her somut durumu gözönüne alarak ve emekçi kadın kitlelerinin hayati menfaatleri ve talepleri uğruna mücadele içinde, pahalılı-

ğa karşı, "eşit işe eşit ücret" ilkesi temelinde daha yüksek ücret için, toplu işten çıkarmalara karşı, hak eşitsizliğinin ve kadınları faşistçe köleleştirmenin her biçimine karşı kadınları seferber etmenin yollarını bulmalıyız.

Emekçi kadınları devrimci harekete kazanma mücadelemizde, gerektiğinde özel kadın örgütleri kurmaktan da kaçınmamalıyız.

Kapitalist ülkelerde Komünist Parti önderliğindeki kadın örgütlerini işçi hareketi içinde "kadın ayrılıkçılığı"na karşı mücadelenin çıkarları doğrultusunda tasfiye etmenin zorunlu olduğu şeklindeki önyargı, sık sık büyük zararlara yol açmaktadır.

Kadınların devrimci, sosyal-demokrat ve ilerici, anti-faşist ve savaş aleyhtarı örgütleriyle temas ve mücadele ortaklığının kurulmasını sağlamanın en basit ve en esnek biçimleri bulunmalıdır. İşçi ve emekçi kadınların işçi sınıfının birleşik cephesi ve anti-faşist halk cephesi saflarında sınıf kardeşleriyle omuz omuza savaşmalarını ne pahasına olursa olsun sağlamalıyız.

Anti-Emperyalist Birleşik Cephe

Bütün sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde değişen uluslararası ve iç durumla bağıntılı olarak ***anti-emperyalist birleşik cephe*** meselesi son derece büyük bir önem kazanmaktadır.

Sömürge ve yarı-sömürgelerde geniş bir anti-emperyalist birleşik mücadele cephesi kurulmasında herşeyden önce kitlelerin anti-emperyalist mücadelelerinin gelişme şartlarının çeşitliliğini, milli kurtuluş hareketinin farklı olgunluk derecelerini, bu harekette proletaryanın rolünü ve Komünist Partisinin geniş kitleler üzerindeki etkisini dikkate almak gerekir.

Bu mesele Brezilya'da, Hindistan ve Çin vs.dekinden farklıdır.

Brezilya'da, Milli Kurtuluş Birliği'nin[31] kurulmasıyla anti-emperyalist birleşik cephenin gelişmesi için doğru bir temel yaratan Komünist Partisi, tüm gücüyle, herşeyden önce milyonlarca köylü kitlesini kazanarak bu cepheyi genişletmeye, kendini devrime tamamen adamış devrimci halk ordusu birlikleri kurmaya ve Milli Kurtuluş Birliği iktidarını gerçekleştirmeye çalışmalıdır.

Hindistan'da Komünistler, milli reformistlerin önderliğindeki eylemler dahil, bütün anti-emperyalist kitle eylemlerine katılmalı, onları desteklemeli ve genişletmelidir. Siyasi ve örgütsel bağımsızlığını koruyarak, Hindistan halklarının İngiliz emperyalizmine karşı milli kurtuluş hareketini daha da geliştirmek amacıyla, Hindistan Milli Kongresi'nde yer alan örgütler içinde faal bir çalışma başlatmalı ve böylece bu örgütler arasında milli-devrimci bir kanadın ortaya çıkmasını teşvik etmelidir.

Halk hareketinin ülkenin önemli bir kısmında Sovyet bölgelerinin kurulmasına ve güçlü bir Kızıl Ordunun örgütlenmesine kadar vardığı ***Çin***'de, Japon emperyalizminin yağmacı saldırısı ve Nanking hükümetinin ihaneti, büyük Çin halkının milli varlığını tehlikeye düşürmüştür. Çin'in emperyalistler tarafından köleleştirilmesine ve bölünmesine karşı mücadelede ancak Çin Sovyetleri, Çin halkının milli kurtuluş savaşı için bütün anti-emperyalist güçleri bir araya toplayan birleştirici merkezler olabilirler.

Bu yüzden, kardeş kahraman Çin Komünist Partimizin, ülkesinin ve halkının kurtuluşu için gerçek bir mücadele yürütme-

ye hazır, Çin toprakları üzerinde var olan bütün örgütlü güçlerle birleşik cephe, Japon emperyalizmine ve onun Çinli ajanlarına karşı en geniş anti-emperyalist cephe kurma inisiyatifini onaylıyoruz. Tüm dünyanın devrimci proletaryası adına, Çin'deki bütün Sovyetleri, devrimci Çin halkını hararetle ve kardeşçe selamladığımızı söylersem, Kongre'mizin duygu ve düşüncelerini dile getirmiş olacağımdan eminim. *(Şiddetli alkışlar. Herkes ayağa kalkar.)* Çin'in binlerce savaşta sınanmış kahraman Kızıl Ordusunu hararetle ve kardeşçe selamlarız. *(Şiddetli alkışlar.)* Çin halkına, bütün emperyalist soyguncular dan ve onların Çinli uşaklarından tamamen kurtulmak için verdiği mücadeleyi desteklemeye kesin kararlı olduğumuzu açıklarız. *(Şiddetli alkışlar, herkes ayağa kalkar. Dakikalarca süren tezahürat, delegelerin selamlama bağırışları.)*

Birleşik Cephe Hükümeti Üzerine

İşçi sınıfının birleşik cephesinin kurulması yolunda sağlam ve kararlı adımlar attık ve bunu tam bir tutarlılıkla sürdürmeye hazırız.

Biz Komünistlere, ***sadece*** kısmi talepler için mücadelede mi birleşik cephe temeli üzerinde durduğumuz, yoksa birleşik cephe temeli üzerinde bir ***hükümet*** kurulması söz konusu olursa sorumluluğu paylaşmaya hazır olup olmadığımız sorulursa, onlara bütün sorumluluğumuzun bilincinde olarak şu karşılığı veririz: Evet, bir ***proleter birleşik cephe hükümetinin*** veya ***bir anti-faşist halk cephesinin*** kurulmasının sadece mümkün değil, proletaryanın menfaatleri açısından aynı zamanda gerekli olacağı bir durumun ortaya çıkabileceğini dikkate alıyoruz. *(Al-*

kışlar.) Böyle bir durumda, hiç tereddüt etmeden böyle bir hükümetin kurulmasından yana olacağız.

Burada, proleter devrimin zaferinden ***sonra*** kurulabilecek bir hükümetten söz etmiyorum. Hiç şüphesiz, herhangi bir ülkede burjuvazinin devrimle yıkılmasından hemen sonra, Komünist Partisi'nin, devrime katılan başka bir parti (veya onun sol kanadı) ile bir hükümet bloku temelinde bir Sovyet hükümetinin kurulması mümkündür. Bildiğimiz gibi, Ekim Devrimi'nden sonra Rus Bolşeviklerinin muzaffer partisi Sovyet Hükümeti'ne Sol Sosyal-Devrimcilerin temsilcilerini de almıştı. Bu, Ekim Devrimi'nin zaferinden sonra kurulan birinci Sovyet hükümetinin bir özelliğiydi.

Söz konusu olan böyle bir durum değil, bilakis Sovyet devriminin arifesinde ve onun zaferinden önce bir birleşik cephe hükümeti kurulmasının mümkün oluşudur.

Bu, nasıl bir hükümettir? Ve böyle bir hükümet hangi durumda söz konusu olabilir?

Bu, her şeyden önce ***faşizme ve gericiliğe karşı mücadelenin*** bir ***hükümetidir.*** Bu hükümet, birleşik cephe hareketinin bir sonucu olarak ortaya çıkan, ***Komünist Partisi'nin ve işçi sınıfının kitle örgütlerinin faaliyetini hiçbir şekilde kısıtlamayan***, bilakis tam tersine karşı-devrimci mali kodamanlara ve onların faşist ajanlarına karşı kesin tedbirler alan bir hükümet olmalıdır.

Belli bir ülkedeki Komünist Partisi, gittikçe büyüyen birleşik cephe hareketine dayanarak, uygun bir zamanda belirli bir anti-faşist platform temelinde böyle bir hükümetin kurulmasından yana olacaktır.

Böyle bir hükümetin kurulması hangi objektif şartlar altında mümkün olacaktır? Bu soruya en geniş anlamıyla şöyle cevap verilebilir: Böyle bir hükümet, yani hakim sınıfların faşizm aleyhtarı kitle hareketinin güçlü yükselişiyle artık başa çıkamadıkları bir ***siyasi buhran*** şartlarında kurulabilir. Bu, genel bir perspektiftir ve bu olmadan bir birleşik cephe hükümetinin kurulması pratikte hemen hemen mümkün olmayacaktır. Sadece belli ***özel önşartların*** varlığı, böyle bir hükümetin kurulması meselesini siyasi bakımdan ***zorunlu*** bir görev olarak gündeme getirebilir. Kanımca, bu konuda en fazla dikkat edilmesi gereken ön şartlar şunlardır:

Birincisi, burjuvazinin devlet cihazının artık yeterince ***dağılmış ve işlemez hale gelmiş*** olması sonucu, burjuvazinin faşizme ve gericiliğe karşı bir mücadele hükümetinin kurulmasını önleyecek durumda olmaması;

İkincisi, emekçilerin en geniş kitlelerinin, özellikle kitle sendikalarının, ***Komünist Partisi önderliğinde Sovyet iktidarının kurulması uğrunda savaşmak üzere ayaklanmaya henüz hazır olmadıkları halde, faşizme ve gericiliğe*** şiddetle karşı çıkmaları;

Üçüncüsü, birleşik cepheye katılan sosyal-demokrasinin ve diğer partilerin saflarındaki farklılaşma ve radikalleşme, bunların önemli bir kısmının ***faşistlere ve diğer gericilere karşı sert tedbirler*** alınmasını talep etmesine, Komünistlerle birlikte faşizme karşı mücadele etmesine ve kendi partilerinin komünizme düşman olan gerici kesimine açıkça karşı çıkmasına yol açmış olması.

Bu ön şartların yeterince mevcut olduğu böyle bir durumun ne zaman ve hangi ülkelerde gerçekten ortaya çıkacağını önce-

den kestirmek mümkün değildir. Fakat böyle bir perspektifin ortaya çıkması hiçbir ***kapitalist ülkede dışlanamayacağına*** göre, bunu hesaba katmalı ve sadece kendimizi değil, işçi sınıfını da uygun bir şekilde bu ihtimale karşı hazırlamalıyız.

Bugün bu meseleyi burada tartışıyor olmamız olgusu, elbette durumu ve gelişmenin en yakın perspektifini değerlendirmemizle, hakeza bir dizi ülkede birleşik cephe hareketinin son zamanlardaki gerçek gelişmesiyle bağıntılıdır. On yıldan fazla bir zamandır kapitalist ülkelerdeki durum, Komünist Enternasyonal'in böyle bir meseleyi tartışmasını gerektirmemişti.

Yoldaşlar, hatırlarsınız, 1922'deki Dördüncü Kongre'mizde ve daha sonra 1924'teki Beşinci Kongre'mizde, ***işçi hükümeti*** sloganı mı, yoksa ***işçi-köylü hükümeti*** sloganı mı, tartışması yapılmıştı. Aslında bu mesele, bugün bizim ortaya koyduğumuz meselelere özü bakımından benzemektedir. O sıralar Komünist Enternasyonal'de bu mesele etrafında yapılan tartışmalar ve özellikle buna ilişkin olarak işlenen siyasi ***hatalar***, bu meselede ***Bolşevik çizgiden sağ ve "sol" sapma tehlikesi karşısında uyanıklığımızı artırması için,*** bugün de önemlidir. Bundan dolayı, bu hatalardan birkaçını kısaca belirtip, Partilerimizin bugünkü siyaseti için gerekli dersleri çıkarmaya çalışacağım.

Birinci hatalar dizisi, işçi hükümeti meselesi ile siyasi bir buhranın mevcudiyeti arasındaki bağın açık seçik ve sağlam bir şekilde kurulamamasından doğdu. Bu yüzden, ***sağ oportünistler*** meseleyi, Komünist Partisi tarafından desteklenen bir işçi hükümetinin, istenilen her "normal" durumda kurulmasına çaba sarfedilmesi gerektiği şeklinde yorumlayabildiler. Buna karşılık ***aşırı sollar***, ancak silahlı ayaklanmayla, burjuvazinin yıkılma-

sından ***sonra*** kurulabilecek bir işçi hükümetini tanıyorlardı. Her iki görüş de yanlıştı. Bu yüzden bugün, bu gibi hataların tekrarlanmasını önlemek için, bir birleşik cephe hükümeti kurulmasını mümkün ve siyasi bakımdan gerekli kılabilecek kitle hareketinin yükselişinin ve siyasi buhranın özel ve somut şartlarının ***tam olarak göz önünde bulundurulmasını ısrarla vurguluyoruz.***

İkinci hatalar dizisinin kaynağı, işçi hükümeti meselesinin, ***birleşik cephenin*** militan ***kitle hareketinin*** gelişmesiyle bağının kurulmamasıdır. Bu yüzden, ***sağ oportünistler***, meseleyi çarpıtıp, sosyal-demokrat partilerle salt parlamenter kombinezonlar temelinde blok kurma gibi ilkesiz bir taktik haline sokma imkânına sahip oldular. Buna karşı ***aşırı sollar*** esas itibariyle bütün sosyal-demokratları karşı-devrimci kabul ederek şöyle haykırıyorlardı: "Karşı-devrimci sosyal-demokrasiyle koalisyona hayır!"

Her iki görüş de yanlıştı. Biz şimdi bir taraftan genişletilmiş bir sosyal-demokrat hükümetin aynısı olan bir "işçi hükümeti"nden yana olmadığımızı açıkça belirtiyoruz. Hatta "işçi hükümeti" sözünden vazgeçmeyi tercih ediyor ve siyasi niteliği bakımından kendine çoğu zaman "işçi hükümetleri" adını veren bütün sosyal-demokat hükümetlerden tamamen farklı, yani ***ilkesel olarak farklı*** olan bir ***birleşik cephe hükümetinden söz ediyoruz***. Sosyal-demokrat hükümet, kapitalist sistemin korunmasına hizmet eden burjuvazi ile işbirliğinin bir aracı olmasına karşılık, ***birleşik cephe hükümeti***, proletaryanın devrimci öncüsünün diğer anti-faşist partilerle bütün emekçi halkın menfaati için yaptığı işbirliğinin bir organıdır, faşizme ve gericiliğe karşı mücadelenin bir hükümetidir. Bu ikisinin ***temelden farklı*** şeyler olduğu açıktır.

Öte yandan, ***sosyal-demokrasinin iki ayrı kampı arasındaki farkı*** da gözden kaçırmamak gerektiğini vurguluyoruz. Daha önce de işaret ettiğim gibi, sosyal-demokrasinin bir gerici kampı vardır, fakat bunun yanı sıra devrimcileşmeye başlayan işçiler kampı, yani, bir sol sosyal-demokratlar kampı da vardır ve gelişmektedir. Bu ikisi arasındaki pratikteki tayin edici fark, işçi sınıfının birleşik cephesine karşı takındıkları tavırdadır. Gerici sosyal-demokratlar birleşik cepheye ***karşıdır***. Birleşik cephe hareketi onların gerici burjuvaziyle uzlaşma siyasetini baltaladığı için, birleşik cephe hareketine kara çalmakta, hareketi baltalamakta ve bölmektedirler. Sol sosyal-demokratlar ise ***birleşik cepheden yanadır***. Bunlar, birleşik cephe hareketini savunuyor, geliştiriyor ve güçlendiriyorlar. Bu birleşik cephe hareketi, faşizme ve gericiliğe karşı bir mücadele hareketi olduğu için, birleşik cephe hükümetini gerici burjuvaziye karşı sürekli mücadeleye iten bir motor olacaktır. Kitle hareketi ne kadar güçlü bir şekilde gelişirse, hükümetin gericilere karşı mücadelesine o kadar büyük güç katacaktır. Ve bu birleşik cephe hareketi ***tabandan*** ne kadar iyi örgütlenirse, ***birleşik cephenin partilerüstü sınıf organlarının fabrikalarda, işsizler arasında, işçi mahallelerinde, şehir ve kırın alt tabakaları arasındaki*** ağı ne kadar kapsamlı olursa, birleşik cephe hükümetinin siyasetinin olası yozlaşmasına karşı teminatlar o kadar büyük olacaktır.

Daha önceki tartışmalarımız sırasında ortaya çıkan ***üçüncü*** hatalı görüşler dizisi, tam da "işçi hükümeti"nin pratik ***siyasetine*** ilişkindi. ***Sağ oportünistler***, "işçi hükümeti"nin "burjuva demokrasisinin sınırları içinde" kalması ve dolayısıyla bu sınırları aşacak hiçbir adım atmaması gerektiği görüşündeydiler. Buna karşılık ***aşırı sollar***, bir birleşik cephe hükümeti kurulması siyasetinden pratikte her biçimde kaçındılar.

Bir "işçi hükümeti"nin sağ oportünist pratiği 1923 yılında ***Saksonya*** ve ***Turingya***'da açıkça görülebilirdi. Komünistlerin sol sosyal-demokratlarla (Zeigner grubuyla) birlikte Saksonya Hükümetine[32] girmeleri aslında bir hata değildi. Tam tersine, Almanya'daki devrimci durum bu adımı tamamen doğruladı. Fakat hükümete katılan Komünistler, bu konumlarından her şeyden önce ***proletaryayı silahlandırmak*** için faydalanmalıydılar. Bunu yapmadılar. İşçilerin konut sıkıntısı birçoklarının karıları ve çocuklarıyla evsiz barksız kalmaları noktasına varmışken, onlar, zenginlerin tek bir evine bile el koymadılar. İşçilerin devrimci kitle hareketini örgütlemek için de ***hiçbir şey*** yapmadılar. Çoğu zaman "burjuva demokrasisinin sınırları içindeki" ***sıradan*** parlamenter bakanlar gibi davrandılar. Bildiğiniz gibi bu, Brandler [33] ve kafadarlarının oportünist siyasetinin sonucuydu. Nihai sonuç öyle bir iflas oldu ki, biz bugün de Saksonya hükümetini, devrimcilerin işbaşındayken nasıl ***davranmamaları*** gerektiğinin klasik örneği olarak göstermek zorundayız.

Yoldaşlar! Biz her birleşik cephe hükümetinden tamamen farklı bir siyaset talep ediyoruz. Biz ondan belirli, duruma uygun ***temel devrimci talepleri*** gerçekleştirmesini istiyoruz. Mesela, üretimin denetimi, bankaların denetlenmesi, polisin dağıtılması ve onun yerine silahlı bir işçi milisinin kurulması vb.

On beş yıl önce Lenin, tüm dikkatimizi "proleter devrime ***geçiş*** veya ***yaklaşım*** biçimlerini araştırma"ya yoğunlaştırmamızı istemişti. ***Birleşik cephe hükümetinin*** muhtemelen bir dizi ülkede en önemli geçiş biçimlerinden ***biri*** olduğu anlaşılacaktır. "Sol" doktrinerler Lenin'in bu uyarısını daima gözardı ettiler. Darkafalı propagandacılar olarak "geçiş biçimleri"ni hiç umursamadan, sadece "hedef"ten söz ettiler. Bu nedenle onlar,

"işçi hükümeti" sloganını boş bir kelime oyunu, proletarya diktatörlüğünün bir "anlamdaşı" yapmaya çalıştılar. Buna karşılık sağ oportünistler, bu sloganın yardımıyla, burjuva diktatörlüğü ile proletarya diktatörlüğü arasında özel bir ***"demokratik ara aşama"*** kurmaya çalıştılar. Bunu yapmaktaki amaçları, işçiler arasında, bir dikatörlükten diğerine barışçı parlamenter gezinti ile geçileceği hayalini yaymaktı. Bu sahte "ara aşama"ya "geçiş biçimi" adını da veriyorlar ve hatta Lenin'e atıfta bulunuyorlardı! Fakat bu sahtekârlığı açığa çıkarmak güç değildi. Çünkü Lenin, burjuva diktatörlüğü ile proletarya diktatörlüğü arasında herhangi bir geçiş biçiminden ***değil***, ***"proleter devrim"***e, yani burjuvazinin diktatörlüğünün yıkılmasına geçiş ve yaklaşım biçiminden söz ediyordu.

Acaba Lenin proleter devrime geçiş biçimine niçin bu kadar büyük önem veriyordu? Çünkü Lenin ***"bütün büyük devrimlerin temel kanunu"***nu göz önünde tutuyordu. Bu, sadece propaganda ve ajitasyonun, kitlelerin ***kendi siyasi tecrübelerinin*** yerini alamayacağı kanunu idi. Çünkü mesele iktidar mücadelesinde zafere ulaşmak için vazgeçilmez olan geniş emekçi kitlelerini, devrimci öncünün saflarına kazanmaktır. Siyasi (veya devrimci) bir buhran doğunca, Komünist önderliğin geniş kitlelerin onu izlemesi için her zamanki gibi devrimci ayaklanma sloganı atmasının yeteceğini sanmak, "sol" türden basit bir hatadır. Hayır, böyle bir buhran sırasında bile kitleler çoğunlukla buna hazır değildir. Bunu ***İspanya*** örneğinde gördük. ***Milyonlarca kitlenin*** ne yapmak gerektiği, tayin edici çözüm yolunu nasıl bulacakları ve hangi partiye güvenecekleri konusunda en kısa zamanda kendi deneyimlerinden öğrenmelerinde onlara yardımcı olmak için hem geçiş sloganları hem de "proleter dev-

rime" özel "geçiş veya yaklaşım biçimleri" gereklidir. Aksi takdirde, küçük-burjuva demokratik hayallerin ve geleneklerin etkisinde olan geniş halk kitleleri, bir devrimci durum anında bile bocalayabilir, tereddüt edebilir ve yanılabilir, devrim yolunu bulmaktan yoksun kalabilir ve sonunda faşist cellatların darbeleri altına düşebilirler.

İşte bu yüzden siyasi buhran şartlarında, faşizm aleyhtarı bir birleşik cephe hükümeti kurulması ihtimalini göz önünde tutuyoruz. Böyle bir hükümet, halk düşmanlarına karşı gerçekten mücadele yürüttüğü, işçi sınıfına ve Komünist Partisi'ne eylem serbestisi tanıdığı sürece, biz Komünistler onu her tarzda destekleyecek ve devrimin neferleri olarak ***ateş hattının en ön safında*** mücadele edeceğiz. Fakat kitlelere açıkça şunu söyleyeceğiz:

Nihai kurtuluşu bu hükümet ***getiremez***. Bu hükümet, sömürücülerin sınıf hakimiyetini yıkacak durumda değildir ve dolayısıyla faşist karşı-devrim tehlikesini de kesin olarak ortadan kaldıramaz. Dolayısıyla, ***sosyalist devrim için silahlanmak*** gerekir! Kurtuluşu ancak ve yalnız ***Sovyet iktidarı*** getirecektir!

Uluslararası durumun günümüzdeki gelişmesini değerlendirdiğimizde, bir dizi ülkede bir ***siyasi buhranın*** olgunlaşmakta olduğunu görüyoruz. Bu da, birleşik cephe hükümeti meselesinde Kongre'mizin açık bir karara varmasının büyük güncelliğini ve önemini göstermektedir.

Partilerimiz bir birleşik cephe hükümeti kurma imkânından ve böyle bir hükümetin kurulması ve iktidarını icra etmesi için verilecek mücadeleden, ***kitlelerin devrimci hazırlığı için*** faydalanabilirlerse, birleşik cephe hükümetinin kurulması yolundaki

çizgimiz, ***siyasi bakımdan en iyi bir şekilde doğrulanmış olacaktır***.

Faşizme Karşı İdeolojik Mücadele Üzerine

Partilerimizin faşizme karşı mücadelelerinde en zayıf yanlarından biri, faşizmin demagojilerine ***yeterince ve zamanında tepki göstermemesi*** ve faşist ideolojiye karşı mücadele meselelerini bugüne kadar küçümsemeyle ele almaya devam etmesidir. Birçok yoldaş, saçmalıkta çoğu zaman çılgınlığa kadar varan faşizmin ideolojisi gibi bir burjuva ideolojisinin böylesine gerici bir çeşidinin, kitleler üzerinde etki kazanabileceğine inanmıyorlardı. Bu büyük bir hataydı. Kapitalizmin epeyi ilerleyen çürümesi, onun ideolojisinin ve kültürünün ta içlerine kadar nüfuz etmektedir ve geniş halk kitlelerinin umutsuz durumu, onun belli kesimlerini bu çürümenin ideolojik süprüntülerinin etkisine açık hale getirmektedir.

Faşizmin ideolojik sirayet gücünü hiçbir zaman küçümsememeliyiz. Tam tersine, kendimiz, bu mücadelede berrak, herkesin anlayacağı kanıtlar ve halk kitlelerinin milli psikolojisinin özelliklerine doğru ve iyi düşünülmüş bir yaklaşım temelinde geniş bir ideolojik mücadele geliştirmeliyiz.

Faşistler, geçmişte yüce ve yiğit olan herşeyin mirasçısı ve takipçisi kisvesine bürünmek için halkların bütün ***tarihinin*** altından girip üstünden çıkmakta ve halkın milli hislerini inciten veya alçaltan her şeyi faşizmin düşmanlarına karşı bir silah olarak kullanmaktadırlar. Almanya'da, sadece bir tek amaç güden,

Alman halkının tarihini faşist tarzda çarpıtmak amacını güden yüzlerce kitap yayınlanmaktadır.

Yeni türeyen nasyonal-sosyalist tarihçiler, Almanya tarihini açıklarken, tarihi herhangi bir kanun sayesinde, son iki bin yıldır kırmızı bir şerit gibi gelişen bir çizginin tarih sahnesine milli bir "kurtarıcı"yı, ***Alman*** halkının "mesih"ini, ***Avusturya*** asıllı meşhur "onbaşı"yı[34] çıkardığını iddia etmektedirler! Bu kitaplarda Alman halkının geçmişteki en büyük simaları birer faşist olarak ve büyük köylü hareketleri de faşist hareketin doğrudan habercileri olarak gösterilmektedir.

Mussolini, Garibaldi'nin kahraman kişiliğinden mümkün olduğu kadar faydalanmak için olağanüstü çaba harcamaktadır. Fransız faşistleri, Orleans'ın genç kadınını, Jean D'Arc'ı, kendi kahramanları gibi göstermektedirler. Amerikan faşistleri Amerikan bağımsızlık savaşlarının geleneklerine, Washington'un, Lincoln'ün geleneklerine sahip çıkmaktadırlar. Bulgar faşistleri 1870'lerin milli kurtuluş hareketini ve bu hareketin halkın sevgisini kazanmış Vasil Levski[35] ve Stefan Karaca[36] gibi kahramanlarını istismar etmektedir.

Bütün bunların işçi sınıfı davasını hiç ilgilendirmediğini sanan ve emekçi kitleleri kendi halkının geçmişi konusunda tarihe sadık ve gerçekten Marksist bir ruhla, Lenin-Stalin'in ruhuyla aydınlatmak ve ***bugünkü mücadeleyi kendi halkının geçmişteki devrimci gelenekleri ile birleştirmek için*** hiçbir şey yapmayan komünistler, milletin tarihi geçmişinde değerli olan herşeyi, kitleleri aptallaştırmaları için faşist kalpazanlara kendi elleriyle teslim etmiş olurlar. *(Alkışlar)*

Hayır, yoldaşlar! ***Bizi kendi halkımızın sadece bugünü ve geleceğinin değil, aynı zamanda geçmişinin önemli meseleleri de ilgilendirir.*** Biz Komünistler, işçilerin dar loncasal menfaatleri siyasetini izlemiyoruz. Biz trade-unionların darkafalı fonksiyonerleri ya da Ortaçağın zanaatkâr ve kalfa loncalarının darkafalı yöneticileri değiliz. Biz, insanlığı kapitalist sistemin acılarından kurtaracak olan sınıfın, dünyanın altıda birinde kapitalizmin boyunduruğunu parçalamış ve egemen olan sınıfın, modern toplumun en önemli ve en büyük sınıfının, yani işçi sınıfının sınıf menfaatlerinin temsilcisiyiz. Biz, bütün sömürülen emekçi tabakaların, yani her kapitalist ülkede halkın ezici çoğunluğunun hayati menfaatlerini savunuyoruz.

Biz Komünistler, burjuva milliyetçiliğinin bütün biçimlerinin ***uzlaşmaz ilkesel*** düşmanlarıyız. Fakat biz, ***milli nihilizmin taraftarları değiliz*** ve asla olmamalıyız. İşçileri ve bütün emekçileri proleter enternasyonalizm ruhuyla eğitmek, her Komünist Partisi'nin temel görevlerinden biridir. Fakat bunun, kendisine geniş emekçi kitlelerin bütün milli hislerini hor görme hakkı tanıdığını veya hatta hor görmeye zorladığını sanan bir kimse, gerçek Bolşevizmden çok uzaktır. Lenin ve Stalin'in milli mesele öğretisinden hiçbir şey anlamamıştır. *(Alkışlar.)*

Burjuva milliyetçiliğine karşı daima kararlı ve tutarlı bir şekilde mücadele etmiş olan Lenin, 1914 yılında "Büyük Rusların Milli Gururu Üzerine" adlı makalesinde, milli hisler meselesini doğru ele almanın bir örneğini vermiştir. Lenin şöyle yazıyordu:

> "Biz sınıf bilinçli Büyük Rus proleterlerine milli gurur duygusu yabancı mıdır? Elbette değil! Dilimizi ve anayurdumuzu seviyoruz, ***onun*** emekçi kitlelerinin (yani nüfusun onda dokuzunun) bilinçli demokratik ve sosyalist bir hayata yükselmesi

için ***en fazla biz çalışıyoruz.*** Güzel yurdumuzun nasıl bir şiddetin, nasıl bir baskının altında olduğunu, Çarlık cellatları, toprak sahipleri ve kapitalistler tarafından nasıl boyunduruk altına alındığını görmenin ve hissetmenin acısını en fazla biz çekiyoruz. Bu şiddet hareketlerinin aramızda, Büyük Rus kampında mukavemetle karşılanmasından; ***bu*** kamptan Radişçev'i, Dekabristleri, 1870'lerde ortaya çıkan küçük-burjuva devrimcilerini çıkarmış olmaktan; Büyük Rus işçi sınıfının 1905'te güçlü bir devrimci kitle partisi yaratmış olmasından gurur duyuyoruz...

Milli gurur duygusuyla doluyuz, çünkü Büyük Rus milleti ***hakeza*** devrimci bir sınıf yaratmış, insanlığa yalnızca büyük pogromlar, bir yığın darağacı, işkence odaları, korkunç kıtlıklar, papazlara, Çarlara, toprak sahiplerine ve kapitalistlere uşaklık değil, ***hakeza*** özgürlük ve sosyalizm uğruna mücadelede de güçlü örnekler verebileceğini ispatlamıştır...

Milli gurur duygusuyla doluyuz, ve tam da bu yüzden ***özellikle kendi*** kölece geçmişimizden ... ve kölece bugünümüzden; aynı çiftlik sahiplerinin, kapitalistlerin desteğiyle, bizi, Polonya ve Ukrayna'yı boğmak; İran'daki ve Çin'deki demokratik hareketi ezmek ve Büyük Rus milli gururumuza leke süren Romanovlar, Bobrinskiler ve Purişkeviçler çetesini güçlendirmek amacıyla savaşa sürekledikleri kölece bugünümüzden nefret ediyoruz."*

Lenin, milli gurur üzerine işte böyle yazıyordu.

Yoldaşlar, öyle sanıyorum ki, faşistler Leipzig Duruşması'nda Bulgar halkına barbar bir halk diyerek hakaret etmeye teşebbüs ettikleri zaman, gerçek barbarlar ve vahşiler olan faşist işgalcilere karşı fedakârca savaşan ***Bulgar halkının emekçi kitlelerinin milli şerefini savunmakla*** *(şiddetli ve sürekli alkışlar)* ve ***bir Bulgar olmaktan*** utanmam için hiçbir sebep olmadığını,

* *(V. İ. Lenin, Bütün Eserler, Cilt 18, s. 104 vd.)*

aksine ***kahraman Bulgar işçi sınıfının bir evladı*** olmaktan şeref duyduğumu ilan etmekle doğru hareket ettiğime inanıyorum. *(Alkışlar.)*

Yoldaşlar! Proleter Enternasyonalizmi kendi ülkesinde derin kökler salabilmek için, söz yerindeyse, kendini her ülkenin "iklimine alıştırmak" zorundadır. Tek tek ülkelerdeki proletaryanın sınıf mücadelesinin ve işçi hareketinin ***milli biçimleri,*** proleter enternasyonalizmi ile çelişmez. Tersine, proletaryanın ***uluslararası menfaatleri*** ancak bu biçimler sayesinde başarıyla savunulabilir.

Elbette her yerde ve her şart altında kitlelere, faşist burjuvazinin genel milli menfaatleri savunma kisvesi altında, kendi halkını ezme ve sömürme, diğer halkları soyma ve köleleştirme bencil siyaseti güttüğünü teşhir etmek ve somut olarak ispatlamak gereklidir. Fakat sadece bununla ***yetinmemeliyiz.*** Aynı zamanda, işçi sınıfının mücadelesiyle ve Komünist Partilerin eylemleriyle, her türlü köleliği ve milli baskıyı reddeden proletaryanın, halkın milli özgürlüğü ve bağımsızlığının ***tek*** gerçek savaşçısı olduğu gösterilmelidir.

Proletaryanın yerli sömürücülere ve zorbalara karşı sınıf mücadelesinin menfaatleri, milletin hür ve mutlu geleceğinin menfaatleriyle çelişmez. Tam tersine, sosyalist devrim ***milletin kurtuluşu*** olacak ve onu daha da ileriye götürecek olan yolu açacaktır. Bugün işçi sınıfı, sınıf örgütlerini inşa ederken ve mevzilerini güçlendirirken, faşizme karşı demokratik hak ve hürriyetleri savunurken, kapitalizmin yıkılması için mücadele ederken, aynı zamanda milletin geleceği uğrunda savaşmaktadır.

Devrimci proletarya, halkın kültürünün kurtuluşu için, halkın kültürünün çürümüş tekelci kapitalizmin zincirlerinden, barbar faşizmin zorbalıklarından kurtuluşu için mücadele etmektedir. Kültürün yok olmasını ***ancak*** proleter devrim önleyebilir. Kültürü, ***biçimde milli ve muhtevada sosyalist*** gerçek halk kültürü olarak en yüksek aşamasına ancak proleter devrim ulaştırabilir. ***Bunun Stalin önderliğindeki*** Sovyetler Birliği'nde ***gerçekleştirilmekte olduğunu gözlerimizle görmekteyiz.*** *(Alkışlar.)*

Proleter enternayonalizmi, tek tek ülkelerin emekçilerinin milli, sosyal ve kültürel özgürlük uğrundaki bu mücadeleleri ile çelişmediği gibi, uluslararası proleter dayanışma ve mücadele birliği sayesinde, bu mücadelenin zafere ulaşması için gerekli ***desteği*** de sağlar. Kapitalist ülkelerin işçi sınıfı ***ancak*** büyük Sovyetler Birliği'nin muzaffer proletaryası ile ***en sıkı ittifak içinde*** zafere ulaşabilir. Sömürge halkları ve ezilen milli azınlıklar kurtuluşlarını ***ancak*** emperyalist ülkelerin proletaryası ile ortak mücadele içinde kazanabilirler. Emperyalist ülkelerde proleter devrimin zaferine götüren yol, ***ancak*** bu ülkelerin işçi sınıfının, sömürgelerin ve bağımlı ülkelerin milli kurtuluş hareketiyle kuracağı devrimci ittifaktan geçer, çünkü Marx'ın bize öğrettiği gibi, "başka halkları ezen bir halk özgür olamaz"

Ezilen, bağımlı bir milletin Komünistleri, ***aynı zamanda,*** kendi milletlerinin yabancı boyunduruktan kurtuluşu için gerçekten mücadele ettiklerini kitle hareketinin pratiğinde ***göstermezlerse***, kendi milletlerinin safındaki şovenizme karşı başarıyla mücadele edemezler. Öte yandan, ezen bir milletin Komünistleri, "kendi" burjuvazilerinin baskı siyasetine karşı ve onun boyunduruk altında tuttuğu milletlerin tam olarak kendi kaderle-

rini tayin hakkı için ***kararlı bir mücadele sürdürmezlerse***, kendi milletlerinin emekçi kitlelerini enternasyonalist ruhla gerektiği gibi eğitemezler. Eğer bunu yapmazlarsa, ezilen milletin milliyetçi önyargılarını aşmasını da kolaylaştırmazlar.

Ancak eğer bu ruhla hareket eder, bütün kitle çalışmamızda milli nihilizmden olduğu kadar burjuva milliyetçiliğinden de aynı ölçüde uzak olduğumuzu ikna edici bir şekilde ispat edersek, ancak o zaman faşistlerin şoven demagojilerine karşı gerçekten başarılı bir mücadele yürütebiliriz.

İşte Lenin-Stalin'in milliyetler siyasetinin doğru ve somut uygulanmasının muazzam önemi bundandır. Bu, şovenizme, faşistlerin kitleler üzerindeki ideolojik etkisinin bu temel aracına karşı başarılı bir mücadelenin ***kayıtsız şartsız zorunlu*** ön şartıdır. *(Alkışlar.)*

III
KOMÜNİST PARTİLERİN SAĞLAMLAŞTIRILMASI VE PROLETARYANIN SİYASİ BİRLİĞİ UĞRUNA MÜCADELE

Yoldaşlar! Birleşik cephenin kurulması mücadelesinde, Komünist Partisi'nin öncü rolünün önemi olağanüstü ölçüde artmaktadır. İşçi sınıfının birleşik cephesinin başlatıcısı, örgütleyicisi ve itici gücü esas itibarıyla sadece Komünist Partisi'dir.

Komünist Partileri ancak ***kendi saflarını her bakımdan güçlendirir***, inisiyatiflerini geliştirir, Marksist-Leninist bir siyaset izler ve somut durumu ve sınıf güçlerinin mevzilenişini hesaba katan doğru ve esnek bir taktik uygularlarsa, en geniş emekçi kitleleri faşizme ve sermayenin saldırısına karşı birleşik mücadele için harekete geçirmeyi güvence altına alabilirler.

Komünist Partilerin Sağlamlaştırılması

Altıncı Kongre ile Yedinci Kongre arasındaki dönemde, kapitalist ülkelerdeki partilerimiz, hiç şüphesiz, ***büyüdüler ve***

önemli ölçüde çelikleştiler. Ama sırf bununla yetinmek son derece tehlikeli bir hata olurdu. İşçi sınıfının birleşik cephesi genişlediği ölçüde, karşımıza o kadar çok yeni ve karmaşık görevler çıkacaktır ve partilerimizin siyasi ve örgütsel bakımdan sağlamlaştırılması için o kadar daha fazla çalışmak zorunda olacağız. Proletaryanın birleşik cephesi bir işçi ordusu meydana getirmektedir. Bu ordu, eğer başında ona hedefi ve yolu gösterecek bir öncü güç varsa, tarihi görevini yerine getirebilir. Bu öncü güç, ***ancak güçlü bir proleter devrimci parti*** olabilir.

Biz Komünistler, birleşik cepheyi kurmak için canla başla çalışıyorsak, bunu Komünist Partilerine yeni üyeler kazanmak gibi dar bir görüş noktasından yapmıyoruz. ***Tam da*** birleşik cepheyi ciddi biçimde güçlendirmek istediğimiz için, Komünist Partilerini her bakımdan sağlamlaştırmalı ve üye sayısını artırmalıyız. Komünist Partilerin sağlamlaştırılması dar bir parti menfaati için değil, bütün işçi sınıfının menfaati içindir.

Komünist Partilerin birliği, devrimci kararlılığı ve savaşmaya hazır oluşu, sadece bize değil, aynı zamanda bütün işçi sınıfına ait en yüksek değerde bir hazinedir. Sosyal-demokrat partiler ve örgütlerle birlikte faşizme karşı mücadeleye hazır oluşumuzu, burjuvaziyle uzlaşmanın ideolojisi ve pratiği olarak sosyal-demokrasiye karşı, ve dolayısıyla bu ideolojinin saflarımıza da ***her türlü nüfuzuna*** karşı uzlaşmaz mücadeleyle birleştiriyoruz ve birleştireceğiz.

Birleşik cephe taktiğini cesaretle ve kararlılıkla uygularken, saflarımızda, ne pahasına olursa olsun, en kısa zamanda ortadan kaldırmamız gereken engellerle karşılaşıyoruz.

Komünist Enternasyonal'in Altıncı Kongresi'nden sonra, kapitalist ülkelerdeki bütün Komünist Partilerinde, ***kapitaliz-***

min istikrarı şartlarına oportünistçe uyma eğilimine, reformizm ve legalizm hayallerinin bulaşmasına karşı başarılı bir mücadele yürütüldü. Partilerimiz, saflarını her türlü sağ oportünistten temizledi ve böylece Bolşevik birliğini ve mücadele yeteneğini sağlamlaştırdı. ***Sekterliğe*** karşı mücadele ise, daha az başarılı oldu, hatta bazen hiç yürütülmedi. Sekterlik, Komünist Enternasyonal'in ilk yıllarında olduğu gibi artık kendisini ilkel ve açık biçimlerde göstermiyordu. Bilakis, Bolşevik tezleri şeklen kabul ediyormuş gibi görünerek Bolşevik bir kitle siyasetinin gelişmesini frenliyordu. Zamanımızda bu artık Lenin'in yazdığı gibi, sadece ***"bir çocukluk hastalığı"*** olmaktan ziyade, ***derinlere kök salmış bir kötülüktür***; ve kendimizi bundan kurtarmadan, proleter birleşik cepheyi kurma ve kitleleri reformizmin mevzilerinden kurtarıp devrime yöneltme görevini yerine getiremeyiz.

Şimdiki durumda, ***herşeyden önce*** sekterlik, karar taslağında belirttiğimiz gibi, ***kendini beğenmiş*** sekterlik, birleşik cepheyi gerçekleştirme mücadelemizi kösteklemektedir. ***Kendi doktriner darkafalılığından,*** kitlelerin gerçek hayatından kopukluğundan, ***basitleştirilmiş metodlarından*** memnun olan sekterlik, işçi hareketinin en karmaşık meselelerini basmakalıp şemalarla çözmekten hoşlanmaktadır. Herşeyi bildiğini iddia eden sekterlik, kitlelerden öğrenmeyi, işçi hareketinin deslerinden öğrenmeyi fuzuli görmektedir. Kısacası, sekterliğe göre, her şey çocuk oyunudur.

Kendini beğenmiş sekterlik, Komünist Partisi'nin işçi sınıfına önderliğinin kendiliğinden elde edilmeyeceğini kavramak ***istek ve yeteneğinde değildir.*** Komünist Partisi'nin işçi sınıfının mücadelelerindeki öncü rolü kazanılmak zorundadır. Bu-

nun için Komünistlerin öncü rolü üzerine lafazanlık etmenin gereği yoktur. Bunun için günlük kitle çalışmasıyla ve doğru bir siyasetle ***işçi kitlelerinin güvenini kazanmak, fethetmek*** gerekir. Bu da ancak, biz Komünistler siyasi çalışmamızda kitlelerin sınıf bilincinin gerçek seviyesini ve onların devrimcileşme derecesini ciddiyetle göz önünde bulundurursak, somut durumu kendi isteklerimize dayanarak değil, gerçek temelinde doğru değerlendirirsek mümkün olacaktır. Geniş kitlelerin komünizmin pozisyonlarına geçmesini sabırla ve adım adım kolaylaştırmalıyız. Bizi bütün önemiyle uyaran Lenin'in sözlerini hiçbir zaman aklımızdan çıkarmamalıyız:

"... ***Bizim için*** eskimiş olanı, ***sınıf için, kitleler için de*** eskimiş ***olarak görmemeliyiz, bütün mesele budur***". *(V İ. Lenin, Bütün Eserler, Cilt 15, s. 224.)*

Yoldaşlar, birleşik cephe siyasetinde daima ve her yerde sadece tehlike gören saflarımızdaki böyle doktriner unsurların sayısı az mıdır? Tüm birleşik cephe, bu yoldaşların gözünde, baştan sona tehlikeden ibarettir. Fakat bu sekter "ilkelilik", kitlelerin mücadelesine doğrudan önderlik etmenin güçlükleri karşısında siyasi çaresizlikten başka bir şey değildir.

Sekterlik, ***özellikle*** kitlelerin devrimcileşmesini abartmada, kitlelerin reformizmin saflarını terkedişinin hızını abartmada, hareketin zor aşamalarını ve karmaşık görevlerini atlama çabalarında dile gelir. Kitlelere önderlik etmenin metodları yerine, pratikte, dar bir parti grubuna önderlik etmenin metodları geçirilmiştir. Kitleler ile onların örgütleri ve yönetimleri arasındaki geleneksel bağların gücü küçümsenmiş ve kitleler bu bağları hemen koparmadıkları zamanda da onlara karşı onların gerici ön-

derlerine takınılan sert tavır takınılmıştır. Taktik ve sloganlar bütün ülkeler için basmakalıp hale getirilmiş, Her ülkedeki somut durumun kendine has özellikleri dikkate alınmamıştır. Kitlenin güvenini kazanmak uğruna kitle içinde verilmesi gereken inatçı mücadele ihmal edilmiş, işçilerin kısmi talepleri uğruna mücadele ve reformist sendikalar ve faşist kitle örgütleri içinde çalışma ihmal edilmiştir. Birleşik cephe siyasetinin yerini, çoğu zaman yavan çağrılar ve soyut propaganda almıştır.

Gene sekter tavırlar, kişilerin doğru seçilmesini, kitlelerle ***bağı*** olan, kitlelerin ***güvenini kazanmış***, ***devrimci bir şekilde çelikleşmiş*** ve sınıf mücadeleleri içinde ***sınanmış, kitle çalışmasının pratik tecrübeleri ile Bolşeviklerin ilkede sağlamlığını birleştiren kadroların*** eğitilmesinde ve geliştirilmesinde de köstekleyici olmuşlardır.

Sekterlik, bu şekilde Komünist Partilerin gelişmesini önemli ölçüde yavaşlatmış, doğru bir kitle siyasetinin yürütülmesini güçleştirmiş, sınıf düşmanının karşılaştığı güçlüklerden devrimci hareketi güçlendirmek için yararlanmayı önlemiş, geniş proleter kitleleri Komünist Partilere kazanmayı engellemiştir.

Kendini beğenmiş sekterliğin son kalıntılarının kökünü kazımak ve alt etmek için en kararlı bir şekilde mücadele ederken, aynı zamanda ***sağ oportünizme*** ve onun her türlü somut görünüşüne karşı uyanıklığımızı ve mücadeleyi her tarzda kuvvetlendirmeliyiz. Birleşik cephe genişledikçe, sağ oportünizm tehlikesinin artacağını da asla akıldan çıkarmamalıyız. Komünist Partisi'nin birleşik cephe saflarındaki rolünün önemini azaltma ve sosyal-demokrat ideolojiyle uzlaşma yolunda birtakım eğilimler daha şimdiden vardır. Birleşik cephe taktiğinin, sosyal-

demokrat işçileri Komünist siyasetin doğruluğuna ve reformist siyasetin yanlışlığına gerçekten ikna etmenin bir metodu olduğu, ***sosyal-demokrat ideoloji ve pratik ile uzlaşma olmadığı*** gözardı edilmemelidir. Birleşik cepheyi kurma uğruna başarılı mücadele, saflarımızda mutlaka ***partinin rolünü küçümseyen*** eğilimlere karşı, ***legalizm hayallerine*** karşı, gerek faşizmin tasfiyesinde, gerekse birleşik cephenin uygulanmasında ***kendiliğindenciliğe ve otomatizme karşı, tayin edici eylem anındaki en ufak bir bocalamaya*** karşı sürekli mücadeleyi gerektirmektedir.

Stalin Yoldaş, bize şunu öğretiyor:

> "Parti, çalışmasında, en yüksek ilkeliliği (ilkelilik, sekterlikle karıştırılmasın!), kitlelerle azami bağ ve temasla (kuyrukçulukla karıştırılmasın ["kvostizm"]!) birleştirmeyi bilmelidir, çünkü bu olmadan partinin kitlelere sadece öğretmek değil, aynı zamanda onlardan öğrenmesi, kitlelere sadece önderlik etmek ve onları partinin seviyesine yükseltmek değil, aynı zamanda onların sesine kulak vererek en acil taleplerini bilmesi imkânsızdır." *(J. V Stalin, Eserler, "AKP'nin Perspektifleri ve Onun Bolşevikleştirilmesi Üzerine", 8 Şubat 1935 tarihli Pravda.)*

İşçi Sınıfının Siyasi Birliği

Yoldaşlar! Komünist ve sosyal-demokrat işçilerin faşizme ve sermayenin saldırısına karşı ortak mücadelesinin birleşik cephesinin gelişmesi, aynı zamanda ortaya, ***işçi sınıfının siyasi birliği, birleşik siyasi kitle partisi*** meselesini çıkarıyor. Sosyal-demokrat işçiler, sınıf düşmanına karşı mücadelenin birleşik

bir siyasi önderliği gerektirdiği, buna karşılık ***ikili önderliğin*** işçi sınıfının birleşik mücadelesinin gelişmesini ve güçlenmesini zorlaştırdığına, kazanılan tecrübeler sayesinde her geçen gün daha fazla ikna olmaktadır.

Proletaryanın sınıf mücadelesinin menfaatleri ve proleter devrimin başarısı, her ülkede proletaryanın ***bir birleşik partisi olmasını*** emretmektedir. Bunu başarmak, hiç kuşkusuz, kolay ve basit değildir. Bu, çetin bir çalışma ve mücadeleyi gerektirir ve zorunlu olarak az çok yavaş bir süreç olacaktır. İşçilerin, sosyal-demokrat partiler veya tek tek örgütlerle Komünist Partilerin birleştirilmesi yolundaki artan baskılarına dayanarak, Komünist Partiler bu birleşmeyi gerçekleştirme inisiyatifini sağlam ve kararlı bir şekilde ellerine almalıdır. Uluslararası işçi hareketinin saflarındaki bölünmeyi aşma dönemine girdiği bir zamanda, işçi sınıfı güçlerini birleşik bir devrimci proleter partide birleştirme davası ***bizim davamızdır***, Komünist Enternasyonal'in davasıdır.

Fakat, Komünist ve sosyal-demokrat partilerin birleşik cephesinin kurulması için faşizme, sermayenin saldırısına ve savaşa karşı mücadele üzerinde bir anlaşma yapmak yeterli olduğu halde, ***siyasi birliğin sağlanması ancak, ilkesel nitelikte bir dizi belli şartlar temelinde mümkündür.***

Bu birleşme ancak şu şartlarda mümkündür:

Birincisi, burjuvaziden tamamen bağımsız olması ve sosyal-demokrasinin burjuvaziyle yaptığı bloktan tamamen vazgeçmesi;

İkincisi, eylem birliğinin önceden kurulması;

Üçüncüsü, burjuvazinin hakimiyetinin devrim yoluyla yıkılması ve proletarya diktatörlüğünün Sovyetler şeklinde kurulması zorunluluğunun kabulü;

Dördüncüsü, emperyalist savaşta kendi burjuvazisini desteklemekten vazgeçme;

Beşincisi, partinin, irade ve eylem birliğini sağlayan ve ***Rus Bolşeviklerinin tecrübeleriyle*** sınanmış olan ***demokratik merkeziyetçilik*** temelinde inşası.

Bu şartlar olmadan işçi sınıfının siyasi birliğinin niçin mümkün olmadığını sosyal-demokrat işçilere sabırla ve dostça anlatmalıyız. Bu şartların anlam ve önemini onlarla birlikte tartışmalıyız.

Proletaryanın siyasi birliğinin gerçekleştirilmesi için, burjuvaziden tamamen bağımsız olmak ve sosyal-demokratların burjuvaziyle yaptıkları bloktan vazgeçmesi niçin gereklidir?

Çünkü işçi hareketinin bütün tecrübeleri ve özellikle de Almanya'da on beş yıllık koalisyon siyaseti tecrübesi, işbirliği siyasetinin, burjuvaziye bağımlılık siyasetinin, işçi sınıfının yenilgisine ve faşizmin zaferine yol açtığını göstermiştir. Ve yalnızca burjuvaziye karşı uzlaşmaz sınıf mücadelesi yolu, Bolşeviklerin yolu, zafere giden biricik güvenilir yoldur.

Eylem birliğinin önceden kurulması niçin siyasi birliğin ön şartıdır?

Çünkü sermayenin ve faşizmin saldırısını geri püskürtmek için eylem birliği, işçilerin çoğunluğu kapitalizmin yıkılması için ortak bir siyasi platform üzerinde birleşmeden önce müm-

kün ve zorunludur. Buna karşılık proletaryanın mücadelesinin temel yolu ve hedefleri üzerinde görüşlerin birliğinin ortaya konulması az çok uzun bir zamanı gerektirir. Bu olmadan partilerin birliği imkânsızdır. Ve görüş birliği sınıf düşmanına karşı mücadelenin ***daha bugünden*** ortak yürütülmesiyle en iyi şekilde hazırlanır. Birleşik cephe yerine, hemen birleşmeyi önermek, atı arabanın arkasına bağladıktan sonra arabanın öne doğru gideceğini sanmaktır. *(Gülüşmeler.)* Bizim için siyasi birlik meselesi, birçok sosyal-demokrat önder için olduğu gibi, bir manevra değildir. Bundan dolayı siyasi birlik uğruna mücadelenin en önemli aşamalarından biri olarak, ***eylem birliğinin gerçekleştirilmesinde ısrar ediyoruz.***

Burjuvazinin devrim yoluyla yıkılması ve proletarya diktatörlüğünün Sovyet hükümeti şeklinde kurulması zorunluluğu niçin kabul edilmelidir?

Çünkü bir yandan, Büyük Sosyalist Ekim Devrimi zaferinden kazanılan tecrübeler, öte yandan bütün bir savaş sonrası dönem sırasında Almanya'dan, Avusturya'dan ve İspanya'dan çıkarılan acı dersler bir kez daha ispat etmiştir ki, proletaryanın zaferi ancak burjuvazinin devrim yoluyla yıkılmasıyla mümkündür ve burjuvazi, proletaryanın sosyalizmi barışçı yollardan kurmasına müsaade etmektense işçi hareketini kan denizinde boğmayı tercih eder. Ekim Devrimi tecrübesi açıkça göstermiştir ki, ***proleter devriminin temel muhtevası proletarya diktatörlüğü meselesidir.*** Proletarya diktatörlüğünün görevi, yıkılan sömürücülerin direnişini kırmak, emperyalizme karşı mücadele için devrimi silahlandırmak ve devrimi sosyalizmin tam zaferine kadar götürmektir. Büyük çoğunluğun bir avuç azınlık üzerindeki, yani sömürücüler üzerindeki diktatörlüğü olarak proletarya dik-

tatörlüğünü gerçekleştirmek —ve o ancak bu şekilde gerçekleştirilebilir— için Sovyetler gereklidir. Bu Sovyetler, işçi sınıfının bütün kesimlerini, köylülüğün ana kitlelerini ve diğer emekçileri kapsar. Bunlar uyandırılmadan ve devrimci mücadele cephesine kazanılmadan proletaryanın zaferini sağlamlaştırması imkânsızdır.

Emperyalist savaşta burjuvaziyi desteklemekten vazgeçmek niçin siyasi birliğin ön şartıdır?

Çünkü burjuvazi, hangi kisve altında yürütülürse yürütülsün, emperyalist savaşı halkların ezici çoğunluğunun menfaatlerine aykırı olarak, kendi yağmacı amaçları için yapar. Çünkü bütün emperyalistler, ülkelerindeki emekçilerin üzerindeki sömürü ve baskıyı had safhada şiddetlendirmekle, savaş için hummalı silahlanmayı bir arada yürütür. Böyle bir savaşta burjuvaziyi desteklemek, ülkenin menfaatlerine ve uluslararası işçi sınıfına ihanet etmek demektir.

Son olarak, partinin demokratik merkeziyetçilik temelinde inşası niçin birliğin bir ön şartıdır?

Çünkü ancak demokratik merkeziyetçilik temelinde inşa edilmiş bir parti, irade ve eylem birliğini sağlayabilir ve proletaryayı, emrinde merkezi devlet mekanizması gibi güçlü bir silah bulunan burjuvazi üzerinde zafere götürebilir. Demokratik merkeziyetçilik ilkesinin uygulanması Rus Bolşevik Partisi'nin, Lenin ve Stalin'in partisinin tecrübeleri ile parlak bir tarihi sınavdan geçmiştir.

Evet yoldaşlar, biz işçi sınıfının birleşik siyasi kitle partisinden yanayız. Stalin yoldaşın söylediği gibi:

"Proletaryaya iktidar uğruna mücadelede önderlik edecek kadar cesur, devrimci durumun çapraşık şartları içinde yolunu şaşırmayacak kadar deneyimli, hedefe giden yolda tehlikeli engellerden sakınacak kadar esnek ... militan bir parti, devrimci bir parti"!!*

zorunludur.

Bundan dolayı, yukarıda belirtilen şartlar temelinde siyasi birleşmenin sağlanması için çaba sarfetmek gereklidir.

Biz işçi sınıfının siyasi birliğinden yanayız! Bu yüzden, birleşik cepheden yana olan ve yukarıda belirtilen ilkelere göre birleşmeyi samimiyetle destekleyen bütün sosyal-demokratlarla en sıkı işbirliğine girmeye hazırız. Fakat tam da birlikten yana olduğumuz için, sosyal-demokrat işçilerin uğradığı hayal kırıklığını komünist harekete karşı yönelen yeni sosyalist partiler veya enternasyonaller kurmak için istismar etmek ve böylece işçi sınıfının bölünmesini derinleştirmek isteyen bütün "sol" demagoglara karşı kararlılıkla mücadele edeceğiz.

Sosyal-demokrat işçilerin komünistlerle birleşik cephe yönündeki gittikçe artan çabalarını selamlıyoruz. Bu olguda, onların devrimci bilinçlerinin kuvvetlendiğini ve işçi sınıfı içindeki bölünmenin aşılmaya başladığını görmekteyiz. Eylem birliğinin acil bir zorunluluk ve proletaryanın siyasi birliğinin kurulması için de en emin yol olduğu görüşünü taşıdığımız için, Komünist Enternasyonal'in ve onun seksiyonlarının, sermayenin saldırısına karşı, faşizme karşı ve emperyalist savaş tehlikesine karşı mücadelede işçi sınıfının birliğinin kurulması hakkında İkinci Enternasyonal ve onun seksiyonlarıyla görüşmelere girişmeye hazır olduğunu açıklarız. *(Alkışlar.)*

* *V. Stalin, Eserler, cilt 6, s.150, İnter Yayınları*

Sonuçlar

Yoldaşlar!

Raporumu bitiriyorum. Gördüğünüz gibi, Altıncı Kongere'den bu yana değişen durumları ve mücadelemizden çıkardığımız dersleri hesaba katıyoruz. Ve Partilerimizin şimdiden eriştiği sağlamlaşma derecesine dayanarak bir dizi meseleyi ve öncelikle birleşik cephe meselesini ve sosyal-demokrasiye, reformist sendikalara ve diğer kitle örgütlerine karşı takınılacak tavır meselesini ***yeni bir şekilde*** ele alıyoruz.

Bütün bunlara bakarak, ilkeli konumlarımıza sırt çevirme ve Bolşevizm çizgisinden sapma kokusu alan bazı akıllılar var. Bizde, Bulgaristan'da "Aç tavuk kendini darı ambarında sanır" derler. *(Gülüşmeler ve şiddetli alkışlar.)*

Bu siyasi tavuklar, varsın öyle zannetsinler. *(Gülüşmeler ve şiddetli alkışlar.)*

Bu bizi hiç ilgilendirmiyor. Bizim için önemli olan, kendi Partilerimizin ve bütün dünyadaki geniş kitlelerin, bizim ne uğruna çaba gösterdiğimizi doğru kavramalarıdır.

Eğer siyasetimizi ve taktiğimizi değişen duruma ve uluslararası işçi hareketinde meydana gelen değişikliklere uygun olarak ***yeniden düzenlemeseydik***, devrimci Marksistler-Leninistler olmazdık. Marx-Engels-Lenin-Stalin'e layık öğrenciler olmazdık.

Kendi tecrübelerimizden ve kitlelerin tecrübelerinden dersler çıkarmasaydık, gerçek devrimciler olmazdık.

Kapitalist ülkelerdeki Partilerimizin, ***işçi sınıfının gerçek siyasi partileri*** olarak hareket etmelerini, kendi ülkelerinin hayatında gerçekten ***siyasi bir etken*** rolü oynamalarını, daima ***aktif bir Bolşevik kitle siyaseti*** izlemelerini ve ***kendilerini sadece propaganda, eleştiri ve proletarya diktatörlüğü uğruna mücadele için mücadele çağrılarıyla sınırlamamalarını*** istiyoruz.

Biz, her türlü şematizmin düşmanıyız. Her an ve her yerde somut durumu göz önüne almak istiyoruz, hiçbir yerde ***belli bir şablona*** göre hareket etmek istemiyoruz. ***Değişik*** şartlar karşısında komünistlerin tavrının ***aynı*** olamayacağını unutmamak istiyoruz.

Biz sınıf mücadelesinin gelişmesindeki ve kitlelerin sınıf bilincinin artmasındaki bütün aşamaları soğukkanlılıkla göz önüne almak ve her aşamada devrimci hareketin o aşamaya ***uygun somut*** görevlerini tespit etmeyi ve çözmeyi bilmek istiyoruz.

Sınıf düşmanına karşı mücadele etmek için en geniş kitlelerle ***ortak bir dil*** bulmak istiyoruz. ***Devrimci öncünün***, proletarya kitlelerinden ve bütün emekçilerden ***tecrit olmasını*** kesinlikle alt etmek için, aynı şekilde, burjuvaziye ve faşizme karşı mücadelede, ***işçi sınıfının kendi*** tabii müttefiklerinden vahim bir şekilde ***tecrit olmasına*** bir son vermek için gerekli araç ve yolları bulmak istiyoruz.

Gittikçe daha geniş kitleleri devrimci sınıf mücadelesine çekmek ve ***acil menfaatlerinden ve ihtiyaçlarından yola çıkarak*** ve kendi tecrübeleri temelinde kitleleri proleter devrime yaklaştırmak istiyoruz.

Şanlı Rus Bolşeviklerimizin örneğini, yani Komünist Enternasyonal'in önder partisinin, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin örneğini izleyerek Alman, İspanyol, Avusturyalı ve diğer komünistlerin ***devrimci kahramanlığını, hakiki devrimci gerçekçilikle*** birleştirmek ve ciddi siyasi meseleleri medrese kafasıyla ele alma eğiliminin son kalıntılarını temizlemek istiyoruz.

Karşılarına çıkan son derece karmaşık siyasi görevleri çözebilmeleri için Partilerimizi her bakımdan silahlandırmak istiyoruz. Bunun için, Partilerimizin ***siyasi seviyesini*** daima daha yükseltmek, onları ölü doktrincilikle değil, yaşayan Marksizm-Leninizm ruhuyla eğitmek gerekir.

Öncelikle kitlelerle bağ kurmamızı engelleyen ve gerçekten Bolşevik bir kitle siyaseti yürütmemize set çeken ***kendini beğenmiş sekterliğin*** kökünü saflarımızdan kazımak istiyoruz. ***Sağ oportünizmin*** bütün somut belirtilerine karşı mücadeleyi her bakımdan kuvvetlendirmek istiyoruz; çünkü bu taraftan gelecek olan tehlike, kitle siyasetimizi ve kitle mücadelemizi yürütme pratiği içerisinde artacaktır.

Her ülkenin Komünistlerinin, proletaryanın devrimci öncüsü olarak, kendi tecrübelerinden gerekli ***bütün dersleri*** zamanında çıkarmalarını ve değerlendirmelerini istiyoruz. ***Sınıf mücadelesinin fırtınalı denizinde yüzmeyi en kısa zamanda öğrenmelerini*** ve kıyıda kabaran dalgaları kaydeden ve havanın düzelmesini bekleyen gözlemciler olarak kalmamalarını istiyoruz. *(Alkışlar)*

İşte istediğimiz budur!

Ve bütün bunları şundan dolayı istiyoruz: Bütün emekçilerin en önünde yürüyen, Komünist Enternasyonal'in önderlik ettiği milyonluk devrimci orduda birleşen işçi sınıfının, önderimiz Stalin yoldaş gibi yüce, bilge bir yol göstericiyle *(şiddetli alkışlar)* ***faşizmi ve onunla birlikte kapitalizmi yeryüzünden süpürüp atma tarihi görevini gerçekten yerine getirebilmesi ancak bu yolla mümkün olacaktır.***

*(Herkes yerinden kalkar ve Dimitrov yoldaşa şiddetli bir tezahürata girişir. Delegelerin her taraftan çeşitli dillerden bağırışları işitilir: "**Yaşasın Dimitrov Yoldaş!**" "**Enternasyonal**" dünyanın bütün dillerinden güçlü bir şekilde söylenmeye başlar. Yeni bir tezahürat tufanı her yanı kaplar. Bağırışmalar: "**Yaşasın Stalin Yoldaş, Yaşasın Dimitrov Yoldaş!**" "**Komintern Bayrağını Yüksekte Tutan Dimitrov Yoldaşa Bolşevik Selam!**" Bulgarca: "**Komünist Enternasyonal'in Faşizme Karşı Yiğit Savaşçısı Dimitrov Yoldaşa Selam!**" Delegeler kendi devrimci şarkılarını söylemeye başlarlar: İtalyanlar "**Baniera Rossa**"yı, Fransızlar "**Carmagnole**"yi, Almanlar "**Roter Wedding**"i, Çinliler "**Çin Kızıl Ordusu Marşı**"nı söylerler.)*

NOTLAR

[1] ***Komünist Enternasyonal VII. Kongresi*** (25 Temmuz–20 Ağustos 1935) — Bu Kongre, SSCB'de sosyalizmin zaferi ve faşizme ve savaşa karşı işçi birleşik cephesi ve geniş bir halk cephesi uğruna mücadele kongresi olarak tarihe geçti. Dimitrov, Kongrede esas raporu okudu. Palmiro Togliatti, "Empeyarlist Savaş Hazırlığı ve Komintern'in Görevleri" adlı bir başka rapor okudu. Kongre'de aynı zamanda SSCB'de sosyalist inşanın başarıları hakkında bilgi verildi.
Bu kongrede Dimitrov, Komintern Genel Sekreteri seçildi. (s. 7)

[2] ***Jozef Pilsudski*** (1867-1935) — Polonyalı burjuva milliyetçisi. 1926'da bir hükümet darbesi yaparak faşist bir diktatörlük kurdu.(s. 16)

[3] ***Moratoryum:*** Genellikle savaş, salgın, tabii afet ve benzeri gibi olağanüstü durumlarda borç ödemelerinin ertelenmesi ya da durdurulması. Hitler, orta halli ve yoksul köylü kitlelerini kazanmak için, iktidarının hemen ilk günlerinde, onların devlete olan borçları için moratoryum ilan etti, ancak daha sonra bu sözü tutmadı.(s. 17)

[4] ***Okhrana:*** 1881'de Çarlık Rusyası Polis Dairesi'nde devrimci hareketi bastırmak üzere kurulan bir jandarma örgütü; 1917 Şubatındaki burjuva-demokratik devriminden sonra dağıtıldı. (s. 19)

[5] ***John Scheer*** (1896-1934): Almanya Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi ve Ernest Thälmann'ın yakın arkadaşı; Thälmann'ın tutuklanmasından sonra Parti önderliğini üstlendi. 1933 Kasımında, Gestapo tarafından tutuklanan ve ağır işkencelere maruz kalan Scheer, eşi görülmemiş bir dayanıklılık gösterdi. 2 Şubat 1934'te Naziler tarafından öldürüldü. (s. 18)

[6] ***Fritz Schultze:*** Almanya Komünist Partisi militanı; 6 Haziran 1935'te idam edildi. (s. 19)

[7] ***August Lüttgens:*** Almanya Komünist Partisi militanı; Naziler tarafından 1 Ağustos 1933'te ölüme mahkûm edildi ve öldürüldü (s. 20)

[8] ***Imre Sallai*** (1897-1932): Macar Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi; 1932'de ölüme mahkûm edildi ve asıldı. (s. 19)

[9] ***Sandor Fuerst*** (1903-1932): Macar Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi; 1932'de ölüme mahkûm edildi ve asıldı. (s. 19)

[10] ***Nikola Kofarçiev*** (1904-1931): Bulgar Komünist Partisi Merkez Komitesi Sekreteri; faşistler tarafından öldürüldü. (s. 19)

[11] ***Yordan Lütibrodski*** (1911-1935): Bulgar Komünist Partisi militanı ve Genç Komünistler Birliği Merkez Komitesi'nde eğitmen; 9 Mayıs 1935'te ölüme mahkûm edildi ve asıldı. (s. 19)

[12] ***Aleksander Voykov*** (1912-1935): Bulgaristan'daki Genç Komünist Hareketi militanı; ordu içindeki gizli faaliyeti yüzünden mahkemeye çıkarıldı ve 25 Haziran 1935'te asıldı. (s. 19)

[13] ***Dr. Karl Renner*** (1870-1950): Avusturya Sosyal-Demokrat Partisi önderlerinden; 1918 Devrimi'nden sonra ilan edilen Cumhu-

riyet'in başbakanı; 1945'te başbakan, 1945'ten 1950'ye kadar cumhurbaşkanı. (s. 21)

[14] ***Friedrich Ebert*** (1871-1925): Alman Sosyal-Demokrat Partisi önderi; Cumhuriyet'in ilk cumhurbaşkanı (1919-1925); Denizciler İsyanının (Aralık 1918) ve Berlin Ayaklanmasının (Ocak 1919) bastırılmasının düzenleyicisi. (s. 21)

[15] ***Philip Scheidemann*** (1863-1939): Alman Sosyal-Demokrat Partisi önderi; 1918'de başbakan; Berlin'deki Ocak Ayaklanmasının (1919) bastırılmasına faal olarak katıldı. (s. 21)

[16] ***Hüttenberg İttifakı:*** Selples'in (Hristiyan Sosyal Parti'nin başkanı ve Avusturyalı büyük kapitalistlerin ve büyük toprak sahiplerinin ve Vatikan'ın güvenilir adamı) gerici hükümeti. Büyük Alman Halk Partisi ile, sözümona Marksizm aleyhtarı bir cephe hükümeti kurmak amacıyla yaptığı ittifak. Bu cephe hükümetinin görevi bütün gerici güçleri işçi sınıfına karşı mücadele için birleştirmekti. (s. 22)

[17] ***Linz Programı:*** Avusturya Sosyal-Demokrat Partisi'nin bu programı, Partinin 1926'da Linz'de yapılan Kongresi'nde kabul edildi. (s. 22)

[18] ***Schutzbund:*** Avusturya Sosyal-Demokrat Partisi'nin anti-militer örgütü; 1 Nisan 1933'de Dollfuß Hükümeti tarafından lağvedildi. (s. 22)

[19] Braun ve Severing'in Prusya'daki Sosyal-Demokrat Hükümeti 1920'den 1932'ye kadar iktidarda kaldı. Prusya'da çeşitli halk aleyhtarı ve komünizm aleyhtarı hareketlerden sonra, von Papen

tarafından düzenlenen faşist hükümet darbesine hiç direnmeden teslim oldu. (s. 23)

[20] ***Reichsbanner:*** "İmparatorluk Bayrağı Birliği", Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin yarı-askeri kitle örgütü. (s. 23)

[21] 1931'de İspanya'da krallık yıkıldı ve burjuva cumhuriyetçilerinden ve sosyalistlerden meydana gelen bir hükümet kuruldu. Hükümet, kitlelerin baskısıyla Cortes'i (İspanya Milli Meclisi) toplantıya çağırdı ve burada kilisenin devletten ayrılması, feodal bazı zorunlulukların kaldırılması vs. gibi bir dizi radikal tedbirler kabul edildi. Fakat bu tedbirler gerçekleştirilmediği için kitlelerin güvenini kaybetti. Gerici partiler Alman faşizminden de cesaret alarak 1934 genel seçimlerini hile ve rüşvet yoluyla kazandılar ve Lerroux hükümetini kurdular. Asturya'nın, Madrid'in, Biskaya'nın ve Katalonya'nın işçileri Komünist Partisi önderliğinde buna karşı mücadeleye girişti. Asturya'da girişilen başarısız bir ayaklanmada üç binden fazla işçi öldü. (s. 23)

[22] ***Gil Robles:*** Gerici bir İspanyol siyaset adamı, faşizm taraftarı Lerroux hükümetinde bakan. (s. 24)

[23] ***Stahlhelm:*** Hitler öncesi Almanyası'nda karşı-devrimci yarı-askeri bir örgüt. (s. 25)

[24] Hitler'i devirmek için bir "ikinci devrim" hazırlandığı bahanesiyle 29-30 Haziran 1934 gecesi, faşist hücum kıtaları olan SA teşkilatının bütün önderleri tutuklandı. Aralarında aynı zamanda bakan olan ***SA'ların başı Röhm'ün de bulunduğu komutanlar*** derhal kurşuna dizildiler. Harekâtı, Münih'te bizzat Hitler, Berlin'de Göring yönetti. Birkaç bin komutan tutuklandı. SA teşki-

latı köklü bir şekilde temizlenip, yeniden örgütlenmek üzere geçici olarak dağıtıldı. Hitler, bu tedbire büyük iş çevrelerinin doğrudan baskısı altında başvurmak zorunda kaldı. Harekâtın amacı, demagojik bir "ikinci devrim" propagandasına son vermek ve SA saflarındaki küçük-burjuvazi taraftarlarını yok etmekti. (s. 30)

[25] ***Karl Kautsky*** (1854-1938): İkinci Enternasyonal'in önde gelen sosyal-demokrat teorisyeni; Birinci Dünya Savaşı sırasında döneklik etti ve SSCB'nin bir düşmanı haline geldi. Lenin, Kautsky'nin dönekliğini "Proleter Devrim ve Dönek Kautsky" *(İnter Yayınları)* adlı eserinde gözler önüne serdi.(s. 31)

[26] ***Stronnictwo Ludove*** (Halk Partisi): Yoksul köylü kitlelerinin baskısıyla Polonya'da Ağustos 1937'deki köylü kitlelerinin genel grevine önderlik etti. Orta halli köylülerin menfaatlerini temsil etmektedir. (s. 47)

[27] ***David Lloyd George*** (1863-1945): İngiliz devlet adamı ve başbakanı; Versailles Barış Antlaşması'nı kaleme alanlardan biri. (s. 51)

[28] ***Kraft durch Freude:*** Almanya'da eğlenceler düzenleyen faşist örgüt; Nazizmin emekçi halk arasındaki kitle haberleşme aracı. (s. 61)

[29] ***Popo Lavoro:*** Emekçi halkın faşist endoktrinasyonu ve askeri eğitimini sağlayan İtalyan faşist örgütü. (s. 61)

[30] ***de Man Planı:*** de Man Planı 1933 yılı sonunda "barış içinde sosyalizme geçiş" için Parti programı olarak kabul edilmiştir. (s. 66)

[31] ***Milli Kurtuluş Birliği:*** Brezilya'da faşizm aleyhtarı bir kitle örgütü; 1935'te Komünist Partisi önderliğindeki ilerici partiler tarafından kuruldu; Kasım 1935'te gericilere karşı verdiği silahlı mücadelede yenilgiye uğradı. (s. 80)

[32] 11 Ekim 1932'de kurulan ve içinde beş sosyalist ve iki Komünist bulunan Saksonya İşçi Hükümeti'nin başında Sosyal-Demokrat Zeigner vardı. Bu hükümet 30 Ekim'de merkezi hükümetin birlikleri tarafından devrildi. (s. 87)

[33] ***Heinrich Brandler:*** Almanya Komünist Partisi içindeki oportünist grubun önderi; Sosyal-Demokrat Parti'nin başındakilerle işbirliği yaptı ve Alman proletaryasının 1923'teki yenilgisinde rol oynadı. 1929'da bölücü faaliyetinden dolayı Almanya Komünist Partisi'nden ihraç edildi. (s. 87)

[34] Burada eski onbaşı Adolf Hitler kastedilmektedir. (s. 91)

[35] ***Vasil Levski*** (1837-1873): Bulgar devrimcisi ve demokratı, Osmanlı baskısına karşı milli kurtuluş mücadelesinin önderi ve ideologu; Yurtiçi Devrimci Örgütü'nün kurucusu. 6 Şubat 1873'te asıldı. (s. 91)

[36] ***Stefan Karaca*** (1844-1868): Bulgar milli devrimcisi, 1868'deki bir isyan müfrezesinin önderi. Osmanlı birlikleriyle yapılan bir savaşta ağır yaralandı ve Rousse hapishanesinde müebbet hapse mahkûm edildi. (s. 91)

ISBN 975 - 7349 - 47 - X

THG
8424385
CHN
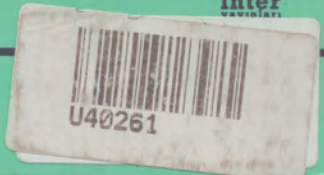
inter